Michael Laitman, Ph.D.

CA UN MĂNUNCHI DE TRESTII

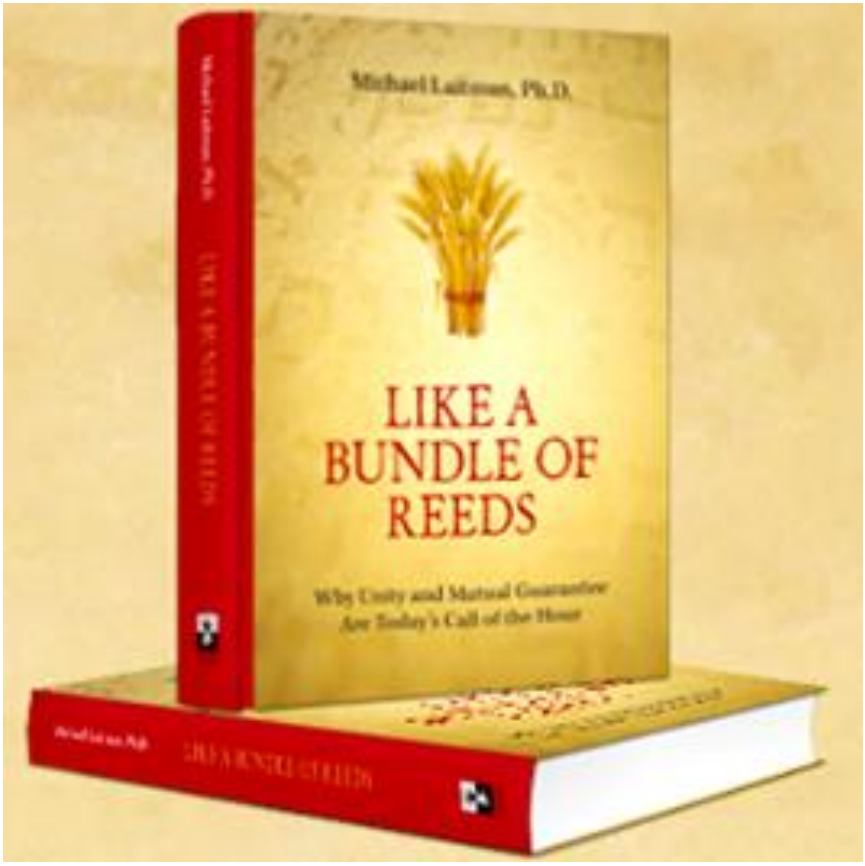

Unitatea şi Garanţia reciprocă - necesitatea zilei de azi

Traducători: Dana & Marius Ichim

CUPRINS

Cuvânt înainte: Fantoma și spiritul

Introducere

CAPITOLUL 1: S-A NĂSCUT O NAȚIUNE

CAPITOLUL 2: DORESC, PRIN URMARE EXIST

CAPITOLUL 3: CORECȚII DE-A LUNGUL TIMPULUI

CAPITOLUL 4: O NAȚIUNE CU O MISIUNE

CAPITOLUL 5: PARIA

CAPITOLUL 6: OAMENI DE SACRIFICIU

CAPITOLUL 7: COLINDE AMESTECATE

CAPITOLUL 8: ÎMPREUNĂ PE VECIE

CAPITOLUL 9: VORBIND LA PLURAL

CAPITOLUL 10: VIAȚA ÎNTR-O LUME INTEGRATĂ

Postfață

Note

Despre autor și lucrarea sa

CUVÂNT ÎNAINTE

Fantoma și spiritul

Cum am ajuns să scriu această carte

M-am născut în luna august a anului 1946, în orașul Vitebsk, Bielorusia. Era a doua vară de la terminarea celui de-al doilea război mondial și viața trena, șontâcăind încet, spre monotonia afabilă a normalității. Fiind primul copil al familiei, cu un tată dentist și o mamă medic ginecolog, am avut o copilărie aproape lipsită de griji, într-o suburbie plăcută, netulburat de grijile materiale care i-au preocupat pe cei mai mulți dintre prietenii mei.

Și totuși, pe parcursul întregii mele copilării, chiar și al adolescenței, am fost urmărit în permanență de o umbră: spectrul Holocaustului, acea fantomă mereu prezentă, al cărui nume preferăm să nu îl menționăm niciodată. Numele membrilor familiei noastre sau ale prietenilor noștri care au pierit atunci, erau pomenite pe un ton sumbru, care le conferea acestora un fel de prezență supranaturală, deși știam că s-au dus.

Încă și mai ciudată era repulsia colegilor mei ruși, față de evrei. Copiii cu care am crescut îi urau pe evrei doar pentru că erau evrei. Știau ce li s-a întâmplat vecinilor lor evrei, în urmă cu un an, cu toate acestea ei erau la fel de

sarcastici și de nepăsători ca înainte de război, exact ca în povestirile bunicilor mei. Mi se părea un lucru de neînțeles: de ce ne purtau atâta ură? Ce rău impardonabil le-au făcut evreii, cândva? Și de unde au aflat aceste povești de groază despre ceea ce le-ar putea face evreii?

Așa cum era de așteptat, din partea unui fiu de medici și eu am ”ales” o carieră din domeniul medical. Am studiat bio-cibernetica, o știință care explorează sistemele corpului omenesc, devenind cercetător la Institutul de Cercetare a Sângelui din St. Petersburg. Dar, în timp ce mă visam, plin de mândrie, la pupitrul din Stockholm, câștigător al unui premiu Nobel, o pasiune adâncă și-a croit drum până la suprafața conștiinței mele.

”Vreau să înțeleg *sistemul*”, am început eu să-mi spun, ”să aflu cum *funcționează totul*”. Însă cel mai mult am început să meditez la *motivul* pentru care totul era astfel.

În adâncul inimii mele sunt un om de știință, așa că am început să caut răspunsuri științifice care ar putea explica *totul* și nu doar cum să calculăm masa unui obiect sau accelerația sa în cădere, ci și ce anume a făcut ca acel obiect să existe, *din capul locului*.

Atunci când nu am putut afla răspunsul în știință, am luat decizia să plec. Doi ani la rând am fost un *rifiusnic* (evreu din URSS, căruia i s-a refuzat permisiunea de a emigra) dar, în final, am primit permisul și am plecat în Israel, în 1974.

În Israel am continuat să caut scopul și motivația din spatele tuturor lucrurilor. După doi ani de la sosirea mea în Israel, am început să studiez Cabala, dar abia în februarie 1979, mi-am găsit profesorul, pe Rabaș, cel dintâi născut și succesorul lui Rav Iehuda Leib HaLevi Așlag, cunoscut ca Baal HaSulam (*Stăpânul Scării*) pentru comentariul său asupra *Cărții Zoharului, Sulam* (*Scara*).

În sfârșit rugăciunile mi-au fost ascultate! În fiecare zi și în fiecare oră primeam noi și noi revelații. Piesele din care este alcătuită realitatea, ca un puzzle, se așezau la locul lor, una câte una, începând să formeze o imagine coerentă a lumii, ca și cum ceața ar fi căpătat formă, chiar în fața ochilor mei uluiți.

Viața mea s-a transformat iar eu m-am adâncit în studiu, în același timp asistându-l pe Rabaș în orice fel era necesar. Am avut norocul să îmi pot întreține familia muncind doar câteva ore zilnic, restul timpului l-am petrecut încercând să absorb cât mai multă înțelepciune am putut, adâncindu-mă tot mai mult în studiu.

Era ca și când aș fi trăit într-un vis. Aveam o familie minunată, trăiam într-o țară în care mă simțeam, cu adevărat, liber; am putut să-mi câștig ușor o existență plăcută și, în plus, am găsit răspunsuri la întrebările mele de o viață.

Una dintre aceste întrebări era aceea despre ura față de evrei. Datorită Cabalei am descoperit de ce a apărut și din ce motiv continuă și astăzi, dar și ce trebuie făcut pentru a o vindeca. Anti-semitismul este într-adevăr, o rană adâncă

în inima umanității, un ecou al unei suferințe nevindecate, veche de aproape 4000 de ani, de atunci când Abraham, Patriarhul nostru, a părăsit Babilonul.

Cabala m-a învățat că Abraham a făcut propunerea ca poporul să se unească și să devină din nou, ”unul cu aceeași limbă și vorbire” (Geneza 11:1), însă regele Nimrod, conducătorul din acea vreme al Babilonului, l-a împiedicat pe Abraham să-și popularizeze ideea. Treptat, am ajuns să înțeleg că lumea de azi are nevoie de unitatea, camaraderia și garanția reciprocă dezvoltată de Abraham, împreună cu grupul său și cu urmașii lor, după ce regele Nimrod i-a interzis să se adreseze fraților și surorilor săi din Babilon.

Într-una din lecțiile de dimineață, Rabaș, învățătorul meu, mi-a predat ”*Introducerea la Cartea Zoharului*” de Baal HaSulam. La finalul acestei lucrări, Baal HaSulam a scris că, atâta timp cât evreii nu transmit omenirii cunoașterea acestor concepte și nu îi conduc spre unitate, națiunile lumii îi vor disprețui, îi vor umili și îi vor alunga din țara Israelului, provocându-le suferințe, oriunde s-ar afla. Deși citisem deja acest eseu profund, abia în acea dimineață el a avut un impact puternic asupra mea. Am simțit cum ia naștere, de aici, o nouă etapă din dezvoltarea mea.

Mai târziu, în aceeași zi, am plecat la Kfar Saba, un orășel de lângă Tel Aviv, la un Kolel (seminar evreiesc) numit după respectatul meu mentor. În subsolul clădirii, Rabaș mi-a arătat o cutie de carton, destul de mare, plină cu hârtii scrise de mână. M-a întrebat dacă aș putea să o iau în mașină și să i-o transport acasă.

Am pus cutia în portbagaj și, pe drumul de întoarcere, l-am întrebat ce erau acele hârtii. El a mormăit, ”*Niște manuscrise vechi de-ale lui Baal HaSulam*”. L-am privit, dar el a continuat să privească înainte pe geam, rămânând tăcut tot drumul.

În acea noapte, lumina din bucătăria lui Baruch Așlag nu s-a stins. Am rămas acolo și am citit, cu meticulozitate, fiecare bucățică de hârtie, până când am găsit-o pe aceea pe care o căutam. Era tocmai piesa lipsă din puzzle, pe care o căutam inconștient. Era piatra de temelie, primul pas pe drumul meu de atunci înainte.

Hârtia pe care am găsit-o face acum parte din ”*Scrierile ultimei generații*” ale lui Baal HaSulam și conține o expunere despre agonie și sete, dragoste și prietenie, salvare și angajament. Iată fragmentul pe care l-am găsit: ”Există o alegorie despre niște prieteni care s-au pierdut în deșert, înfometați și însetați. Unul dintre ei a descoperit un loc în care se găseau din abundență, toate delicatesele. El și-a amintit de bieții săi frați, dar se îndepărtase prea mult de ei, uitându-le locul... A început să strige din toate puterile și să sune din corn, cu nădejdea că bieții săi prieteni înfometați îi vor auzi vocea, se vor apropia și vor găsi acel loc plin cu toate plăcerile.

”La fel se prezintă chestiunea din fața noastră: ne-am pierdut în deșertul cel teribil, împreună cu toată umanitatea și acum am găsit o comoară imens de abundentă, adică scrierile Cabalei. Ele împlinesc sufletele noastre care tânjesc și ne umplu din abundență cu prosperitate și înțelegere.

”Ne simțim sătui și mai avem încă mult, dar amintirea prietenilor noștri, abandonați, fără speranță, în deșertul îngrozitor, este adânc înrădăcinată în inimile noastre. Distanța este mare și cuvintele nu pot crea punți între noi. Din acest motiv am stabilit ca acest corn să sufle atât de tare, încât frații noștri să îl poată auzi, să se tragă aproape și să fie la fel de fericiți ca noi.

”Aflați frații noștri, carne din carnea noastră, că esența înțelepciunii Cabalei constă din cunoașterea modului în care a coborât lumea, din locul său elevat, ceresc, până la starea noastră josnică... De aceea sunt foarte ușor de aflat, în înțelepciunea Cabalei, toate corecțiile viitoare, destinate a veni din lumile perfecte care au precedat-o pe a noastră. Datorită lor, noi vom ști cum să ne corectăm comportamentul, de acum înainte.

”Imaginați-vă, de exemplu, că am descoperi astăzi o carte de istorie, care să descrie ultimele generații, de peste zece mii de ani, arătând comportamentul societății dar și pe cel al indivizilor. Conducătorii noștri ar încerca să facă totul pentru a organiza viața aici, la fel ca acolo și am ajunge la ”nici un strigăt pe drumurile noastre”. Ar dispărea corupția și îngrozitoarea suferință, totul așezându-se în pace la locul său.

”Iată, distinși cititori, această carte se găsește în fața voastră, într-un dulap. În ea se expune pe larg întreaga înțelepciune a conducerii statelor precum și comportamentul oamenilor, în cadrul vieții private și publice, așa cum va fi el, la sfârșitul zilelor. În cărțile Cabalei sunt descrise lumile corectate. ...Deschideți aceste cărți și veți afla toate bunele comportamente care vor apărea la sfârșitul

zilelor, în plus, veți găsi lecții eficiente cu ajutorul cărora veți putea rezolva problemele lumii de astăzi.

”Nu mă mai pot reține. Am luat hotărârea de a dezvălui metodele de corecție, aparținând viitorului nostru stabilit, pe care le-am aflat prin observație și citind aceste cărți. Am hotărât să ies către toți oamenii lumii cu acest corn. Cred și am estimat că este suficient să se adune toți aceia care merită să înceapă studiul și să se afunde în cărți. În acest fel ei vor fi judecați, împreună cu întreaga lume, după o scală de merit.”[1]

La un an după descoperirea acestor hârtii, cu ajutorul și sub ghidarea învățătorului meu, mi-am publicat primele trei cărți. De atunci am continuat să public cărți, făcând să circule Cabala și prin numeroase alte mijloace.

Realitatea zilei de astăzi este foarte dură, oamenii, de cele mai multe ori, nu mai au nici răbdarea și nici dorința de a se adânci în cărți, așa cum și-a imaginat Baal HaSulam. Dar esența înțelepciunii, dragostea și unitatea, care formează fundația realității și pe care Cabala le insuflă acelora care o practică, rămâne neschimbată.

Mai mult, o dată cu trecerea în noul secol, anti-semitismul a cunoscut o nouă creștere, de data aceasta, în întreaga lume. Spectrul urii față de evrei a prins rădăcini peste tot. Întinzându-se permanent, ca o otravă, ea amenință să infesteze națiuni întregi cu iudeofobie și să repete ororile din trecut.

Dar acum știm care este antidotul. De fiecare dată când evreii se unesc, șarpele își ascunde capul. Spiritul de camaraderie și responsabilitate reciprocă

au fost dintotdeauna ”arma” noastră, scutul nostru în fața necazurilor. Acum este momentul să ne adunăm acest spirit, să ne învelim în el și să ne lăsăm îmbrățișați de căldura sa. Imediat după aceea, trebuie să împărtășim acest spirit cu restul lumii, căci aceasta este vocația noastră - esența existenței noastre ca ”o lumină pentru națiuni”.

Așadar, pentru că toți avem nevoie de răspunsuri la întrebările noastre cele mai profunde, pentru că, în adâncul lor, toți evreii vor să găsească un antidot la anti-semitism și pentru că aceasta este moștenirea primită de la învățătorul meu și de la marele învățător și părinte al acestuia, am decis să descriu în detaliu tot ceea ce am învățat de la ei. Ei m-au învățat ce înseamnă să fii evreu, să-ți iei un angajament și ce înseamnă să împarți cu alții. Dar, mai presus de toate, m-au învățat ce înseamnă să iubești, la fel cum o face Creatorul.

INTRODUCERE

”Dacă o persoană ia un mănunchi de trestii, el nu le poate frânge pe toate o dată. Dar chiar și un copil le rupe,dacă le ia pe fiecare, pe rând. Tot astfel Israelul, nu va fi izbăvit decât atunci când vor fi, cu toții, ca un singur mănunchi.”

(Midraș *Tanhuma*, *Nițavim*, Capitolul 1)

Pe parcursul istoriei poporului evreu, calitățile emblematice ale națiunii noastre au fost unitatea și garanția reciprocă (cunoscută și ca responsabilitatea reciprocă). Nenumărați înțelepți și lideri spirituali au scris despre semnificația acestor două caracteristici, numindu-le inima și sufletul națiunii noastre, declarând că salvarea și izbăvirea pot să vină doar atunci când există unitate in Israel.

De fapt, conceptul de unitate a fost atât de important, încât a trecut înaintea aceluia al devotamentului față de Creator și al respectării comandamentelor. Un număr considerabil de lideri spirituali și texte sacre evreiești, din toate generațiile, subliniază importanța unității, mai presus de orice altceva. *Masechet Derech Ereț Zuta*, scrisă aproximativ în același timp cu Talmudul, este una dintre numeroasele declarații ale acestui spirit: ”Chiar și

atunci când Israel se roagă la idoli dar între ei domnește pacea, Domnul spune, ”Nu vreau să le fac rău”. ...Dar dacă se sfădesc, ce se spune despre ei? ”Inima lor este divizată; acum vor suporta consecințele vinovăției lor.””[2]

După ruinarea celui de-al doilea Templu, unitatea și dragostea frățească au ajuns la apogeu. Talmudul Babilonian, una dintre numeroasele surse, ne învață că al doilea Templu a fost distrus din cauza urii nefondate și a divizării din interiorul Israelului. Sursele declară, mai mult, că ura nefondată este atât de dăunătoare, încât impactul ei este similar cu acela produs de cele trei mari rele, care au condus la ruina primului Templu, luate împreună: idolatria, incestul și vărsarea de sânge. *Masechet Ioma* ne explică această lecție, cu claritate: ”Cel de-al doilea Templu... de ce a fost distrus? Deoarece în el se găsea ura nefondată, acest fapt vă învață că ura nefondată este egală cu toate cele trei transgresiuni laolaltă - idolatria, incestul și vărsarea de sânge -.”[3]

Este evident că unitatea, frăția și garanția reciprocă fac parte din ADN-ul națiunii noastre, dar, în plus, acestea constituie esența salvării noastre, când le-am avut, ele ne-au ferit de suferințe și când ne-au lipsit, au permis apariția nenorocirilor. În aceste vremuri grele ale egoismului și narcisismului exacerbat, avem nevoie, mai mult ca oricând, de unitate și, cu toate acestea, ea pare mai inaccesibilă astăzi, decât în oricare alt moment din istorie.

În urmă cu trei mii patru sute de ani, la poalele muntelui Sinai, am stat ca un singur om, cu o singură inimă, astfel am devenit o națiune. De atunci, unitatea ne-a susținut, prin ploaie și pe vreme bună, așa cum scrie renumitul predicator și

scriitor Rabi Kalonymus Kalman Halevi Epstein, în bine-cunoscuta sa lucrare, *Maor va Șemeș (Lumină și soare)*: ”În ciuda faptului că generația lui Ahab era alcătuită din adoratori de idoli, ei au luptat și au câștigat bătălii, pentru că erau uniți. Cu atât mai mult atunci când este unitate în Israel și toți se angajează în studiul Torei de dragul Ei... Prin aceasta ei îi supun pe toți cei care li se opun și tot ceea ce rostesc, Domnul le împlinește acele dorințe.”[4]

Urmându-l pe Moise, am sosit în Canaan, l-am cucerit, l-am transformat în Țara Israelului, apoi am fost iar exilați, de această dată în Babilon. După ce Mordechai ne-a unit în Babilon, ne-am întors, deși numai două dintre cele douăsprezece triburi inițiale și am pus bazele celui de-al doilea Templu. Atâta vreme cât ne-am păstrat unitatea, am rămas suverani și ne-am păstrat și Templul. Dar, de îndată ce ne-am abandonat dragostea frățească, am fost copleșiți de dușmani și exilați timp de mai multe secole.

Divizarea și ura nefondată, care au provocat ruina celui de-al doilea Templu și exilul națiunii din țara sa, nu au oprit însă, dezvoltarea noastră din exil. Pe parcursul celor două milenii care au urmat, ne-am păstrat identitatea, menținând o relativă separare față de viața culturală a națiunilor în care am trăit.

Dar începând cu epoca Iluminismului, am început să adoptăm treptat o cultură care laudă diferențierea și realizarea individuală, tolerând exploatarea celor slabi și nevoiași. În ultimele decenii, am excelat atât de puternic în cultivarea interesului propriu și a meritului personal, încât am devenit ca

societate, complet opuși față de comunitatea umană și iubitoare, pe care am creat-o în zorii națiunii noastre.

În lumea de astăzi, domnește tonul și atmosfera auto-investirii și egoismului, la limita narcisismului. În cartea lor, plină de înțelesuri, *Narcisismul epidemic: Viața în epoca meritului personal*, psihologii Jean M. Twenge și Keith Campbell descriu conceptul definit de ei ca ”Ridicarea continuă a narcisismului în cultura noastră”[5], precum și problemele provocate de acesta. Ei explică ”Statele Unite ale Americii suferă astăzi de un narcisism epidemic. ...trăsăturile personalității narcisiste cresc la fel de rapid precum obezitatea.”

În continuare, situația se înrăutățește, ”Creșterea narcisismului se accelerează, ritmul de creștere fiind mai rapid în anii 2000, decât în deceniile anterioare. În 2006, unu din patru studenți au fost de acord cu majoritatea punctelor de pe scala standard de măsurare a trăsăturilor narcisiste.”[6]

Noi, evreii, moștenitorii principiului, ”Iubește-ți aproapele ca pe tine însuți”, nu numai că stăm și asistăm la celebrarea egoismului, dar ne și alăturăm sărbătorii, mulți dintre noi conducând chiar, haita și confiscând prada, de câte ori este posibil. Am îmbrățișat zicala, ”Când ești la Roma, fă la fel ca romanii”, cu un entuziasm spectaculos și, procedând astfel, multe nume evreiești au devenit sinomice cu bogăția și puterea. Nu există nici o îndoială că nu urmărim puterea și bogăția în scopul de a ne demonstra superioritatea față de toți ceilalți. Cu toate acestea, atunci când evreii capătă notorietate datorită acestor două caracteristici, ei se fac remarcați nu datorită câștigurilor realizate, ci și pentru moștenirea lor.

Deși ni se pare nedrept, evreii și statul evreu nu sunt priviți ca și celelalte state și națiuni. Ei sunt tratați special, atât în sens pozitiv, cât și negativ.

Există și un motiv serios pentru acest fapt. Când Abraham a descoperit forța singulară care conduce lumea, aceea la care facem referire prin cuvintele ”Creatorul”, ”Dumnezeu”, *Hașem, HaVaYaH*, (*Yud-Hei-Vav-Hei*, ”Domnul”), el a dorit să anunțe întreaga lume. Fiind un babilonian cu un înalt statut social și spiritual, fiul unui făuritor de idoli și statui, el se găsea și în poziția de a se face auzit. El a plecat în alte părți, ajungând în final în Canaan, doar după ce regele Nimrod a încercat să-l omoare și, ulterior, l-a surghiunit din Babilon.

Rav Moșe Ben Maimon (Maimonides) descrie cum, de-a lungul întregii sale călătorii, el a continuat să caute suflete prietene, cu care să-și poată împărtăși descoperirea: ”El a început să cheme întreaga lume, să-i anunțe că există un singur Dumnezeu pe lume... A făcut anunțuri, umblând din oraș în oraș și din împărății, în împărății, până când a ajuns în țara Canaanului... Și, deoarece ei (oamenii din locurile pe unde a umblat) s-au adunat în jurul său și i-au cerut să le vorbească, el i-a învățat pe fiecare... până i-a adus pe calea adevărului. În final, s-au adunat în jurul lui mii și zeci de mii de oameni, formând poporul ”casa lui Abraham”. El a sădit în inimile lor acest principiu de bază, a scris cărți despre el și conform lui și-a educat fiul, pe Isac. Iar Isac a stat și l-a învățat, l-a avertizat și l-a informat pe Iacob, numindu-l pe acesta învățător, pentru a sta și a învăța pe alții... Și Patriarhul Iacob i-a învățat pe toți fiii săi, l-a separat pe Levi, numindu-l cap și punându-l să stea și să învețe căile Domnului...”[7]

Renumita lucrare *Kozari* relatează că, începând cu Iacob, ”Dumnezeirea se revelează în colectiv și de atunci începe numărarea anilor strămoșilor, așa cum ne-a fost dată prin legea lui Moise (Tora), ca noi să cunoaștem ce s-a petrecut din zilele lui Moise și până astăzi.”[8]

Prin urmare, unitatea a devenit o condiție pentru dobândirea percepției lui Dumnezeu, sau a Creatorului - așa cum Îl numesc deseori, cabaliștii (din cauze pe care nu le vom detalia aici, acestea depășind subiectul cărții noastre). Fără unitate, era, pur și simplu imposibilă orice avansare. Cei care au fost capabili să se unească, au devenit poporul lui Israel și l-au dobândit pe Creator, forța singulară care creează, guvernează și conduce întreaga realitate. Aceia care nu au fost capabili să facă asta, au rămas în afara acelei percepții, dar totuși, cu un simț al faptului că israeliții cunosc ceva si ei nu, dețin ceva care le aparține și lor, dar pe care nu îl pot avea.

Aceasta este rădăcina urii față de Israel, care a devenit mai târziu anti-semitism. Este sentimentul că evreii dețin ceva, pe care nu îl împart cu restul lumii deși ar trebui să o facă.

Într-adevăr, evreii trebuie să împartă acesta cu lumea. Așa cum Abraham a încercat să-și împărtășească descoperirea cu toți concetățenii din Babilon la fel trebuie să procedăm și noi, evreii, descendenții săi. Aceasta este semnificația expresiei ”O lumină pentru națiuni”. La această obligație s-a referit marele Rav Kook, primul rabin șef al Israelului, folosind stilul său elocvent, poetic, atunci când a scris, ”Mișcarea autentică a sufletului israelian, aflat la apogeul său, este

exprimată doar de forța sa sacră, eternă, care curge în interiorul spiritului său. Ea este aceea care l-a creat, îl alcătuiește și îl va face în continuare, o națiune care să stea ca o lumină pentru națiuni, pentru mântuirea și salvarea întregii lumi, având scopul său specific, propriu, cât și pentru împlinirea scopurilor globale, toate fiind conectate între ele."[9]

La același angajament s-a referit și Rav Iehuda Leib Arie Altar, cu cuvintele sale, "Copiii lui Israel sunt garanții faptului că au primit Tora pentru a corecta întreaga lume, inclusiv națiunile."[10]

Ce anume suntem noi obligați să transmitem națiunilor? Exact această unitate, prin care omul descoperă forța unică și singulară, care creează viață, pe Dumnezeu. Cu cuvintele lui Rabi Șmuel Bornstein, autorul lucrării *Șem MiȘmuel (Un nume din Samuel),* "Scopul Creației a fost acela ca totul să existe în unitate... Dar, din cauza păcatului, materia a degenerat într-atât încât, nici măcar cei mai buni din fiecare generație, nu au mai fost capabili să se unească pentru a-l servi pe Domnul, ci au rămas doar câțiva, separați."[11]

Din acest motiv, continuă Rabi Bornstein, doar aceia care puteau să se unească au făcut-o, în timp ce restul s-au îndepărtat de aceștia, până când aveau să fie capabili să se alăture în unitate. Iată spusele sale, "Corecția a început o dată cu alcătuirea unei adunări și asocieri a poporului, cu scopul de a-L servi pe Creator, începând cu Patriarhul Abraham și cu descendenții săi, în așa fel încât să se constituie într-o comunitate solidă a muncii pentru Dumnezeu. Atunci când a separat oamenii, prima dată a provocat separația rasei umane în

timpul Babilonului, ideea Lui (a Creatorului) a fost aceea de a-i dispersa pe toți făptuitorii de rele. ...Ulterior au început să se adune în scopul de a-L sluji pe Creator, pe măsură ce Patriarhul Abraham a mers și i-a chemat în numele Domnului, până ce în jurul lui s-a strâns o mare comunitate, numită ”poporul casei lui Abraham”. Ea a continuat să crească până când a devenit adunarea congregației lui Israel... și sfârșitul corecției va veni în viitor, când toți vor deveni o singură unitate, pentru a îndeplini voința Ta, din toată inima.”[12]

Având în vedere circumstanțele globale actuale, este important ca toată lumea să cunoască acest concept al unității, ca fiind mijlocul de dobândire a Creatorului. De îndată ce vom cunoaște și vom accepta, cu toții, această moștenire, pacea și frăția vor prevala, în mod natural.

De fapt, în conformitate cu renumitul cabalist, Rav Iehuda Așlag, cunoscut ca Baal HaSulam (Stăpânul Scarii), datorită comentariului său *Sulam* (Scara) asupra *Cărții Zoharului*, necesitatea de a-L cunoaște pe Creator a devenit imperios necesară, încă de acum un secol. În eseul ”Pacea în lume”, datând din anii 1930, Baal HaSulam explică cum, datorită faptului că suntem, cu toții, interdependenți, trebuie să aplicăm legile garanției reciproce lumii întreagi. Cu toate că termenul ”globalizare” nu era omniprezent în tratatele vremii, cuvintele sale ilustrau cu claritate nevoia urgentă de a transforma lumea într-o singură unitate solidă.

Reproducem aici cuvintele lui Baal HaSulam despre globalizare și interdependență: ”Să nu fiți surprinși că amestec împreună bună-starea unei

anumite comunități, cu bună-starea întregii lumi, pentru că, am ajuns într-adevăr la nivelul în care întreaga lume este considerată o singură colectivitate și o societate unică. Motivul este acela că fiecare persoană din lume, își extrage vitalitatea și seva de la toți ceilalți oameni din lume, de aceea el este constrâns să servească și să se îngrijească de bună-starea întregii lumi.

"... Rezultă că posibilitatea de a crea comportamente bune, pașnice și fericite într-o singură țară este ceva de neconceput, dacă nu este la fel în toate țările din lume și vice versa. În vremurile noastre, țările sunt legate între ele, în scopul satisfacerii nevoilor vieții, așa cum erau legați altă dată, indivizii în familiile lor. De aceea nu mai putem vorbi despre comportamente corecte, care să garanteze bună-starea unei singure țări sau națiuni, ci doar împreună cu bună-starea întregii lumi, pentru că beneficiul sau suferința fiecărei persoane din lume, depinde și se măsoară prin beneficiul tuturor oamenilor din lume."[13]

Pentru ca lumea să realizeze această unitate, această garanție reciprocă, are nevoie însă de un model, de un grup, sau de o comunitate, care să poată implementa unitatea, să-l dobândească pe Creator și, prin exemplul personal, să paveze drumul pentru restul umanității. Noi evreii, ne-am aflat deja în acel punct și lumea simte în subconștient, acest lucru, de aceea este datoria noastră să reaprindem dragostea frățească dintre noi, să primim acea forță singulară și să dăm mai departe atât metoda unității cât și dobândirea Creatorului, către restul lumii. Acesta este rolul evreilor: de a aduce lumina Creatorului în întreaga lume, de a fi o lumină pentru națiuni.

În lucrarea ”Dragostea pentru Dumnezeu și dragostea pentru om”, Baal HaSulam descrie cu claritate acest *modus operandi*: ”Națiunea israeliană a fost organizată ca o tranziție. Poporul lui Israel este purificat prin respectarea Torei (legea unității, care a fost o precondiție a dobândirii Creatorului, (așa cum am spus în introducere) și, în aceeași măsură, ei își trec puterea către națiuni. Și, când restul națiunilor, se organizează după o scală de merit (se unesc și dobândesc pe Creator), atunci va fi revelat Mesia (forța care ne scoate din egoism).”[14]

Rav Iehuda Altar descrie rolul evreilor față de celelalte națiuni, într-un mod similar: ”S-ar părea că primitorii Torei, copiii lui Israel, sunt cei care împrumută și nu garantează, cu excepția cazului în care ei devin responsabili pentru corectarea întregii lumi, prin puterea Torei. De aceea li s-a spus ”Iar față de Mine, voi veți fi o împărăție de preoți și o națiune sfântă”.... La aceste cuvinte ei au răspuns, ”Așa cum a spus Domnul, vom face noi” - vom corecta înreaga Creație.... Într-adevăr, totul depinde de copiii lui Israel. În măsura în care ei se corectează, toate creaturile îi vor urma. Așa cum studenții își urmează rav-ul (profesorul) care se corectează singur ... în mod similar, întreaga Creație îi urmează pe copiii lui Israel.”[15]

CAPITOLUL 1

S-a născut o națiune

Nașterea poporului lui Israel

Mai înainte de a ne ocupa de semnificația și poziția în lume a poporului lui Israel, trebuie să înțelegem cum s-a format națiunea israeliană și cum s-a dezvoltat ea în continuare. Pentru moment, haideți să călătorim nouă mii de kilometri spre est și cca patru mii de ani înapoi , în timp, până în Mesopotamia antică, în inima Cornului Abundenței, leagănul civilizației. Situată pe un teritoriu vast, cu vegetație luxuriantă, întins între Tigru și Eufrat, în zona Iraq-ului de astăzi, un oraș-stat numit Babilon,a jucat rolul de gazdă pentru o civilizație înfloritoare. Fremătând de viață și activitate, el era centrul comercial al lumii antice.

Babilon, inima acelei dinamice civilizații, era ca o oală în fierbere, un substrat ideal în care au crescut și au înflorit mii de credințe și de învățături. Babilonienii practicau nenumărate feluri de idolatrie. *Sefer Halașar (Calea Celui Drept)* descrie viața babilonienilor din acea vreme, precum și cultul lor: ”În acele zile, toți oamenii locului își făcea propriul zeu - zeități din lemn și piatră. Ei se

închinau la idoli, aceștia devenindu-le zei. În acele zile, regele și toți servitorii săi, Terah (tatăl lui Abraham) și întreaga sa familie, erau primii între adoratorii de lemn și piatră. ... (Terah) îi venera și se închina la ei și la fel făcea întreaga generație. Căci ei L-au abandonat pe Domnul, care i-a creat și nu mai exista nici măcar un om, în toată țara, care să-L cunoască pe Domnul..."[16]

Totuși, Abraham fiul lui Terah, care era cunoscut după numele Abram, poseda o anumită calitate care îl făcea unic: el era neobișnuit de sensibil, căutând adevărul științific cu mult zel. Abraham era un om iubitor, care a observat că oamenii din orașul său devin tot mai nefericiți. Gândindu-se la asta, el a descoperit că la baza nefericirii lor se găsea egoismul în creștere și alienarea dintre oameni. Într-o perioadă relativ scurtă de timp, ei au decăzut din postura de unitate și grijă reciprocă, când erau "De o singură limbă și vorbire" (Geneza 11:1), într-una plină de vanitate și alienare, spunând "Veniți, să ne construim un oraș și un turn, cu vârful în cer, să ne facem un nume" (Geneza 11:4).

De fapt, ei erau atât de preocupați să-și construiască turnul propriei lor mândrii, încât au uitat de oamenii care le erau cândva, ca niște frați. Lucrarea *Pirkei de Rabi Eliezer (Capitolele lui Rabi Eliezer)*, una dintre *Midrașim* (comentariile) asupra Torei (Penateuch), oferă o descriere plină de viață nu doar a vanității babilonienilor, ci și a alienării cu care se priveau unii pe ceilalți. Este scris în carte, "Nimrod a spus poporului său, "Haideți să ne construim un oraș măreț și să locuim în el, ca să nu fim împrăștiați pe tot pământul, cum au fost cei

dintâi oamen, să ne construim în el și un turn imens, care să se ridice spre cer... și să ne clădim un nume măreț pe pământ..."

"L-au construit înalt... cei care aduceau cărămizile, urcau pe partea estică iar aceia care coborau, o făceau pe partea vestică. Atunci când o persoană cădea și murea, nimănui nu-i păsa. Dar dacă o cărămidă cădea, ei se așezau și plângeau, zicând, "Oare când va urca o alta în locul acesteia."[17]

Atitudinea unuia față de celălalt, a concetățenilor săi, l-a tulburat pe Abraham așa încât acesta a venit să vadă comportamentul constructorilor. *Pirkei de Rabi Eliezer* continuă să descrie observațiile lui, despre animozitatea dintre oameni: "Abraham, fiul lui Terah, a trecut pe acolo și i-a văzut construind orașul și turnul". El a încercat să le vorbească și să le spună despre Creator, forța conducătoare a unității, pe care a descoperit-o, pentru a dovedi că lucrurile ar putea fi minunate, cu condiția ca oamenii să urmeze și ei, această lege a unității. "Dar ei îi disprețuiau cuvintele", se spune în carte. În plus, "Ei doreau să vorbească fiecare pe limba celuilalt" ca mai înainte, ca atunci când aveau o singură limbă, "Dar nu mai cunoșteau vorba celuilalt. Ce au făcut? Și-au scos săbiile și s-au luptat între ei, până la moarte. Și într-adevăr, acolo a murit o jumătate din omenire, răpusă de sabie."

Datorită situației sumbre a poporului său, Abraham a luat hotărârea de a populariza principiul descoperit, indiferent de riscuri. În lucrarea sa, *HaYad HaChazakah (Mâna puternică),* cunoscută și sub numele de *Mișne Tora (Repetarea Torei)*, renumitul învățat din secolul al 12-lea, Maimonides

(RAMBAM), descrie hotărârea lui Abraham și eforturile depuse de el pentru a descoperi adevărurile vieții: ”După ce s-a dezbărat de tot ceea ce era considerat de neclintit, el a început să se întrebe.... El a început să analizeze, zi și noapte și să se întrebe, cum era posibil ca această roată să se învârtească, mereu, fără un conducător? Cine o învârtește, căci singură nu o poate face? Nu avea nici măcar un profesor sau un mentor. Mai mult, era blocat în Ur, orașul chaldeenilor, printre idolatri analfabeți, împreună cu mama și tatăl său, tot poporul adorând stelele și el - venerându-le alături de ceilalți.”[19]

În căutările sale, Abraham a descoperit unitatea, faptul că realitatea este unică și anume acea forță creatoare singulară, care creează, susține și conduce spre țel întreaga realitate. Maimonides scrie, ”(Abraham) a dobândit calea adevărului ... cu propria sa înțelepciune corectă și a aflat că există un Dumnezeu care conduce... că El a creat totul și că, în tot ceea ce există, nu este un alt Dumnezeu în afară de El.”[20]

Pentru a înțelege corect ce este ceea ce a dobândit Abraham, nu uitați că, atunci când cabaliștii vorbesc de Dumnezeu, ei nu se referă la o ființă atotputernică, sau la o forță pe care trebuie să o venerezi, să o mulțumești și să o liniștești, care, la rândul ei îi răsplătește pe adoratorii devotați cu sănătate, bogăție, viață lungă și alte beneficii lumești. De fapt cabaliștii Îl identifică pe Dumnezeu cu Natura, cu *întreaga Natură.*

Rav Iehuda Așlag, cunoscut ca Baal HaSulam (Stăpânul Scarii), a explicat în mai multe rânduri și fără echivoc, ce înseamnă termenul ”Dumnezeu”. Pe

scurt, el a explicat că Dumnezeu este sinonim cu Natura. În eseul său ”Pacea”, Baal HaSulam scrie (citatul este scurtat), ”Pentru a nu fi nevoiți să folosim de acum înainte, ambii termeni - Natura și Supraveghetor - între care, așa cum am arătat, nu există nici o deosebire... este cel mai bine să acceptăm cuvintele cabaliștilor care afirmă că *HaTeva* (Natura) este același lucru cu *Elokim* (Dumnezeu). Astfel, voi putea numi legile lui Dumnezeu ”poruncile Naturii” și invers, căci ele sunt unul și același lucru, nefiind nevoie să mai discutăm pe această temă.”[21]

”La vârsta de patruzeci de ani”, scrie Maimonides, ”Abraham a ajuns să-L cunoască pe Cel care l-a Făcut”, unica lege a Naturii, care creează toate lucrurile. Însă Abraham nu și-a păstrat descoperirea pentru sine: ”El a început să ofere soluții pentru problemele oamenilor din orașul Ur al Chaldeenilor, să discute cu ei și să le spună că drumul pe care au apucat-o nu era acela al adevărului.”[22] Din păcate Abraham a intrat în conflict cu stăpânirea, care, în acest caz, era reprezentată de Nimrod, regele Babilonului.

Midraș Raba, scrisă în secolul al 5-lea e.n., prezintă o descriere însuflețită a confruntării lui Abraham cu Nimrod, aducând la lumină greutățile îndurate de Abraham, datorate descoperirii sale și a devotamentului său față de adevăr. ”Terah (tatăl lui Abraham) era un idolatru (care își câștiga traiul făurind și vânzând statui, în magazinul familiei). Odată, el a plecat undeva și l-a lăsat pe Abraham în locul lui, la magazin. Un om a intrat și a vrut să cumpere o statuie. (Abraham) l-a întrebat, ”Câți ani ai?”, iar omul a răspuns, ”Cincizeci sau șaizeci”.

Abraham i-a spus: ”Vai și amar de acela care are șaizeci de ani și este nevoit să venereze o statuie veche de o zi.” Omul s-a simțit stânjenit și a plecat.

”Altă dată, a venit o femeie, cu un castron cu griș. Ea i-a spus, ”Ia-l ca ofrandă pentru statui.” Abraham s-a ridicat, a apucat un ciocan, a spart toate statuile, apoi a pus ciocanul în mâinile celei mai mari statui. Când tatăl său s-a întors, a întrebat, ”Cine a făcut asta?” (Abraham) a răspuns, ”A venit o femeie. Ea a adus un bol de griș și mi-a cerut să-l ofer statuilor. Eu am adus jertfa iar una dintre ele a spus, ”Mai întâi eu voi mânca”, și alta ”Ba eu voi mânca prima”. Cea mai mare s-a ridicat, a luat ciocanul și le-a spart pe celelalte”. Tatăl său a răspuns, ”Vrei să mă păcălești? Ce știu ele?” Dar Abraham i-a intervenit, ”Oare urechile tale aud, ceea ce spune gura ta?”[23]

În acel moment, Terah a realizat faptul că nu-și mai poate disciplina fiul răsculat. ”(Terah) l-a luat (pe Abraham) și l-a dat pe mâna lui Nimrod (regele, dar și autoritatea spirituală supremă în Babilon). (Nimrod) i-a spus, ”Roagă-te la foc”. Abraham a răspuns, ”N-ar fi mai bine să mă rog la apă, pentru că aceasta stinge focul?” Nimrod a zis, ”Închină-te la apă!” (Abraham) a continuat: ”Atunci poate că ar trebui să venerez norul, care poartă apa?” (Nimrod) a spus, ”Venerează norul!”

”(Abraham) i-a spus: ”În acest caz, n-ar trebui oare să mă rog la vânt, care dispersează norii?” El i-a spus, ”Roagă-te la vânt!” (Abraham) i-a spus, ”Și n-ar trebui să venerăm omul, cel care îndură vântul?” (Nimrod) i-a spus: ”Vorbești

prea mult; eu venerez doar focul. Am să te arunc în foc și fie ca Dumnezeu, pe care îl venerezi tu, să vină și să te salveze!

”Acolo se afla și Haran (fratele lui Abraham). El a zis, ”Dacă Abraham câștigă, am să mă declar de acord cu Abraham și, dacă Nimrod câștigă, voi spune că sunt de acord cu Nimrod.” Atunci când Abraham a coborât în cuptor și a fost salvat, ei l-au întrebat (pe Haran), ”De partea cui ești?” El a răspuns: ”De partea lui Abraham.” Atunci l-au luat și pe el, l-au aruncat în foc și el a murit, în prezența tatălui său. De aceea s-a spus, ”Și Haran a murit în prezența tatălui său, Terah”[24].

Abraham l-a înfruntat pe Nimrod, dar a fost alungat din Babilon și a plecat în direcția țării Haran (pronunțat Charan, pentru a se deosebi de Haran, fiul lui Terah). Abraham însă, nu s-a oprit din popularizarea descoperirii sale, doar pentru că a fost exilat din Babilon. Descrierile elaborate ale lui Maimonides ne spun, ”El a început să cheme întreaga lume, să le atragă atenția că există un singur Dumnezeu pentru întreaga lume... El a lansat chemări, călătorind din oraș în oraș și din regat în reagt, până când a ajuns în țara Canaan-ului...

”Și deoarece ei (oamenii din locurile pe unde umbla) se adunau în jurul lui și îi cereau lămuriri, el îi învăța pe toți... până i-a adus înapoi, pe calea adevărului. În final, mii și zeci de mii s-au adunat în jurul lui, aceștia constituind oamenii din casa lui Abraham. El și-a plantat principiul său în inimile lor, a compus cărți despre acesta și l-a instruit pe fiul său, Isac. Și Isac a stat, a predat învățătura și a alertat, l-a instruit pe Iacob și l-a numit profesor, pentru a sta și a

preda...Iar Patriarhul Iacob și-a învățat toți fiii. El l-a separat pe Levi și l-a împuternicit să fie căpetenie, l-a pus să stea și să învețe căile Domnului..."[25]

Pentru a garanta transmiterea adevărului de-a lungul generațiilor, Iacob "a poruncit fiilor săi să nu oprească numirea împuterniciților, unul după celălalt, dintre fiii lui Levi, astfel ca învățătura să nu se piardă. Acest proces a continuat și s-a dezvoltat, în copiii lui Iacob și în aceia care îi însoțeau."[26]

ISRAEL - DORINȚA CEA MAI ADÂNCĂ

Eforturile lui Abraham au condus la un rezultat uluitor și anume la nașterea unei națiuni, care cunoștea legile cele mai profunde ale vieții, Teoria fundamentală a Tot ceea ce există, sau cu cuvintele lui Maimonides:"În lume a fost constituită o națiune care îl cunoaște pe Domnul".

Adevărul este că Israel nu este doar numele unui popor. În ebraică, cuvântul *Israel* constă din două cuvinte: *Iașar* (direct) și *El* (Dumnezeu). Altfel spus, Isarel desemnează *hotărârea* de a dori să descoperi legile vieții, o dorință de a-l dobândi sau percepe pe Creator. Cu cuvintele lui Rabi Meir Ben Gabai, "Semnificația numelui "Israel" cuprinde și *Iașar El* (direct la Creator)"[28] Marele Ramchal, în *Druș* (predică scrisă) despre Rugăciunea Călătorului, a scris și el, cu simplitate, "Israel - *Iașar El*".

Cu alte cuvinte, Israel nu constituie un atribut genetic ci, mai degrabă direcția dorinței care l-a condus pe Abraham la descoperirile sale. Din punct de vedere genetic, primii israeliți au fost fie babilonieni, fie membri ai altor națiuni care s-au alăturat grupului lui Abraham. Înțelesul numelui lor era clar pentru israeliții din antichitate. Așa cum scria Maimonides, ei își aveau proprii învățători, pe leviți, care îi învățau să urmeze legile esențiale ale vieții.

Din păcate astăzi, nu mai știm faptul că ”Israel” se referă de fapt la dorința de a cunoaște legea fundamentală a vieții, pe Creator și nu face aluzie la o descendență genetică. Cei aproape 2000 de ani de ascundere a adevărului, până la ruinarea celui de-al doilea Templu, au șters practic, adevărul, că descoperirea lui Abraham a fost destinată *tuturor* oamenilor din lume, așa cum însuși Abraham a dorit să o împărtășească *tuturor* babilonienilor, ulterior ”începând să cheme toți oamenii lumii”, pentru a-l cita pe Maimonides.

De-a lungul veacurilor, doar cabaliștii au mai păstrat viu acest adevăr. Cabaliștii, cum ar fi Elimelech din Lijensk,[29] Șlomo Efraim Luntșiț[30], Haim Iben Attar[31], Baruch Așlag[32] și mulți alții, au scris cu claritate: *Israel* înseamnă *Iașar El* (direct la Dumnezeu).

Mai mult, nevoia de a descoperi această forță este astăzi mai acută ca niciodată. În Natură nu s-a schimbat nimic, față de vremea lui Abraham și Creatorul este încă, forța *unică*, cea care creează, guvernează și susține viața.

Ceea ce *s-a schimbat* astăzi, este faptul că avem nevoie de Creator, mai mult ca oricând. În vremea lui Abraham, umanitatea avea de ales între

numeroase alte căi de urmat, în afară de calea adevărului a lui Abraham. Pe când azi, căile sociale se dovedesc treptat, ineficiente în rezolvarea declinului în ceea ce privește coeziunea și etica societății noastre.

Cu timpul, cultura babiloniană a dispărut și oamenii s-au dispersat în întreaga lume. Alienarea lor, precum și discordia socială, care au provocat decăderea acestora - reprezentată de prăbușirea turnului - a devenit discretă și greu de remarcat. Oamenii s-au mutat în alte locuri, luând cu ei cultura și atitudinea babiloniană, fără a fi conștienți că purtau mai departe de fapt, discordia și obiceiurile lor - sămânța viitoarelor neînțelegeri.

Acum, când avem o comunitate globală, fiecare criză este globală. Greșelile pe care le facem sunt plătite de întreaga lume, astfel încât, descoperirea lui Abraham despre forța unică, atotputernică, este informația salvatoare pe care trebuie să o luăm în calcul, dacă dorim să supraviețuim.

UNITATE - PRIN URMARE, EGALITATE

Astăzi, singura noastră speranță stă în unire, pentru că unitatea, așa cum cum vom vedea în cele ce urmează, este direcția forței care ne conduce viețile. Prin urmare, preocuparea noastră este de a învăța *cum* să ne unim. Este ceva posibil și este ceva plauzibil, dar într-un timp de criză, această acțiune va necesita

recunoașterea forței vitale și generarea unui efort comun de colaborare și cooperare, pentru a putea trăi conform principiilor acestei legi.

Merită subliniat faptul că unitatea *nu* necesită similaritate și potrivire, mai mult chiar, este nevoie de *discrepanțe*, deasupra cărora să aibe loc unirea. astăzi, de exemplu, există mai multe denumiri în cadrul religiei iudaice, dar și între evreii neafiliați. Unitatea evreiască ar presupune ca *fără* să ne schimbăm obiceiurile, fără să adoptăm o singură denumire, să ne unim și să învățăm să apreciem și, în final, să ne îngrijim unii de alții.

Poate că vi se pare imposibil acest lucru, dar să luăm cazul unei familii cu mai mulți copii. În familia obișnuită fiecare copil are caracterul lui unic. Deseori aceste caractere se ciocnesc, așa cum ne amintim din propria noastră copilărie, despre certurile cu frații și cei de vârsta noastră. De multe ori ne gândim la frații și surorile noastre cam așa, ”Dacă nu ar fi fratele/sora meu/mea, niciodată nu l-aș accepta/aș accepta-o în preajma mea.” Dar însuși acest fapt, de *a fi împreună* cu rudele noastre atât de diferite de noi, dovedește că acolo unde există dragoste, ne putem uni *peste* deosebiri.

Iată ce trebuie să facem - să ne unim *peste* deosebirile dintre noi. În acest fel vom simți cu intensitate, atât calitățile noastre, deseori opuse, cât și unitatea care se află deasupra lor. Atunci când se va petrece acest lucru, noi vom fi capabili să ne *folosim* la maximum diferențele dintre noi, pe măsură ce fiecare va contribui cu perspective, idei și moduri de acțiune originale, alcătuind astfel un întreg mult mai puternic. Așa cum corpurile noastreau nevoie de *diferite* organe,

pentru a lucra împreună și a ne menține sănătoși, tot astfel și noi, rămânem diferiți, dar ne unim mai presus de diferențe, pentru scopul comun de a îndeplini rolul poporului evreiesc - acela de a aduce națiunilor, lumina unității.

Să ne întoarcem la topicul nostru anterior, acolo unde, în urma plecării lui Abraham din Babilon, orașul a continuat să-și cultive abandonul în egoism. Deși nu este ceva rău în a căuta plăcerea și desfătarea, atunci când este extrem de egoistă, această cale este auto-distructivă. Abraham a descoperit că adevăratul scop al vieții este acela de a deveni similari cu forța unică a vieții, de a experimenta unitatea a tot ceea ce există. Înțelepții noștri numesc această unitate *Dvekut* (adeziune) și înțeleg prin aceasta că este necesar să dobândim cândva, calitățile Creatorului, să devenim similari sau chiar egali cu El.

”În ceea ce privește *Dvekut-ul* (adeziunea) cu forțele Marelui Nume și cu calitățile Sale, te alipești la Domnul Dumnezeul tău, căci El este numele Său și numele Său este El, căci tu ești înrudit și similar cu El iar *Dvekut-ul* cu El, este adevărata viață”[33] sunt cuvintele lui Rabi Meir Ben Gabai. La rândul său, Sfântul Șlah, a scris în *Toldot Adam (Generațiile omului)*, ”Învățații noștri spuneau (*Sota 14a),* ”Și te vei alipi la Domnul”, vei adera la calitățile Sale și apoi el se va numi Adam (bărbat, om), ca în *adame la Elion* (Eu voi fi la fel cu Cel mai de sus).”[34]

În secolul al 20-lea, Baal HaSulam a explicat pe larg termenul *Dvekut*, defininindu-l ca ”echivalență de formă”, aceasta însemnând dobândirea ”formei” (a calităților) Creatorului. În ”Introducere la Prefață la înțelepciunea Cabalei” el a scris, ”În acest fel, (sufletul) va fi pregătit să primească toată abundența și

plăcerea înclusă în Gândul Creației și, în plus, va fi în *Dvekut* absolut (adeziune totală) cu El, în echivalență de formă."[35]

În "Introducere la Cartea Zoharului", Baal HaSulam adaugă, "Omul își cumpără astfel, adeziunea totală la El, căci adeziunea spirituală nu este nimic altceva decât echivalența de formă, așa cum spuneau învățații noștri, "Cum este posibil să ne alipim la El? Mai degrabă, să ne alipim la calitățile Sale"".[36]

În timp, așa cum am menționat deja, grupul lui Abraham a crescut și a devenit o națiune, apărând nevoia unei noi metode de unire. Abraham a continuat să-și predea învățătura atâta timp cât fiecare om din Israel putea fi instruit. Dar, în timpurile când poporul lui Israel a părăsit Egiptul, număra deja 600000 de bărbați, în total circa trei milioane de oameni. Era imposibil să fie instruiți fiecare dintre ei, prin predarea directă, de la profesor, la elev.

La poalele muntelui Sinai a apărut și soluția la această problemă. Acolo, în acel moment de răscruce din istoria poporului nostru, a fost enunțat principiul fundamental al Torei, valabil și astăzi, în fiecare zi și în fiecare clipă. Acesta este, așa cum a fost exprimat de către Rabi Akiva, "Iubește-ți aproapele ca pe tine însuți".

Marele înțelept și traducător, RASHI explică faptul că am primit Tora, lângă muntele Sinai, legile prin care urmează să ne unim, tocmai pentru că am fost de acord, din toată inima, să procedăm astfel. Cuvintele sale spun, "Și Israel și-a ridicat acolo tabără - ca un om, cu o singură inimă".[37] Din acel moment înainte, unitatea a constituit bunul cel mai prețios al poporului evreu, mijlocul prin

care îl putem dobândi pe Creator, putem să-i emulăm calitățile și să obținem *Dvekut-ul*, echivalența de formă (în calități) cu El.

Midraș Tana de Bei Eliahu scrie, ”Domnul le-a zis, lui Israel: ”Fiii mei, îmi lipsește oare mie ceva, de ar trebui să cer de la voi? Și ce vă cer de fapt? Doar ca voi să vă iubiți unii pe alții, să vă respectați între voi și să vă îngrijorați unii pentru ceilalți, să nu existe nici o încălcare a legii, nici un furt sau urâțenie între voi.””[38]

Cu timpul, unitatea a devenit atât de importantă, încât a întrecut orice alt comandament. Ea a devenit unica și singura cale spre izbăvirea spirituală a Israelului și spre salvarea sa, de toți dușmanii. *Midraș Tanhuma* scrie, ”Dacă o persoană ia un mănunchi de trestii, el nu le poate rupe dintr-o dată. Dar dacă le ia una câte una, chiar și un copil le va frânge. La fel și Israelul, el nu va fi izbăvit decât atunci când vor constitui un singur mănunchi.”[39]

În același spirit, *Masechet Derech Ereț Zuta* scrie, ”Iată ce ar spune Rabi Eleazar ha-Kapar, ”Să iubești pacea și să urăști divizarea. Măreață este pacea, căci, chiar și atunci când Israel practica idolatria, dar era pace între ei, Creatorul spunea, ”Nu doresc să mă ating de ei (să le fac rău)”, așa cum este scris (Hosea, 4:17), ”Efraim s-a unit cu idolii; lasă-l în voia lui.” Dar dacă există divizare între ei, ce se spune (Hos, 10:2)? ”Inima lor este divizată, acum vor suporta consecințele greșelilor lor.””[40]

Și iată că, în ciuda a tot ceea ce s-a spus despre importanța unității, atunci când privim în jurul nostru este evident că partea majoritară a poporului nostru,

nu dorește nici să se unească, nici să descopere beneficiile unității și, în mod clar, nu vor să facă asta cu vecinii lor, așa cum ne impune legea. Ca să înțelegem cum a ajuns acest principiu să domine existența poporului nostru și acum, existența întregii lumi, trebuie să examinăm evoluția realității dintr-un punct de vedere diferit de acela științific. Trebuie să privim realitatea ca fiind o *evoluție a dorințelor*. Atunci când vom analiza realitatea în acest fel, va deveni perfect clară motivația din spatele preeminenței dorinței de unitate, precum și a dobândirii ulterioare a calității Creatorului. De aceea, subiectul capitolului următor este evoluția dorințelor.

CAPITOLUL 2

Doresc, prin urmare exist

Viața ca evoluție a dorințelor

În capitolul anterior am afirmat că numele *Israel* este alcătuit din: *Iașar* (direct) și *El* (Dumnezeu) și a apărut atunci când Abraham a adunat un popor care dorea să ajungă la Creator, să-L descopere pe Domnul,fiind numit ”Israel” după această dorință. În acest capitol vom discuta despre formarea dorințelor, în general și despre formarea dorinței pentru Creator, numită Israel, în particular. În acest scop trebuie să examinăm realitatea ca fiind o evoluție a dorințelor.

În 1937 Baal HaSulam a publicat *Talmud Eser HaSefirot (Studiul celor zece Sefirot)*, un comentariu monumental asupra scrierilor lui Ari, autorul *Arborelui vieții*. În acest comentariu autorul explică în detaliu faptul că, la baza realității stă dorința de a dărui, pe care o numește ”dorința de a copleși cu daruri”, care a creat imediat dorința de a primi. Baal HaSulam arată că, din acest motiv, învățații noștri depun mărturie că ”El este bun și face bine”[41] și vorbesc despre ”Dorința Lui de a face bine creaturilor Sale”[42].

În partea întâi a *Studiului celor zece Sefirot*, Baal HaSulam explică de ce dorința de a dărui a dat naștere dorinței de a primi și din ce motiv aceste două dorințe sunt fundamentul întregii Creații. Iată cuvintele sale, ”De îndată ce El a contemplat creația în scopul de a-Și delecta creaturile, această Lumină (plăcere) a iradiat și s-a răspândit pe deplin de la El, dând formă plăcerilor pe care El Le-a contemplat. Totul este inclus în acel gând, pe care îl numim ”Gândul Creației”. ...Ari a spus că, la început, o Lumină superioară simplă a umplut întreaga realitate. Aceasta înseamnă că, atunci când Creatorul a contemplat gândul de a delecta creaturile și Lumina s-a răspândit și a plecat de la El, dorința de primi Plăcerile Sale a fost imediat imprimată în această Lumină”.[43]

Pentru a accentua afirmația că dorința de a dărui (Creatorul) a creat dorința de a primi pentru a putea dărui acesteia plăcere, Baal HaSulam a intitulat această secțiune, ”Dorința de a copleși cu daruri, din Emanator, în mod necesar a generat dorința de a primi din emanat și aceasta (dorința de a primi) este vasul în care emanatul primește Abundența Sa.”[44]

Așlag, deși s-a exprimat cu o mare claritate, nu a fost primul care a scris despre crearea dorinței de a primi, de către dorința de a dărui. Rabi Isaia HaLevi Horovitz (Sfântul Șlah) a scris și el că, ”Deoarece El a făcut favoarea de a face bine creaturilor Sale, El a dorit să le facă să beneficieze de adevăratul câștig, la fel ca și în chestiunea creării relei înclinații (a dorinței de a primi, a egoismului), care este în favoarea creaturilor.”[45]

La fel ca și ceilalți doi învățați menționați anterior, Rabi Natan Sternhertz scrie în *Likutei Halachot (Diverse reguli)*, ”Domnul Își mărește binecuvântările și bunătatea, pentru că dorește să aducă beneficii creaturilor Sale, în cel mai bun mod dintre cele mai bune.”[46]

Așadar, dorința de a dărui - Creatorul - dorește să acorde darurile Sale creațiilor Lui iar noi trebuie să primim acest beneficiu, dăruirea. Ce este însă acest beneficiu, binele, pe care se presupune că trebuie să-l primim?

În ”Introducere la Studiul celor zece Sefirot”, Baal HaSulam scrie că beneficiul pe care ar trebui să-l primim, este dobândirea Creatorului, la fel cum a făcut-o Abraham, acum aproape 4000 de ani, după cum urmează, ”(după dobândirea Creatorului) omul simte minunatul beneficiu conținut de Gândul Creației, care este acela de a încânta creaturile Sale, prin mâna Lui plină, bună și generoasă. Datorită abundenței câștigurilor dobândite, între om și Creator apare o dragoste minunată, curgând neîncetat asupra acelui om, urmând aceleași căi și canale, prin care apare și iubirea naturală. Toate acestea însă, sunt primite de o persoană doar incepand cu momentul dobândirii înainte.”[47]

Pentru a ajunge la Creator, trebuie să avem calități similare cu ale Lui, sau, cu cuvintele lui Baal HaSulam, trebuie să obținem ”echivalența de formă” cu El. În lucrarea, ”Introducere la cartea, *Panim Meirot uMasbirot* (Fața strălucitoare și ospitalieră)”, Aşlag scrie, ”Și atunci, cum poate cineva dobândi Lumina... atâta vreme cât este separat și aflat într-o formă total opusă ... și între ei (Creator și persoană) există o mare ură? ... Din acest motiv omul ... se purifică treptat și își

inverează forma de primire, într-una de dăruire. Descoperiți că persoana își egalizează forma cu aceea a sistemului de sfințenie iar echivalența și dragostea dintre ei, se reinstaurează ... Apoi omul este recompensat cu Lumina ... căci el a pătruns în prezența Creatorului."[48]

CELE PATRU NIVELURI ALE DORINȚEI

DAU FORMĂ REALITĂȚII

Atunci când au examinat realitatea, din perspectiva evoluției dorințelor, cabaliștii au descoperit că dorința de a primi, pe care am descris-o anterior, este alcătuită din patru niveluri distincte - mineral (neanimat), vegetal (flora), animal (fauna) și vorbitor (uman). Numeroși învățați și cabaliști au discutat aceste patru niveluri, încă din vremea în care ARI a descris divizarea realității în aceste patru niveluri, în secolul al 16-lea.[49] MALBIM (Meir Leibuș ben Iehiel Michel Weiser)[50], Rabi Pinhas HaLevi Horoviț[51] și RABaD (Rabi Abraham Ben David) care au scris, "Toate creaturile lumii sunt la nivelul mineral, vegetal, animal și vorbitor"[52], sunt doar trei dintre numeroșii înțelepți care au afirmat că realitatea este alcătuită din aceste patru niveluri.

Nici un învățat nu este însă, atât de descriptiv ca Baal HaSulam. Scrierile lui, pe care le-a compus în mod intenționat pentru a fi citite și înțelese de *toată lumea*, detaliază sistematic și elaborat structura realității, așa cum a fost ea

percepută, de-a lungul veacurilor, de către cabaliști și învățații evrei. În eseul său, ”Libertatea”, el explică structura dorințelor minerale, vegetale, animale și vorbitoare, în secțiunea ”Legea cauzalității”. El explică faptul că toate elementele realității sunt conectate și iau naștere unul din celălalt. Iată cuvintele sale, ”Este adevărat că există o conexiune generală între toate elementele realității din fața noastră, care respectă legea cauzalității, conform cauzei și efectului, mișcându-se înainte. Așa cum este întregul, tot astfel este și fiecare componentă în sine, adică fiecare creatură din lume, dintre cele patru tipuri - mineral, vegetal , animal și vorbitor - respectă legile cauzalității, conform cauzei și efectului.

”Mai mult, fiecare formă particulară a unui comportament particular, care adoptată de o creatură aflată în această lume, este generată de cauze anterioare, silind-o pe aceasta să accepte strict acea schimbare comportamentală și nu alta. Acest fapt este evident tuturor acelora care analizează căile Naturii, dintr-un punct de vedere pur științific și fără urmă de părtinire. Într-adevăr, trebuie să analizăm această chestiune, pentru a ne permite să o examinăm din toate unghiurile.”[53]

CELE PATRU NIVELURI DIN NOI

Înțelepții noștri afirmă, în plus, că nivelurile mineral, vegetal, animal și vorbitor, nu aparțin exclusiv naturii externe. Ele există în fiecare dintre noi, constituind baza dorințelor noastre și însăși structura internă a fiecărei dorințe. Rabi Natan Neta

Șapiro scrie, ”În om sunt patru forțe - mineral, vegetal, animal și vorbitor - și Israel mai are încă una, a cincea, căci ei sunt vorbitori cu frică de Dumnezeu.”[54]

Baal HaSulam prezintă o explicație mai elaborată a modului în care aceste niveluri ale dorinței lucrează, în interiorul nostru: ”Distingem patru diviziuni în cadrul speciei vorbitoare (oamenii), aranjate gradual, una deasupra celeilalte. Acestea sunt Masele, cei Puternici, cei Bogați și cei Inteligenți. Ele sunt egale cu cele patru niveluri prezente în întreaga realitate, numite Mineral, Vegetal, Animal și Vorbitor.

”Cel mineral ... generează cele trei niveluri, vegetal, animal și vorbitor.... Dintre acestea, cea mai slabă forță este cea vegetală. Flora operează atrăgând ceea ce-i este benefic și respingând ceea ce este dăunător, aproape la fel cum o fac oamenii și animalele. Cu toate acestea, nu există o senzație individuală în cadrul ei, ci o forță colectivă, comună tuturor plantelor din lume...

”Deasupra lor se află nivelul animal. Fiecare creatură se poate simți separat, atrăgând ceea ce îi este benefic și respingând ceea ce îi dăunează. ... Această forță sensibilă a nivelului Animal, este extrem de limitată în timp și în spațiu, pentru că senzațiile nu operează nici măcar la o distanță mică față de corp. În plus, corpul nu simte nimic aflat în afara timpului său, adică în trecut sau în viitor, ci doar ceea ce are loc la momentul actual.

Deasupra lor se află nivelul vorbitor, care constă dintr-o forță emoțională și una intelectuală, acționând împreună. Din acest motiv, puterea sa de a atrage ceea ce este bun și de a respinge ceea ce este rău, nu este limitată de timp și

spatiu, așa cum se întâmplă la nivelul animal. Cu ajutorul științei, care este o proprietate intelectuală, nelimitată în timp și spațiu, oricine îi poate învăța pe ceilalți, oriunde s-ar afla aceștia în realitate, în trecut sau în viitor, de-a lungul generațiilor."[55]

CE ESTE LIBERTATEA DE A ALEGE

Baal HaSulam ne-a arătat că diferența dintre nivelul vorbitor al realității și celelalte trei niveluri, atât în totalitatea naturii cât și în interiorul nostru, constă în aceea că noi nu suntem limitați de timp și de spațiu, atunci când alegem ce să atragem mai aproape și ce să respingem. Altfel spus, rasa umană este singura specie, din întreaga Natură, care are libertatea de a alege. În timp ce toate celelalte creaturi urmează involuntar legile Naturii, noi putem *alege* dacă le urmăm sau nu. Din păcate, așa după cum este evident din crizele globale de azi, atunci când alegem să ne împotrivim legilor Naturii, fără să cunoaștem toate implicațiile acțiunilor noastre, suferim consecințele dure ale greșelilor comise.

Deoarece și interiorul nostru constă din aceleași patru niveluri, aceeași regulă ni se aplică și nouă, astfel că doar acele dorințe și calități din interiorul nostru, care aparțin nivelului vorbitor, sunt acelea în care avem de fapt libertatea de alegere.

Dorințele de bază, naturale, din interiorul nostru - pentru reproducea și perpetuarea speciei, pentru adăpost și hrană - corespund primelor trei niveluri ale dorințelor din Natură - mineral, vegetal și animal. Cel de-al patrulea nivel, ”vorbitor”, se manifestă în noi, prin dorințe pentru bogăție peste nevoile curente, pentru putere, faimă, respect și cunoaștere.

Diferența fundamentală dintre cele trei niveluri de jos și cel superior, este aceea că primele trei niveluri există în fiecare creatură de pe pământ. Fiecare creatură se străduiește să asigure existența speciei sale și să-și crească urmașii în siguranță, într-un adăpost potrivit. Pe când cel de-al patrulea nivel al dorințelor, cel pe care îl vom defini, în mare, ca fiind alcătuit din ”dorințele pentru bogăție, onoare și cunoaștere”, este exclusiv uman.

La fel ca și în totalitatea naturii, cele trei niveluri inferioare funcționează automat, așa cum dictează Natura. Singura înzestrare în care există libertatea de a alege, este nivelul vorbitor al dorințelor. Prin urmare, trebuie ca mai întâi să învățăm să lucrăm cu natura noastră interioară, mai înainte de a încerca să ne satisfacem dorințele de nivel mai înalt.

Pentru a fi capabili să lucrăm cu cel de-al patrulea nivel al dorințelor noastre, trebuie să știm ce anume afectează aceste dorințe, precum și scopul existenței lor în interiorul nostru. În sfârșit, mai există încă un nivel al dorințelor, în noi, care le ”întrece” pe toate celelalte patru și care există doar în oameni.

UN PUNCT ÎN INIMĂ

Acest nivel a fost numit de Rabi Natan Șapiro, ”vorbitor cu frică de Dumnezeu”. Este acea dorință care ne îndeamnă să explorăm cum funcționează această lume, ce anume o face să funcționeze astfel și din ce motiv. Aceasta este dorința pe care o numim ”Israel”, *Iașar El* (direct la Creator) iar în Abraham, ea a apărut ca o necesitate de a cunoaște ”Cum era posibil ca această roată să se învârtă, la infinit, fără un conducător? Cine o învârtește, căci de una singură, nu se poate rostogoli?”[56]

Baal HaSulam a numit această dorință de a-L cunoaște pe Creator, ”punctul din inimă”. În ”Introducere la Cartea Zoharului”, el arată că inima poate fi văzută ca fiind totalitatea dorințelor unei persoane iar ”punctul din inimă”, dorința noastră îndreptată către Creator.[57] Profesorul meu, Rav Baruch Șalom HaLevi Așlag (Rabaș), primul fiu al lui Baal HaSulam și succesorul său, a explicat că ”punctul din inimă” este dorința numită ”Israel”. Cu cuvintele sale, ”Într-o persoană mai există și Israel ... dar este numit ”un punct din inimă””.[58]

Acum putem înțelege de ce Abraham era atât de doritor să împărtășească ceea ce a descoperit. El știa că dorințele umane evoluează și mai știa că, pe măsură ce evoluează, ele se vor îndrepta spre dobândirea de bogăție, putere, dominație asupra altora și cunoaștere. Pentru Abraham era clar că, fără a cunoaște natura dorințelor umane, oamenii nu vor fi capabili să se stăpânească și nici să-și conducă în mod corespunzător, societatea.

După ce Nimrod a reușit să stăvilească eforturile lui Abraham de a face să circule cunoștințele sale printre babilonieni, acel om înțelept i-a adunat pe toți aceia care au dorit să-l urmeze și a părăsit Babilonul, pentru a-și împrăștia mesajul în alte locuri. Moștenirea pe care ne-a lăsat-o Abraham spune că aceia care-i înțeleg învățăturile trebuie să-și împărtășească cunoștințele cu oricine este dispus să asculte. Sau, cu cuvintele din *Cartea Zoharului*, ”Abraham a săpat acea fântână (Beer Șeba). El a fondat-o pentru că i-a învățat pe toți oamenii din lume să-l servească pe Creator. Și, o dată săpată, ea răspândește ape vii, care nu se opresc niciodată.”[59]

Poporul Israelului de astăzi este alcătuit din descendenții elevilor lui Abraham, oameni cu puncte în inimile lor, purtători ai punctului lui Israel în interiorul lor. Deși astăzi acel punct este îngropat sub secole de ignoranță, el există și așteaptă să fie reaprins. Conform cuvintelor Sfântului Șlah, ”Israel este numit ”Adunarea Israelului”, pentru că, deși sunt despărțiți, deasupra, la rădăcina sufletelor lor, ei constituie o unitate și sunt o congregație, fiind parte din Domnul. Ramurile (poporul lui Israel) care doresc să se întoarcă la rădăcinile lor, trebuie să urmeze exemplul rădăcinilor lor, adică să se unească și aici, jos. Când între ei apare separarea, în mod clar este provocată separarea și retezarea deasupra, atât de departe se extinde această problemă. Din acest motiv, întreaga casă a Israelului trebuie să urmărească pacea și să fie una, în pace și unitate, fără nici o fisură, pentru a se asemăna Creatorului lor (a fi în echivalență de formă cu El), căci acesta este numele Domnului, ”Pace””.[60]

De îndată ce Israelul se unește și astfel, se corectează, ei își pot împlini vocația de a fi ”O lumină pentru națiuni” (Isaia 42:6). Cu cuvintele lui Rabi Naftali Țvi Iehuda Berlin (NAȚIV din Volojin), ”Principalul motiv pentru care cei mai mulți dintre noi trăim în exil, este acela că Domnul i-a dezvăluit lui Abraham, Tatăl nostru, că fiii săi urmează să fie o lumină pentru națiuni, ceea ce este posibil de îndeplinit doar dacă ei vor fi împrăștiați în exil. Așa s-au petrecut lucrurile cu Iacob, Tatăl nostru, când a ajuns în Egipt, acolo unde se aflau majoritatea oamenilor din poporul nostru. Prin aceasta, numele Lui a fost preamărit, căci ei au văzut providența Sa asupra lui Iacob și a descendenților săi.”[61]

Vorbind despre evoluția dorințelor, rasa umană constituie cel de-al patrulea și cel mai înalt nivel al dorințelor, singurul care permite libera alegere. Dar, pentru a face alegerile corecte, oamenii trebuie să cunoască modul în care funcționează totul, încă de la rădăcină. Poporul Israelian reprezintă dorința de a cunoaște rădăcina, de aceea este responsabilitatea lor să studieze rădăcina și să treacă percepțiile și viziunile lor către restul umanității. În acest fel, fiecare om va ști cum să-și facă alegerile pentru ca acestea să lucreze în beneficiul lor.

Pentru a obține această cunoaștere, Abraham a alcătuit o metodă de studiu, pe care, de-a lungul veacurilor, înțelepții au păstrat-o și au dezvoltat-o. Următorul capitol va descrie evoluția acestei metode care, încă de la scrierea *Cărții Zoharului*, este cunoscută sub numele de ”Cabala”.

CAPITOLUL 3

Corecții de-a lungul timpului

EVOLUȚIA METODEI DE CORECȚIE

În capitolul anterior, am spus că dorințele evoluează, de la nivelul mineral, la vegetal, animal și vorbitor. Am afirmat că această progresie are loc atât extern, cât și intern, în noi. Deasemenea, am spus că doar la nivelul vorbitor din interiorul nostru avem liberă alegere dar, pentru a face alegeri benefice, trebuie mai întâi să învățăm cum operează Natura, la rădăcina sa.

În sfârșit, am afirmat că Israelul reprezintă dorința de a cunoaște rădăcina, pe Creator, Acela ce a Făcut tot ceea ce există iar Abraham a fost primul om care a descoperit această rădăcină. El a încercat să-i instruiască pe contemporanii săi și astăzi noi, evreii, vlăstarele acestei dorințe, trebuie să ducem mai departe vocația lui Abraham, să-i ducem la bun sfârșit sarcina.

Abraham a descoperit că singura problemă cu care se confruntau concetățenii săi era ego-ul lor în continuă creștere. Aceștia deveneau prea egoiști, pentru a mai putea menține o societate sustenabilă. Ei erau cândva, ”De

o singură limbă și o singură vorbire” dar, datorită ego-urilor lor mărite, deveniseră alienați și necomunicativi. Ei ajunseseră să fie atât de indiferenți unii față de altii, atât de nepăsători și preocupați de preamărirea sinelui încât, așa cum s-a menționat în capitolul anterior, ”Dacă o persoană cădea și murea (în timpul construirii turnului Babel) nu îi păsa nimănui. Dar dacă o cărămidă cădea, cu toții se așezau și se căinau spunând, ”Oare când va urca o alta în locul acesteia””.[62]

Abraham a descoperit un fapt încă și mai îngrijorător și anume că ego-ul nu avea să-și contenească creșterea. Aceasta era o trăsătură inerentă a naturii umane: creșterea ego-ului, alimentată de invidia simțită față de ceilalți. În ”Întroducere la cartea *Panim Meirot uMasbirot* (Fața strălucitoare și ospitalieră)”, Baal HaSulam scrie, ”Creatorul a inculcat în mase (oameni) trei înclinații, numite invidie, poftă trupească și onoare. Datorită acestora, masele se dezvoltă nivel după nivel, pentru a rezulta o față de om întreg.”[63] Cu alte cuvinte, invidia nu este ceva rău în sine, totuși noi trebuie să ne confruntăm cu ea, să o corectăm și să-i dăm o direcție constructivă.

ÎNCLINAȚIA (NU ÎNTOTDEAUNA) REA

Când înțelepții noștri scriu despre *Iețer HaRa* (înclinația rea), ei se referă la modul în care ne folosim invidia în scopul de a-i răni pe alții, sau pentru a beneficia de pe urma lor. Dacă însă, folosim invidia, pofta trupească și onoarea corect, ele devin propriile noastre mijloace de corectare. Din acest motiv Sfântul

Șlah a scris, ”Cele mai rele calități sunt invidia, ura, avariția, pofta și așa mai departe, ele fiind calitățile relei înclinații - chiar acelea cu ajutorul cărora el îl va servi pe Creator.”[64]

Noi însă, inerent, folosim aceste înclinații în mod negativ, așa cum este scris (Geneza 8:21), ”Înclinația din inima omului este rea, încă din tinerețea sa.” Tot astfel Șimon Așkenazi a scris, ”Nu există nici un rău, ci o înclinație rea”[65] dar și, câteva secole mai înainte, *Midraș Raba* a stabilit că ”Oamenii sunt cufundați în înclinația rea, așa cum este spus, ”Căci înclinația din inima omului este rea, încă din tinerețea sa.””[66]

Abraham a descoperit că, dintre toate creaturile, doar omul posedă o înclinație rea. De aceea marele Ramchal a scris, ”Nu există nici o altă creatură care să poată face atâta rău, precum omul. El poate păcătui și se poate răzvrăti, iar înclinația din inima omului este rea, încă din tinerețea lui, așa cum nu se întâmplă cu nici o altă creatură.”[67]

Baal HaSulam scrie că înclinația rea este dorința de a primi.[68] În capitolele anterioare am afirmat însă, că dorința de a primi este de fapt conținutul Creației și că omul constituie cel de-al patrulea și cel mai dezvoltat nivel al dorinței de a primi. Atunci de ce dorința noastră de a primi este sursa tuturor relelor?

Problema constă în faptul că dorința de a primi, la nivelul vorbitor, uman, nu este statică. Ea crește constant și vrea să aibă tot mai mult. Cu cuvintele înțelepților noștri, ”Omul părăsește lumea asta, fara sa dețină nici măcar jumătate din ceea ce-și dorește, căci acela care are o sută de dorințe dorește

două sute; cel care are două sute de dorințe, patru sute."[69] Pentru că ne dorim în permanență mai mult, simțim tot timpul că ne lipsește ceva. Sfântul Șlah spune și el, "Acela care nu este mulțumit este întotdeauna în deficit"[70] și ca atare, este în permanență nefericit și nesatisfăcut. Uitându-ne la societatea noastră de consum, putem observa că, dacă ne abandonăm acestui element al naturii noastre, vom fi aruncați într-o "vânătoare de plăceri" nesfârșită, de nepotolit și care, nici măcar nu ne poate face fericiți.

Așadar Abraham a înțeles că înclinația rea, ura și alienarea care au apărut între babilonieni, provocau toate problemele lor și nu exista nici o speranță ca acest ferment să se domolească de unul singur. Cu toate acestea, el a realizat și că a avea o dorință de a primi deosebit de puternică, este un lucru necesar pentru împlinirea scopului Creației, pentru ca omul să realizeze *Dvekut-ul* (adeziunea, echivalența de formă) cu Creatorul. În completarea citatului de mai sus, adăugăm cuvintele lui Ramchal, "Dar, pe de altă parte, când el (omul) este corectat și completat, el se ridică mai presus de tot și merită să adere (să se alipească) la El și toate celelalte creaturi sunt dependente de el."[71]

De aceea, în loc să încerce să anihileze înclinația rea, Abraham a dezvoltat o metodă prin care oamenii să-și poată corecta, sau "îmblânzi" înclinațiile, adică ego-urile, beneficiind astfel, în urma creșterii acestora. De îndată ce și-a dezvoltat metoda, el a început să o împărtășească oricui, fără excepție, așa cum depune mărturie Maimonides, "El a început să anunțe întreaga lume."[72]

Așa cum am menționat în Introducere, Maimonides a scris că Abraham ”și-a plantat învățătura (faptul că există un singur Dumnezeu, o singură forță în lume) în inimile lor, a compus cărți despre acest lucru și l-a instruit pe fiul său, Isac.”

Metoda lui Abraham însă, era potrivită doar pentru contemporanii săi. Ea nu se adresează și nici nu este adecvată generațiilor următoare. Înclinația rea de la nivelul vorbitor - dorința de a primi pentru noi înșine, cunoscută și sub numele de ”egoism” - este într-o continuă creștere și dezvoltare, de aceea, la vremea în care poporul lui Israel a crescut, a devenit națiune și a părăsit Egiptul, a apărut necesitatea unei noi metode de corecție.

Cei aproximativ trei milioane de oameni care au plecat din Egipt, erau diferiți de cele șaptezeci de suflete care ajunseseră acolo, cu două sute de ani mai înainte. Dorința de a primi a Israelului aflat în Egipt, a crescut extraordinar de mult și a necesitat un set clar de instrucțiuni, pentru a fi corectat.

MOISE SPUNE, ”UNIȚI-VĂ!”

Soluția a venit sub forma Torei lui Moise, dar a adus în plus, o precondiție pentru executarea oricărei corecții, de atunci înainte. Marele comentator RAȘI, scrie că, pentru a primi Tora, poporul lui Israel a stat la poalele muntelui Sinai ”ca un singur om, cu o singură inimă”.[73] Această unitate absolută și completă a evoluat

ulterior, într-una dintre caracteristicile cele mai remarcabile ale Israelului - garanția reciprocă - nobila trăsătură care îl deosebește de toate celelalte națiuni ale vremii.

În urma acceptării condiției de a fi ca un singur om, cu o singură inimă, Israelul a primit Tora, învățătura, codul de legi care îi va ajuta pe aceștia să-și stăpânească ego-ul. O dată cu aceasta, ei au devenit o societate, în care fiecare membru - bărbat, femeie și copil – L- a dobândit pe Creator și a trăit conform legii garanției reciproce, în echivalență de formă cu Dumnezeul unic (sau forța unică) pe care l-a descoperit Abraham. Talmudul babilonian scrie, ”Ei au verificat din Dan la Beer Șeba și nu a fost găsit nici un ignorant (persoană necorectată), din Gevat la Antipris și nici un băiat sau fată, bărbat sau femeie, nu a fost găsit niciunul care să nu fie instruit în amănunt în legile purității și impurității (corecțiile conform legii lui Moise).”[74]

Prin nou dobândita unitate, Israel a cucerit Canaan-ul - de la cuvântul *Keniaa* (capitulare)[75] - și a transformat-o în ”Pământul lui Israel” - un loc în care guvernează dorința pentru Creator. Templul pe care Israel l-a edificat în acest loc reprezintă nivelul cel mai înalt atins de ei, în care au continuat să dezvolte și să implementeze metoda lui Moise.

Înțelepții noștri scriu însă, că ”Înclinația rea se naște o dată cu omul și crește împreună cu el, întreaga lui viață”[76], precum și că ”Înclinația din inima omului este rea încă din tinerețea lui și crește încontinuu în toate plăcerile trupești.”[77] Cu toate acestea, metoda de corecție a lui Moise, legile pe care le

numim ”Tora”, au rămas intacte, de-a lungul primului și al celui de-al doilea Templu și chiar în timpul exilului din Babilon.

Dar, pe măsură ce declinul spiritual al Israelului a continuat, poporul a reușit tot mai greu să-și mențină unitatea și conexiunea cu Creatorul. Rezultatul a fost acela că al doilea Templu a avut un nivel spiritual mai scăzut (nivel de conexiune, sau echivalență de formă cu Creatorul) decât primul. Cabalistul Rabi Behaiei Ben Așer Even Halua explică, ”Din ziua în care Divinitatea a fost prezentă în Israel, la dăruirea Torei, ea nu a plecat de la Israel, până la ruina primului Templu. De la ruina primului Templu înainte ... ea nu a mai fost prezentă în permanență, așa cum a fost în perioada primului Templu.”[78]

Ulterior, nivelul egoismului a crescut în poporul lui Israel, până într-acolo încât a reușit să-i rupă unii de ceilalți, precum și de Creator. Este adevărat că detașarea dintre ei a cauzat și ruperea lor față de Creator, față de percepția forței fundamentale a vieții. Acest fapt, la rândul său, a condus la ruina celui de-al doilea Templu și la ultimul și cel mai lung dintre exiluri.

În cartea sa, *Nețah Israel (Forța Israelului)*, Rabi Israel Segal descrie căderea în dizgrație a Israelului: ”În cel de-al doilea Templu exista o virtute specială, aceea că Israelul nu era divizat în două; între ei domnea unitatea. De aceea, dacă primul Templu a fost ruinat prin transgresiunile care sunt *Tuma'a* (impuritate) iar Domnul nu sălășluiește între ei, în mijlocul *Tuma'a* făcut de ei, cel de-al doilea Templu, în schimb, a fost ruinat de ura nejustificată, care a revocat unitatea lor, aceea care constituise virtutea lor în cel de-al doilea Templu.”[79]

Marele învățat și poet, Rabi Abraham Ben Meir Ibn Ezra, a scris și el, ”Și vei călca pe locurile lor cele mai înalte”, ”Și te voi lăsa să stăpânești peste locurile cele înalte ale pământului”, iar motivul este ura nefondată care a apărut în cel de-al doilea Templu, generând exilul Israelului.”[80]

MAREA CĂDERE ȘI SEMINȚELE SALVĂRII

Exilul de după ruina celui de-al doilea Templu a izvorât din ura nefondată, dar el a avut două scopuri. Primul a fost acela că exilul a fost un impuls de a dezvolta mai departe, metoda de corecție. Din moment ce Tora lui Moise nu mai era suficientă pentru a menține nivelul spiritual al națiunii, era timpul ca metoda să se adapteze la condiția curentă a poporului - aceea de a fi în exil și mult mai egoist, decât în vremea lui Moise. Cel de-al doilea scop al exilului a fost acela ca Israelul să se amestece cu celelalte națiuni, să împrăștie ”gena spirituală” în întreaga lume, astfel permițând corecția întregii umanități, așa cum a intenționat Abraham, de la început.

Aproximativ în perioada ruinei celui de-al doilea Templu, au fost compuse două lucrări de bază. Una a fost Mișna, cealaltă *Cartea Zoharului*. Prima, alături de Biblie, a devenit fundamentul întregii înțelepciuni evreiești, de atunci încolo. Cea de-a doua, pe de altă parte, a fost ascunsă imediat după ce a fost scrisă, rămânând ascunsă timp de aproape o mie de ani, până la apariția sa, în mâinile lui Rabi Moise de Leon.

Autorii Mișnei, Ghemarei și toate scrierilor înțelepților au pus la dispoziția poporului exilat al lui Israel, îndrumarea spirituală și fizică necesară. Deși scrierile descriu stări spirituale, ele pot fi interpretate, în același timp ca fiind comandamente fizice.

Legile cu care înțelepții noștri ne-au instruit își aveau originea în legi spirituale, de aceea ele erau aplicabile și în viața fizică, așa cum Israel le-a aplicat, înainte de ruina Templului. În acest fel, evreii au menținut un anumit grad de conexiune cu nivelul spiritual din trecut, chiar dacă fără să mai cunoască sursa și originea acestor legi.

Rabi Menahem Nahum din Cernobâl a scris despre deconectarea Israelului de la nivelul spiritual și pierderea dobândirii Creatorului: ”Motivul exilului este ruina Templului în general și în particular. Israel a (devenit) atât de corupt, încât au provocat expulzarea *Șechinei* (Divinității) din Templul general. Templul particular (personal) este în inimile lor ... și prin plecarea din Templul particular (a Divinității) ... (ei) s-au depărtat de Templul general, sosind exilul”.[81]

În același spirit, Ionatan Ben Natan Netah Eibșitz a scris, ”În primul Templu, Divinitatea nu s-a mișcat din Templu, pentru că exilul a fost de scurtă durată. Dar în a doua ruinare, care s-a prelungit o perioadă mare de timp, *Șechina* (Divinitatea) a plecat și Ea.”[82]

În timp ce majoritatea evreilor s-au concentrat pe menținerea conexiunii cu spiritualitatea la un nivel impus lor de către înțelepți, prin Mișna și Ghemara, au existat și alții, extrem de puțini, care nu s-au putut mulțumi să respecte cu

sfințenie comandamentele și atât. În ei ardeau întrebările care l-au împins pe Abraham să descopere Creatorul; punctele din inimile lor nu fuseseră înăbușite și erau conduși către cel mai adânc studiu dintre toate, înțelepciunea Cabalei.

O NOUĂ ERĂ, O NOUĂ ABORDARE

Cabaliștii au păstrat secrete studiile lor. În camere secrete, ei au dezvoltat o metodă de corecție care să fie potrivită pentru *oricine*, oricând ar fi nevoie. Strânși în grupuri mici, uneori singuri, ei au studiat și au dobândit, păstrând pentru ei înșiși ceea ce au învățat și au scris.

În secolul al 16-lea însă, un bărbat tânăr a sosit într-o zi, în orașul cabalist Safed din nordul Israelului. Era Isac Luria iar sosirea lui a marcat începutul unei noi ere în evoluția metodei de corecție. Prin întâiul său student, Chaim Vital, Isac Luria - cunoscut astăzi ca Sfântul ARI - a detaliat o abordare complet nouă a înțelepciunii Cabalei. Explicațiile sale, în mod evident tehnice, despre structura sistemului spiritual, precum și descrierile sistematice și precise, au devenit treptat, metoda prevalentă de studiu a cabaliștilor.

Primul discipol al lui ARI, Rabi Chaim Vital, a scris cu scrupulozitate, ceea ce profesorul său i-a dictat. După moartea lui Rabi Vital, fiul său a început să publice aceste scrieri, dintre care, cele mai notabile sunt *Arborele vieții* și *Opt*

porți. În timp, aceste compoziții s-au constituit în fundația metodei actuale de studiu al Cabalei, Cabala Lurianică, numită astfel după Isac Luria, ARI.

PERMISIUNEA DE A STUDIA

O dată cu accentuarea predominanței Cabalei Lurianice, s-a manifestat și o treptată ieșire la lumină a acesteia, pe măsură ce tot mai mulți cabaliști au simțit că a sosit vremea să dezvăluie metoda prin care lumea va ajunge la corectarea sa finală.

Cabalistul Rabi Abraham Azulai a scris în cartea sa, *Lumina Soarelui,* ”Interdicția de Sus, care ne reține de la studiul deschis al înțelepciunii adevărului (Cabala), a acționat doar o perioadă limitată de timp, până la sfârșitul anilor 1490. După aceea se consideră că urmează ultima generație, pentru care prohibiția a fost suspendată și s-a acordat permisiunea de a studia *Cartea Zoharului*. Începând cu 1540 a devenit o mare *Mițvă* (comandament, faptă bună, corecție) aceea ca masele să studieze, atât bătrânii cât și tinerii. Și este nepotrivit să fim neglijenți, atunci când știm că Mesia va veni doar ca rezultat al acestui fapt și nu din alt motiv, oricare af fi el.”[83]

Deși ARI i-a permis doar lui Chaim Vital să continuie studiul învățăturilor sale, acesta a scris pe larg despre importanța studiului Cabalei. ”Vai de oamenii care insultă Tora. Ei nu se angajează în studiul înțelepciunii Cabalei, care

onorează Tora și astfel prelungesc exilul și toate suferințele care sunt pe cale să se abată asupra lumii", a scris el în introducerea la *Arborele vieții*.[84]

În secolele care au urmat, numeroși rabini, cabaliști și cărturari, au afirmat că studiul Cabalei este vital pentru salvarea noastră și chiar pentru supraviețuirea națiunii noastre. La mijlocul secolului al 18-lea, Vilna Gaon (GRA), a scris explicit, "Salvarea depinde de studiul Cabalei".[85]

La începutul secolului al 19-lea, cabaliștii au început să anunțe că până și copiii ar trebui să studieze Cabala, anulând explicit interdicția de a studia mai înainte de împlinirea vârstei de patruzeci de ani. Rabi din Konarno a scris, "Dacă poporul meu, din această generație în care predomină erezia, m-ar asculta, ei s-ar adânci în studiul *Cărții Zoharului* și a *Tikunim-urilor* (Corecții), contemplându-le alături de copiii de nouă ani."[86]

În primii ani ai lui 1900, Rav Isac HaCohen Kook, acela care a devenit ulterior primul Rabin Șef al Israelului, a chemat la studiul Cabalei, în mod deschis, în același timp, îndemnându-i pe toți evreii să revină în țara Israelui. În *Orot* (*Lumini)*, el a scris, "Secretele Torei aduc salvarea; ele aduc Israelul înapoi, în țara sa.".[87]

În numeroase ocazii, Rav Kook a scris extrem de clar, că fiecare evreu trebuie să studieze Cabala, deși rareori a folosit termenul explicit, referindu-se la aceasta prin bine-cunoscutele sale epitete, "înțelepciunea adevărului", "înțelepciunea celui ascuns", "internalitatea Torei" sau "secretele Torei". Iată cuvintele sale, "Stă în fața noastră obligația de a extinde și de a pune bazele

angajării în internalitatea Torei, în toate chestiunile sale spirituale, care, în sens mai larg, include înțelepciunea Israelului în întregime, al cărei apogeu este cunoașterea cu adevărat a Domnului, în conformitate cu profunzimea secretelor Torei. În zilele noastre, este necesar să elucidăm, analizăm și explicăm toate acestea, pentru a le face tot mai clare și a le răspândi în întreaga noastră națiune."[88]

ASTĂZI, TOȚI ÎMPREUNĂ

Ultima etapă din evoluția metodei de corecție a început o dată cu anii 1900 și abia acum prinde aripi. Pentru noi, aceasta prezintă cea mai mare importanță, deoarece suntem parte a acestui proces.

Așa cum am discutat în Introducere, când Abraham a descoperit întâia oară, că o singură forță guvernează și conduce lumea, el a început să-și împrăștie cunoștințele. Scopul lui era să le aducă la cunoștința *tuturor* oamenilor, fără deosebire. Nimrod însă, regele Babilonului, l-a împiedicat să-și ducă la bun sfârșit obiectivul, Abraham fiind nevoit să plece, ajungând în țara Canaan-ului, pe care a transformat-o în Israel (după dorința direcționată către Creator, *Iașar El*).

De-a lungul secolelor nu s-a schimbat nimic în acest obiectiv. "Noe a fost creat pentru a corecta lumea aflată în starea în care era la acea vreme ... și ei (contemporanii săi) vor primi deasemenea corecția de la el", scrie Ramchal.[89] În

comentariul său asupra Torei, tot Ramchal mai scrie, ”Moise a vrut să completeze atunci corectarea lumii. Din acest motiv a luat cu el o mulțime mixtă, amestecată, căci așa a considerat el că va fi la sfârșitul corecției... Cu toate acestea, el nu a reușit în ceea ce și-a propus, din cauza tuturor corupțiilor care au apărut pe drumul lor.”[90]

După ruina celui de-al doilea Templu, cabaliștii au ales să ascundă înțelepciunea față de toată lumea, evrei și ne-evrei, până la vremea lui ARI, când au început să simtă că a sosit timpul pentru a o revela în fața lumii întregi. În acel moment ei au început să predea și să facă să circule înțelepciunea, într-o manieră care a evoluat, devenind tot mai explicită și mai directă, o dată cu fiecare generație în parte.

La începutul secolului al 20-lea, toate inhibițiile au fost abandonate, cabaliștii chemând în mod deschis, la răspândirea înțelepciunii și a învățăturilor către toate națiunile. Rav Kook a exprimat această hotărâre foarte clar, într-una dintre scrisorile sale: ”Am fost de acord să dezvălui toate secretele lumii, căci este timpul să ne comportăm față de Creator, așa cum ni se cere în aceste timpuri. Din cauza acestor chestiuni, oameni mai mari și mai buni decât mine au fost calomniați, de întreaga națiune, din cauză că spiritele lor pure i-au constrâns, pentru a corecta generația noastră, să rostească noi cuvinte, să reveleze ceea ce este ascuns și cu care intelectul maselor nu este încă obișnuit.”[91]

În timpul primului război mondial, Rav Kook a simțit că este de datoria lui să sublinieze legătura pe care a sesizat-o, între problemele lumii și reaprinderea

forței spirituale a Israelului, prin unitate. În cartea sa, *Orot (Lumini)*, el a scris: ”Construirea lumii, care este astăzi măcinată de cumplitele furtuni ale sabiei pline de sânge, necesită construirea națiunii israeliene. Construirea națiunii și revelarea spiritului său, sunt unul și același lucru și coincide cu construirea lumii, care se fărâmițează, anticipând forța sublimă, plină de unitate, precum și tot ce există în sufletul Adunării lui Israel.”[92]

Cotemporanul său, Baal HaSulam, a scris cu profunzime și deseori, cu ostentație, despre nevoia de a aduce la cunoștința tuturor oamenilor înțelepciunea Cabalei, mai ales în zilele noastre. În eseul său, ”*Șofarul* lui Mesia”, el a scris, ”Aflați că, așa cum este scris în *Zohar*, ”Prin această compoziție, copiii lui Israel sunt salvați din exil”, copiii lui Israel vor fi salvați doar după ce înțelepciunea despre ceea ce este ascuns va fi revelată cât mai mult posibil.

”... După aprecierea mea, trăim într-o generație care se află chiar în pragul salvării, cu condiția să știm cum să popularizăm în mase, înțelepciunea despre ceea ce este ascuns.

”... Mai există încă un motiv pentru aceasta: Noi am acceptat faptul că există o precondiție pentru salvare - aceea ca toate națiunile lumii să recunoască legea Israelului (a dăruirii), așa cum este scris, ”Iar pământul va fi plin de cunoaștere”. Este o situație asemănătoare cu exodul din Egipt, unde exista

deasemenea o precondiție, ca și Faraonul să recunoască adevăratul Dumnezeu și legile Sale, permițând poporului să plece.

”... Trebuie să înțelegem cum vor ajunge națiunile lumii la o asemenea dorință și înclinație. Aflați că ei vor vedea cu claritate pe adevăratul Dumnezeu și adevărata lege (a dăruirii), prin diseminarea adevăratei înțelepciuni. Această diseminare a înțelepciunii în mase este numită ”un *Șofar* (un corn, sau cornul unui berbec)”. La fel ca *Șofarul*, a cărui voce se aude de foarte departe, tot așa și ecoul înțelepciunii se va împrăștia în întreaga lume.”[93]

Într-adevăr, moștenirea lăsată de acești titani ai spiritualității a fost împlinită, astăzi oricine dorește poate studia ”înțelepciunea despre ceea ce este ascuns”, indiferent ce religie, vârstă sau sex ar avea, pentru că astăzi nu mai este nimic ascuns. La fel ca în viziunile lui Abraham, Babilonul nostru global poate astăzi studia legea fundamentală a vieții, care o creează și o hrănește, neavând nici un fel de limitări.

În acest caz, de ce există în lumea noastră, atâta răutate? De ce atât de mulți oameni suferă încă, de ce numărul oamenilor îngenuncheați de greutăți crește în fiecare an? Dacă legea fundamentală poate fi cunoscută de toată lumea, cum este posibil ca atât de puțini oameni să o afle, mai ales acum, când nu mai știm cum să ieșim din multiplele crize care au copleșit societatea

omenească? Dacă acea lege este Creatorul și poate repara totul, de ce nu se grăbește întreaga lume să o deprindă?

Pentru a răspunde la toate aceste întrebări, trebuie să înțelegem mijloacele de răspândire a înțelepciunii, rolul poporului evreu în răspândirea Cabalei, precum și ce înseamnă să fie o lumină pentru națiuni. Așadar, următorul capitol va discuta rolul poporului evreu, prin prisma Cabalei.

CAPITOLUL 4

O națiune cu o misiune

Rolul poporului evreu

”Abraham a primit binecuvântarea de a fi precum stelele din cer,

Isac, binecuvântarea nisipului,

Iacob, pe aceea de a fi precum praful de pe pământ,

căci copiii lui Israel au fost creați pentru a corecta întreaga Creație.”

Iehuda Leib Arie Altar (ADMOR din Gur),

Sefat Emet (Buze care rostesc adevărul), Bamidbar (Numere).

La finalul capitolului anterior ne-am întrebat, ”Dacă totul este așa cum trebuie să fie, atunci de ce lumea este atât de nedreaptă?” și ”Dacă ne putem însuși cu toții, legea fundamentală a vieții, cum se face că atât de puțini o cunosc, mai ales astăzi, când nu mai știm cum să ieșim din multiplele crize care copleșesc umanitatea?” Am afirmat că, pentru a răspunde la aceste întrebări, trebuie să înțelegem cum se propagă cunoașterea acestei legi și care este rolul evreilor în acest proces.

Vă amintiți poate, că în Introducere, am arătat că, de îndată ce Abraham a descoperit faptul că lumea este condusă de o singură forță, el s-a grăbit să împărtășească această descoperire și concetățenilor săi. Fără să impună nici o condiție, el a dorit doar să împartă cu toată lumea, nou-descoperita înțelepciune. Din păcate, nici regele Nimrod și nici poporul nu erau pregătiți să accepte noțiunea că forța conducătoare a vieții este una a dăruirii, precum și că scopul vieții lor este acela de a o revela, devenind similari sau chiar egali cu aceasta, așa cum am afirmat în Capitolul 1. Babilonienii din vremea lui Abraham erau mult prea preocupați de construirea propriului lor turn și încercau să nu țină cont de legile Naturii.

Pe măsură ce Abraham străbătea ceea ce astăzi se cheamă Orientul Mijlociu și Apropiat, pe drumul său spre Canaan, el aduna în cortul său și la învățătura sa, pe toți cei care erau capabili să-i înțeleagă noțiunile și să se dedice auto-transformării, de la egoism, la dăruire. Acești oameni au devenit ulterior, națiunea Israelului, numită astfel după dorința lor de a ajunge direct la Creator.

Și totuși, cele patru niveluri - mineral, vegetal, animal și vorbitor - reprezintă o constantă. Ele trebuie să fie puse în practică, în întregime, astfel încât, toți aceia care aparțin din punct de vedere fizic, nivelului vorbitor, trebuie să-l atingă și spiritual. Faptul că nu toți babilonienii erau pregătiți să se dedice acestei schimbări, în timpul lui Abraham, nu modifică în nici un fel, scopul final al existenței rasei umane. Din acest motiv, cei care erau pregătiți și doreau să se angajeze în proces, au devenit ”gardienii” înțelepciunii, însărcinați cu păstrarea ei pentru posteritate.

În eseul său, ”*Arvut* (garanția reciprocă)”, Baal HaSulam a scris, ”(Creatorul a spus) ”Dintre toate popoarele, voi veți fi *Segula* (remediul/virtutea) Mea.” Aceasta înseamnă că veți fi remediul Meu și scânteile purificării și curățării corpului, vor trece prin voi, către toate popoarele și națiunile lumii. Națiunile lumii nu sunt încă pregătite pentru aceasta iar Eu am nevoie de cel puțin una, cu care să încep acum, pentru ca ea să fie ca un fel de remediu pentru toate națiunile.”[94]

Acest citat, împreună cu cuvintele lui Rabi Altar, de la începutul acestui capitol, ”Copiii lui Israel au fost creați în scopul de a corecta întreaga Creație”, dar și următoarele fragmente redate mai jos, în acest capitol, nu lasă nici o umbră de îndoială cu privire la opiniile liderilor spirituali evrei, despre motivul pentru care există evreii pe lume.

Când Moise a condus poporul Israelului afară din Egipt, el a intenționat la început, în primul rând să le transmită legea pe care a aflat-o el însuși, aceeași lege pe care a descoperit-o, înainte de el, Abraham. Țelul lui a fost acela de a încheia, sau cel puțin, de a avansa în misiunea începută de Abraham, cu generații în urmă. Rav Moșe Chaim Lozzatto, marele Ramchal, a scris despre aceasta, ”Moise a dorit să realizeze corecția totală a lumii, în timpul său. De aceea a luat cu el o mulțime amestecată de oameni (oameni egoiști, fără dorințe corectate), pentru că așa a considerat el că va avea loc corecția lumii, la sfârșitul corecției.... El nu a reușit însă, datorită coruperilor apărute de-a lungul călătoriei.”[95] În ciuda dificultăților, scrie Rabi Isac Wildman, ”Aceasta a fost rugăciunea și binecuvântarea lui Moise pentru generația deșertului, ca ei să constituie începutul corecției lumii.”[96]

Lumea nu avea însă, nici un fel de dorință de a se corecta. Națiunile nu erau pregătite să renunțe la dragostea de sine și să îmbrățișeze altruismul - dăruirea - ca proprietate de căpătâi. Astfel că, între timp națiunea israeliană a continuat ”să-și cizeleze” propria corecție, în așteptarea momentului în care restul națiunilor vor fi pregătite. Cu cuvintele lui Ramchal, ”Trebuie să știți că ... Creația ca întreg, nu va fi completă până când națiunea aleasă, în totalitatea ei, nu va fi aranjată în ordinea corectă, completă în toate decorațiunile sale, cu *Șechina* (Divinitatea) aderată la ea. Abia atunci lumea va atinge starea completă.... Trebuie să ajungem la o stare în care națiunea să îndeplinească absolut toate condițiile necesare, în totalitatea lor, doar atunci întreaga Creație va deveni completă și atunci lumea va fi plasată permanent, în starea corectată.”[97]

În concluzie, națiunea israeliană servește drept canal prin care corecția, sau calitatea de dăruire, ar trebui să ajungă la cei cărora le este destinată: națiunile lumii. În stilul său elocvent, plin de înfloriturі, Rav Kook detaliază viziunea lui asupra rolului evreilor, în ceea ce privește restul națiunilor. ”Vocația Israelului, în calitate de națiune a Domnului, este prezentă, completă, evidentă, de lungă durată și activă în lume, o adevărată mărturie pentru lume și posteritate, fiind aceea de a împlini forma rasei umane, de a-i proteja caracteristicile și de a o eleva, pe treptele de sfințenie care îi sunt pe măsură...pe care Domnul le-a stabilit. Și deoarece vocația noastră este eternă, însoțind vocația întregii Naturi - a cărei lege constă în desăvârșirea tuturor creaturilor și aducerea lor la apogeul perfecțiunii - noi trebuie să o păstrăm cu devoțiune, pentru viața noastră, a

tuturor, care există doar în această vocație și pentru întreaga umanitate și dezvoltarea ei morală, a cărei soartă depinde de soarta existenței noastre."[98]

Așa cum am arătat în Introducerea acestei cărți, Rav Kook merge și mai departe spunând: "Mișcarea autentică a sufletului israelian, aflată în punctul său maxim, este exprimată doar prin forța sa sacră, eternă, care curge în interiorul spiritului său. Aceasta este cea care l-a făcut, îl face și îl va face și de acum înainte, o națiune care se înalță ca o lumină între națiuni."[99]

În cartea sa *Ein Aiah (Ochi de șoim)*, Rav Kook adaugă: "Înlăuntrul Israelului se află o sanctitate ascunsă, de a eleva valoarea vieții însăși, prin Divinitatea care este prezentă în Israel. Sufletul național al Adunării Israelului aspiră la țelul cel mai sublim și înălțător, acela de a acționa în viață conform cu valoarea Dumnezeiască cea mai exaltată, aceeași valoare care îl face pe om incapabil de a se mai întreba, "Care este scopul unei asemenea vieți?" căci a văzut gloria și sublimul acestei vieți mărețe și minunate. Acest suflet va fi completat cu împlinirea absolută, în interiorul casei Israelului și, de aici el va radia către pământ și întreaga lume, "ca un legământ pentru oameni, ca o lumină pentru națiuni.""[100]

În mod similar, Rabi Naftali Țvi Iehuda Berlin (cunoscut ca *NAȚIV* din Volojin) a scris, "Profetul Isaia a spus, "Am sa vă țin de mână și am să vă păzesc; vă voi dărui ca un legământ pentru oameni,o lumină pentru națiuni" adică pentru a corecta legământul, care este credința, pentru fiecare națiune. Ei

vor alunga credința în idoli și vor crede într-Unul Dumnezeu. Într-adevăr, la această chestiune se referă legământul semnat cu Abraham, Tatăl nostru."[101]

AMESTECARE ȘI INTEGRARE

Ne întrebăm totuși, cum va curge corecția către națiuni? Dacă națiunea Israelului se auto-corectează, cum va afecta această realizare, celelalte națiuni?

Atunci când Abraham a descoperit întâia dată pe Creator, el L-a descris oricui era dispus să-l asculte și aceia care i s-au alăturat au devenit primii oameni corectați. Ulterior acești oameni au plecat în Egipt iar în final, au părăsit Egiptul, într-un număr mult mai mare, ca o adevărată națiune. Acea națiune a primit Legea Corecției, numită Tora, corectându-se singură. Națiunea evreiască a căpătat nivelul cel mai înalt de conectare cu Creatorul în timpul Primului Templu, după cum am demonstrat în capitolul anterior. Din acel moment, națiunea a început să decadă, până când poporul a fost exilat în Babilon. La întoarcerea în Țara Israelului, cea mai mare parte a națiunii evreiești *a ales* să rămână în diaspora și să fie asimilați.

Iată cum a început transmiterea mesajului! Când oamenii care au fost corectați cândva - care se ridicaseră mai presus de interesul propriu și-L descoperiseră pe Creator - s-au amestecat cu aceia care nu nutriseră niciodată asemenea gânduri, aceste nobile idei au început să împrăștie în societatea

gazdă, stârnind tot mai multe gânduri umane în mințile oamenilor. Cu toate că acestea nu erau gânduri corectate, provenind de la mințile care depășiseră egoismul, noțiunile de universalitate și umanism au început să se statornicească în mințile oamenilor.

Într-adevăr, în timpul Renașterii, câțiva învățați renumiți au afirmat că grecii adoptaseră în vechime, cel puțin câteva dintre conceptele lor, de la evrei, în acest caz, tocmai din Cabala.De exemplu, Johannes Reuchlin (1455-1522), consilier al Cancelarului, a scris în *De Arte Cabbalistica (Despre Arta Cabalei)*: ”Cu toate acestea, superioritatea lui (Pitagora) nu s-a datorat grecilor, ci tot evreilor. ...El însuși a fost primul care a transformat numele Cabala, necunoscut grecilor, în numele grec, filozofia.”[102]

În 1918, pastorul francez Charles Wagner, a fost citat că ar fi scris, ”Nici unul dintre numele strălucitoare ale istoriei - Egipt, Atena, Roma - nu se poate compara, în eternă grandoare, cu Ierusalimul. Căci Israelul este acela care a dat umanității conceptul de sfințenie. Doar Israelul a cunoscut setea pentru justiție socială, precum și acea sfințenie interioară care este sursa justiției.”[103]

Mai recent, istoricul creștin Paul Johnson, a scris în *O istorie a evreilor*: ”Impactul evreilor asupra umanității a fost unul proteic. În antichitate, ei erau marii inovatori ai religiei și moralei. În Evul Mediu, ei erau încă un popor avansat, care transmitea, cu zgârcenie, cunoaștere și tehnologie. Treptat, ei au cedat poziția fruntașă și au rămas în urmă; în jurul perioadei de sfârșit a secolului al optsprezecelea, au ajuns să fie considerați ariergarda obscurantistă și murdară,

în marșul umanității civilizate. Dar apoi a venit un al doilea val, uluitor, de creativitate. Evadând din ghetouri, ei au transformat încă o dată, gândirea umană, de această dată în sfera seculară. O mare parte din mobilierul mental al lumii moderne este de fabricație evreiască."[104]

În *Darul evreilor: Cum un trib de nomazi din deșert, a schimbat modul în care fiecare dintre noi simte și gândește*, autorul Thomas Cahill, fost director pentru publicații religioase la Doubleday, descrie și el contribuția adusă lumii, de către evrei, care a început, în opinia sa, în timpul exilului din Babilon. "Evreii au început totul", scrie el, "și prin aceasta înțeleg atât de multe lucruri pe care le iubim, valorile de bază care ne definesc pe toți, evrei și ne-evrei, credincioși și atei. Fără evrei, am vedea lumea prin alți ochi, am auzi cu alte urechi, chiar am simți cu alte simțuri... Am gândi cu o minte diferită, am interpreta diferit toate experiențele noastre, am trage concluzii diferite din lucrurile care ni se întâmplă. Și am da un alt curs vieților noastre."[105]

Interesant, dar și unii lideri evrei renumiți au scris despre răspândirea (și alterarea) înțelepciunii evreiești, după ruinarea celui dintâi Templu. Rabi Șmuel Bernstein din Sochatchov, de exemplu, a scris, "Grecii dețineau înțelepciunea filozofiei, care își avea originea în scrierile regelui Solomon, ajunse în posesia lor după ruina Primului Templu. Acestea au fost însă, denaturate de aceștia, prin omisiuni, adăugări și înlocuiri, până într-acolo încât au amestecat în ele viziuni false. Deși înțelepciunea în sine este bună, în ea s-au amestecat și părți rele."[106]

Baal HaSulam a scris și el în ”Înțelepciunea Cabalei și Filozofia”: ”Înțelepții Cabalei au cercetat teologia filozofică și s-au plâns că aceștia au furat învelișul exterior al învățăturii lor, pe care Platon și predecesorii săi greci, și-au însușit-o în timp ce studiau cu discipolii profeților, în Israel. Ei au furat elementele de bază din înțelepciunea Israelului și poartă o mantie, care nu le aparține.”[107]

MOȘTENIREA EVREILOR

Evreii care au rămas în Babilon, după ruina Primului Templu, au dispărut fără nici o altă urmă, în afară de conceptele încredințate gazdelor lor. Mai târziu, după ruinarea celui de-al doilea Templu, întregul popor evreiesc a fost exilat, ducând la răspândirea în lume a două principii, care au devenit baza celor trei religii predominante, numite pe bună dreptate , ”abrahamice”: ”Iubește-ți vecinul ca pe tine însuți” și ”monoteism”, adică existența unui singur Dumnezeu, a unei singure forțe care guvernează lumea. Înțelese corect, aceste noțiuni hotărăsc succesul corecției umanității, cea dintâi descrie calea prin care vom primi corecția - prin dragostea pentru ceilalți și nu pentru rudele nosatre, ci pentru niște străini, vecinii noștri; pe când cea de-a doua definește esența aceea ce vom dobândi de îndată ce vom fi corectați - forța unică a realității.

În acest sens, prof. T.R. Glover, de la Universitatea Cambridge, a scris în *Lumea antică*, ”Este extraordinar faptul că religiile vii din lume sunt toate, construite pe idei religioase provenite de la evrei.”[108] Herman Rauschning,

membru al Revoluționarilor Conservatori Germani, care s-a alăturat pentru a perioadă scurtă de timp, naziștilor, pentru ca apoi să se despartă de aceștia, a scris și el în *Bestia din abis*: ”Cu toate acestea, iudaismul ... este o componentă inalienabilă a civilizației creștine vestice, ”chemarea eternă la Sinai” împotriva căreia umanitatea se răzvrătește, mereu și mereu.”[109]

Exilul poporului evreu din Țara Israelului a fost un proces lung, prin care evreii, dar și valorile evreiești, au fost absorbite treptat de către națiunile gazdă. Iosef Ben Matitiahu, cunoscut mai ales sub numele de Josephus Flavius, istoricul romano-evreu, descrie expulzarea evreilor de către romani, la începutul exilului. În *Războiul evreilor*, Flavius scrie, ”Și el își aduce aminte cum cea de-a douăsprezecea legiune, sub generalul lor Cestius, i-a alungat cu forța pe evrei din toată Siria, căci ei se găseau mai înainte la Rafanea și i-a trimis într-un loc numit Meletine, lângă Eufrat, care se află la granița Armeniei și Capadociei.”[110]

În capitolul 3, Flavius dezvoltă subiectul, ”Căci, deși națiunea evreiască este extrem de dispersată pe tot teritoriul locuibil al pământului, printre locuitorii săi, ea este amestecată mai ales în Siria, din cauza vecinătății cu aceasta, fiind mai numeroasă în Antiohia, datorită mărimii acestui oraș și a regilor săi, de după Antiochus, care le-au acordat dreptul de a locui în cea mai deplină liniște.”[111]

Astăzi, conform relatării lui Iacov Leschzinsky din *Dispersarea evreiască*, evreii s-au împrăștiat, cu o viteză surprinzătoare în întreaga lume. ”Atunci când analizăm diaspora evreiască de pe întregul glob și din întreaga lume civilizată”, scrie acesta, ”suntem surprinși să constatăm că această națiune, aproape cea

mai veche de pe pământ, este de fapt cea mai tânără, în ceea ce privește pământul pe care îl are sub picioare și cerul de deasupra capetelor lor. Din cauza nesfârșitelor persecuții și a expulzărilor forțate, majoritatea evreilor sunt doar nou-veniți în țările lor de reședință. Nouăzeci la sută dintre evrei trăiesc în casele lor de maximum cincizeci sau șaizeci de ani! Ei sunt dispersați în mai mult de 100 de țări, de pe toate continentele."[112]

Interesant, amestecarea lor cu celelalte națiuni este exact ceea ce trebuie pentru a completa corecțiile lui Moise. Deși este adevărat că, atâta timp cât Israel a fost separat de celelalte națiuni, toate aceste principii din centrul iudaismului s-au păstrat neîntinate, totuși, este adevărat și faptul că evreii au avut foarte mult de câștigat din exilul printre națiuni. Din acest motiv ne spune Cartea Psalmilor (106:35) că evreii au fost exilați pentru "A se amesteca cu națiunile și a învăța din acțiunile lor."

ADAM - PRIMUL OM, SUFLETUL COLECTIV

ARI arată că într-adevăr, suntem cu toții părți ale unui suflet unic, cabaliștii îl cunosc sub numele de *Adam HaRișon* (primul om) și ceilalți oameni ca Adam. Exilul, spune ARI, a apărut ca o continuare a procesului de corectare. El scrie în *Șaar HaPsukim (Poarta către versuri)*, "*Adam HaRișon* (Adam) includea toate sufletele și toate lumile. Când a comis păcatul, toate aceste suflete au căzut din el, în *Klipot* (cochilii, forme de egosim), care s-au divizat în șaptezeci de națiuni.

Israelul trebuie să plece în exil acolo, în fiecare națiune, pentru a aduna crinii sufletelor sfinte care au fost dispersați printre acești spini, așa după cum au scris înțelepții noștri, în *Midraș Raba*, ”De ce a fost exilat Israelul printre națiuni? Pentru a-și alipi strainii.””[113]

NATZIV din Volojin a scris despre aceasta, ”Începuturile au fost la muntele Ebal ... dar ei au împlinit aceasta chestiune exaltată doar prin exil și dispersare.”[114]

Exilul este necesar dintr-un motiv foarte întemeiat și anume pentru a completa corecția evreilor și apoi a întregii lumi. Am afirmat mai înainte că, atunci când Abraham a oferit metoda sa de corecție, concetățenilor săi din Babilon, ei au respins-o, pentru că erau preocupați de satisfacerea propriului ego. Dar totuși, dacă suntem cu toții părți ale unui suflet colectiv, așa cum a subliniat ARI, în final *cu toții* ne vom corecta, aflându-l pe Creator și devenind asemenea Lui. Acesta este beneficiul pe care El a intenționat să-l dăruiască umanității, așa cum am spus în capitolul 2.

Prin urmare, corecția lui Abraham a reprezentat doar începutul procesului de corecție, nu și finalul acestuia. Într-un eseu lung și elaborat, intitulat ”Și ei au construit Orașe-depozit”, Baal HaSulam scrie, ”Mai trebuie să înțelegem întrebarea Patriarhului Abraham, ”De unde voi ști că voi moșteni aceasta?” (Geneza 15:8) ce a răspuns Creatorul? Este scris, ”Și El i-a spus lui Abram: Să știi cu certitudine că sămânța ta va fi străină într-un pământ care nu este al ei.””[115] Baal HaSulam arată că, prin acest răspuns, Creatorul îi promite lui

Abraham că *toți* oamenii vor dobândi corecția, prin amestecarea națiunii corectate - Israelul - cu națiunile necorectate - în cazul său, reprezentate prin Egipt.

În răspuns la întrebarea sa, Creatorul îi promite, în mod surprinzător, lui Abraham, exilul. Și nu numai atât, scrie Baal HaSulam, Abraham "... a acceptat aceasta, ca garanție a moștenirii pământului."[116] Într-adevăr, Abraham a știut că o amestecare a dorințelor - reprezentată prin diferitele națiuni ale lumii - era necesară pentru a se realiza corecția completă a umanității. Ținând cont că fiecare națiune reprezintă o parte din sufletul lui Adam, este necesar ca fiecare parte a sufletului să cunoască metoda de corecție și să o adopte. Din acest motiv, Israelul a trebuit să fie exilat și împrăștiat în întreaga lume.

Procesul de corectare s-a extins în umanitate prin plecarea în exil a lui Abraham, acolo unde tribul său a devenit o națiune. După ce națiunea israeliană a fost exilată în urma distrugerii primului și a celui de-al doilea Templu, ea a adus întregii lumi metoda sa de corecție.

Cu toate că metoda nu a fost adoptată de restul umanității, principiile sale au fost plantate, ele formând o bază comună, de pe care poate începe procesul de corecție, de îndată ce oamenii vor dori acest lucru.

În articolul *Arvut* (Garanția reciprocă), Baal HaSulam detaliază procesul prin care națiunea israeliană se corectează mai întâi pe sine, apoi transmite metoda către restul națiunilor. Iată cuvintele sale, "Rabi Elazar, fiul lui Rașbi (Rabi Șimon Bar-Iochai), clarifică mai bine acest concept de *Arvut*. El nu

consideră suficient ca întreg Israelul să răspundă unul, pentru celălalt, ci toată lumea este inclusă în acest *Arvut*, ... Toată lumea admite faptul că, la început, este suficient să se înceapă cu o singură națiune, în observarea Torei (legea dăruirii), procesul de corectare a lumii. Era imposibil să se înceapă dintr-o dată cu toate națiunile, căci, așa cum au spus și ei, Creatorul a mers cu Tora la fiecare națiune și limbă, iar ei nu au vrut să o primească. Cu alte cuvinte, ei erau atât de imersați în... dragostea de sine ... încât era imposibil în acele vremuri, să se conceapă măcar, că ar putea fi întrebați dacă sunt de acord să renunțe la dragostea de sine.

"... Dar corecția lumii va fi completă doar prin aducerea tuturor oamenilor din lume la lucrarea Domnului, așa cum este scris, "Iar Domnul va fi Rege peste tot pământul; în acea zi va fi Domnul Unul și numele Său unul" (Zaharia, 14:9) ... "Și toate națiunile vor curge către el" (Isaia, 2:2).

"Rolul Israelului față de restul lumii este asemănător cu rolul Sfinților noștri Părinți, față de națiunea israeliană. Așa cum virtutea părinților noștri ne-a ajutat să ne dezvoltăm, să ne curățăm pentru a merita primirea Torei (legea dăruirii) ... este rândul națiunii israeliene de a se pregăti pe sine și pe toate popoarele lumii, prin Tora și *Mițvot* (corecțiile egoismului), de a se dezvolta pentru a lua asupra lor munca sublimă a dragostei pentru ceilalți, care este scara spre scopul Creației, acesta fiind *Dvekut-ul* (similaritatea/echivalența de formă) cu El."[117]

De asemenea, în eseul său, "Servitoarea care este moștenitoarea stăpânei sale", Baal HaSulam scrie, "Poporul Israelului, care a fost ales ca factor

de îndeplinire al scopului general și al corecției ...conține pregătirile necesare pentru creștere și dezvoltare, până când el va mișca și națiunile lumii, în direcția atingerii țelului comun."[118]

Baal HaSulam și fiul său, Rabaș, au fost probabil, cei din urmă cabaliști care au declarat că rolul statului Israel în lume este acela de a aduce metoda de corecție către restul națiunilor, însă ei nu au fost cu siguranță, primii. Nenumărați rabini, cabaliști și învățați, încă de la distrugerea celui de-al doilea Templu, au făcut afirmații similare.

Astfel, *Midraș Raba* afirmă că "Israelul aduce lumina întregii lumi"[119] iar Talmudul Babilonian adaugă, "Creatorul a acționat cu dreptate față de Israel, atunci când i-a dispersat printre națiuni".[120] Rabi Iehuda Altar, ADMOR din Gur a scris, "Orice exil în care pătrund copiii lui Israel, are ca scop să extragă scânteile sfinte din națiuni (similar cu citatul anterior din Baal HaSulam). Copiii lui Israel sunt garanții faptului că au primit Tora pentru a corecta întreaga lume, inclusiv națiunile."[121]

La fel scrie și Rabi Hilel Țaitlin, "Dacă Israelul este destinat să fie unicul salvator adevărat al întregii lumi, el trebuie să fie potrivit pentru această mântuire. Israelul trebuie mai întâi să-și răscumpere propriul suflet, sfințenia sufletului său, sfințenia *Șechinei* (a Divinității) sale. ... În acest sens, doresc să stabilesc prin această carte "unitatea Israelului"... Dacă se realizează, unificarea indivizilor se va face în scopul ascensiunii interne, o invocare a corecțiilor tuturor relelelor din națiune și din lume."[122]

Doresc să închei acest capitol cu cuvintele lui Baal HaSulam, care în câteva paragrafe, detaliază scopul Creației, dreptul umanității asupra acestuia și rolul Israelului în realizarea lui. Cu cuvintele sale: ”De ce a fost dată Tora națiunii israeliene, fără participarea celorlalte națiuni ale lumii? De fapt, scopul Creației se aplică la întreaga rasă umană, nimeni nefiind exclus. Însă, datorită stării de decădere a naturii Creației (fiind egoistă) și a puterii ei asupra oamenilor, era imposibil pentru oameni să înțeleagă, să identifice și să fie de acord să se ridice mai presus de ea. Ei nu au manifestat dorința de a renunța la dragostea de sine și de a ajunge la echivalența de formă, adică la adeziunea cu atributele Lui, așa cum au spus înțelepții noștri, ”Așa cum El este milos, fii și tu la fel, milos”.

”Astfel, prin meritele strămoșilor lor (exemplele stabilite de Abraham, Isac și Iacob), Israelul a reușit ... ei au devenit apți și s-au judecat singuri după o scară de merit (s-au corectat singuri pentru a deveni asemănători Creatorului). Fiecare membru al națiunii a fost de acord să-l iubească pe concetățeanul său (acesta fiind chiar modul în care ei au dobândit corecția).

”... Cu toate acestea, destinul națiunii israeliene este unul de ”tranziție”, adică în măsura în care Israelul se curăță singur, respectând Tora (legile dăruirii), ei dau mai departe restului națiunilor, puterea lor. Și când restul națiunilor, se vor condamna singure, după o scală de merit (se vor corecta singure, respingând egoismul), va fi revelat Mesia (corecția finală). Aceasta deoarece rolul lui Mesia nu este doar acela de a pregăti Israelul în scopul adeziunii la El, ci și de a inița toate națiunile în căile Domnului (dăruire), așa cum este scris, ”Și toate națiunile vor curge spre El”.”[123]

CAPITOLUL 5

Paria

Rădăcinile anti-semitismului

Pe parcursul istoriei, nu a existat nici o altă națiune atât de persecutată cum au fost evreii. De-a lungul vremii, nici o altă națiune nu a mai supraviețuit fiecărei persecuții și s-a ridicat întărită, ca națiunea evreiască.

Aparenta indestructibilitate a evreilor a stârnit multe întrebări, deși mult mai multe în rândul ne-evreilor decât al evreilor, mult prea preocupați cu propria supraviețuire. Renumitul scriitor german, Johann Wolfgang von Goethe, și-a exprimat uluirea față de tenacitatea evreilor, în cartea sa *Wilhelm Meisters Lehrjahre (Anii de ucenicie ai lui Wilhelm Meister)*: ”Fiecare evreu, indiferent cât de insignifiant ar fi el, este angajat într-o urmărire decisivă și imediată a unui țel... Acesta este poporul cel mai longeviv de pe pământ.”[124]

La fel ca și Goethe, profesorul T.R. Glover subliniază șarada existenței evreilor, în *Lumea antică*: ”Nici un popor din antichitate nu are o istorie mai stranie decât evreii.... Dacă am putea să o recuperăm și să o înțelegem, istoria

acestui popor s-ar putea dovedi mai valoroasă decât a oricărui alt popor.... Mai ciudat încă, religia antică a evreilor supraviețuiește, atunci când toate religiile aparținând raselor vechi, pre-creștine, au dispărut... Marea întrebare nu este ”Ce s-a petrecut?” ci ”De ce s-a petrecut astfel? De ce iudaismul trăiește încă?”[125]

În mod asemănător, Ernest van den Haag, profesor de jurisprudență și politici publice la Universitatea Fordham, a scris, ”Într-o lume în care evreii constituie un procent minuscul din populație, care este secretul importanței disproporționate pe care au avut-o evreii de-a lungul istoriei culturii vestice?”[126]

Matematicianul, fizicianul, inventatorul și filozoful francez, Blaise Pascal, a fost fascinat de vechimea poporului evreu. În cartea sa *Pensees*, el a scris, ”Acest popor este remarcabil nu numai datorită vârstei sale, ci și a rezistenței sale de a-și continua existența de la origini și până astăzi. Căci, în timp ce națiunile din Grecia și Italia, din Lacedemonia, Atena și Roma, precum și multe altele care au apărut ulterior, au dispărut de mult, ei rămân în viață și, în ciuda întreprinderilor multor regi puternici, care au încercat să-i distrugă de sute de ori, ...cu toate acestea, ei au fost apărați.”[127]

Într-adevăr, așa cum au notat nenumărate personalități de-a lungul anilor, evreii nu pot fi anihilați. Ei au o misiune de îndeplinit și, până la împlinirea ei, Natura, Dumnezeu, Creatorul, Iahve, sau oricum doriți să Îl numiți, nu va permite să se întâmple acest lucru. Dar, atâta timp cât evreii vor continua să evite să-și asume sarcina ce le-a fost destinată, ei pot fi, au fost și vor mai fi torturați și măcelăriți până *aproape* de dispariție. Pentru a evidenția rădăcinile *Viei Dolorosa*

evreiești de-a lungul istoriei, trebuie să ne întoarcem la momentul de start al Creației.

Așa după cum am afirmat în capitolul 2, Creatorul are o singură dorință - de a face bine creturilor Sale, adică nouă, oamenilor. Din cauză însă, că în starea actuală nu Îl putem percepe, nici nu putem primi de la El.

Când dorim să-i facem un cadou unui prieten, ne apropiem de acel prieten și i-l dăm. Cu alte cuvinte, trebuie să existe un contact între cel care dăruiește și cel care primește. La fel, pentru ca El să ne dăruiască, Creatorul și Creația trebuie să se conecteze. După conectare, așa cum am mai citat din Baal HaSulam, ”Omul simte minunatul beneficiu conținut în Gândul Creației, care este acela de a încânta creaturile Sale cu mâna Sa plină, bună și generoasă. Datorită abundenței beneficiului dobândit de el, între acea persoană și Creator apare o dragoste minunată, curgând neîntrerupt asupra omului, prin aceleași căi și canale prin care apare și dragostea naturală. Toate acestea însă, se dezvăluie persoanei din momentul dobândirii, înainte.”[128]

Toate acestea, așa cum am afirmat în capitolul 2, ridică necesitatea ”echivalenței de formă”, adică de a fi similar cu Creatorul, de a avea o natură dăruitoare. Din păcate, vasta majoritate a oamenilor nu au nici cea mai mică dorință pentru aceasta; urâm cu înverșunare să dăruim, cu excepția cazului în care avem ceva de câștigat sau vreun motiv ulterior pentru a face asta. RAȘI, marele comentator al Bibliei, a notat că versul, ”Înclinația din inima omului este rea încă din tinerețea sa” (Geneza 8:21), înseamnă că ”De îndată ce omul este

scuturat afară din pântecul mamei sale, El (Creatorul) plantează în el înclinația rea", care, așa cum am spus în capitolul 3, este egoismul, dorința de a primi pentru noi înșine.

De aceea, luând în considerație că El este binevoitor iar noi exact opusul, confruntarea dintre om și Dumnezeu pare inevitabilă. Cum am putea oare să ajungem vreodată la El, dacă ne-a creat să fim opuși Lui? Remediul egoismului constă în ceea ce am descris anterior ca fiind "punctul din inimă". Acea sete de a înțelege despre ce este vorba în viață și ce face lumea să se învârtă (și nu este vorba despre bani), este aspirația care le-a permis lui Adam, Abraham și urmașilor lor, lui Moise și întregii națiuni, ridicate din rândul locuitorilor paria din Babilon, să dezvolte o metodă de corecție care să transforme înclinația rea, în bunătate.

SIMBOLURI ALE UNEI CONFRUNTĂRI INTERIOARE

Se poate argumenta pro și contra opiniei că Biblia, Vechiul Testament, este un document care redă evenimente istorice autentice. Marii înțelepți ai Israelului însă, nu au arătat de-a lungul vremurilor, nici un interes față de relevanța istorică a Bibliei. Ei au perceput-o mai degrabă, ca pe o alegorie care descrie procese interne, spirituale, pe care le trăiește o persoană aflată pe calea corecției. Pentru ei, Nimrod, regele Babilonului, reprezintă *merida* (în ebraică: revoltă), sfidarea calității de dăruire, a Creatorului; Faraonul reprezintă paradigma relei înclinații, la

fel și Haman, acesta din urmă într-un stadiu ulterior al dezvoltării spirituale a unei persoane.

De aceea RAȘI interpretează în Talmudul Babilonian astfel: ”Numele lui era Nimrod, pentru că el *himrid* (incita) întreaga lume, împotriva Domnului.”[129]

Cu privire la Faraon, Maimonides a explicat cu afecțiune, ”Să știi, fiul meu, că Faraonul, regele Egiptului, este de fapt înclinația rea.”[130] În mod similar, Elimelech din Lizhensk, autorul lui *Noam Elimelech (Caracterul plăcut al lui Elimelech),* scrie cu simplitate, ”...Faraonul, care este numit ”înclinația rea.””[131]

Rabi Iacob Iosef Katz adaugă profunzime definiției Faraonului. El explică expresia, ”Faraonul a lăsat poporul să plece” (Exodul 13:17), arătând că ea reprezintă stadiul, din dezvoltarea spirituală personală, în care omul se eliberează din încătușarea grea impusă de înclinația rea. Cu cuvintele sale, ”Și când ”Faraonul a lăsat poporul să plece” - când organele cuiva ies de sub autoritatea relei înclinații, la fel ca în timpul exodului din Egipt, ele trec prin cele patruzeci și nouă de porți ale *Tuma'a* (impurității, egoismului) spre sfințenie (dăruire).””[132]

În aceeași carte, Rabi Katz adaugă gândurile sale despre Haman: ”Instrucțiunile lui Haman, cu privire la construcția unui eșafod, înalt de cincizeci de coți, este îndemnul relei înclinații.”[133] În mod similar, Rabi Ionatan Eibshitz scrie în cartea sa *Iaarot Devaș (Faguri de miere)* despre ”Haman, care este înclinația rea...”[134]

Mai aproape de zilele noastre, cabaliștii și învățații evrei, au început să simtă că timpul a devenit critic și Vremea Corecției se apropie. Ei au început să adauge implicit și uneori chiar explicit, chemări la acțiune, în cuvintele lor. Rav Iehuda Așlag, simțind că este nevoie urgentă de aplicarea metodei de corecție, a făcut o legătură directă între învingerea relei înclinații și modul în care trebuie să se realizeze acest lucru, în zilele noastre - prin unire. Într-un eseu intitulat, ”Există un anumit popor”, Baal HaSulam ne spune, ””Există un anumit popor împrăștiat peste tot și dispersat printre oameni”. Haman spune că, în opinia lui, noi (poporul lui Haman) vom reuși să-i distrugem pe evrei, pentru că aceștia sunt dezbinați, așa încât forța noastră va prevala asupra lor, pentru că aceasta (separația dintre ei) provoacă separare între om și Dumnezeu.”[135] Cu alte cuvinte, egoismul evreilor este ceea ce îi separă de calitatea de dăruire, de Creator, așa încât forța ego-ului, înclinația rea, ”va prevala, cu certitudine”. ”Din acest motiv”, continuă Baal HaSulam, ”Mordecai a luat măsuri de corectare a acestui defect, așa cum este explicat în versul, ”Evreii s-au adunat”... strângându-se laolaltă și apărându-și viețile. Aceasta înseamnă că ei s-au salvat unindu-se.”[136]

Putem să concluzionăm că este de mică importanță dacă Nimrod, Faraonul, Balak, Balaam sau Haman au existat într-adevăr, sau nu. Ceea ce *este* important, este că *trăsăturile* portretizate de aceste caractere există în noi, Biblia narează alegoric doar stadiile prin care putem să le depășim.

Atunci când învingem aceste calități egoiste, noi suntem recompensați cu salvarea - calitatea de dăruire, echivalența de formă cu Creatorul. Și, deoarece

Creatorul dorește să facă bine față de noi, de îndată ce vom corecta aceste trăsături din interiorul nostru, ele nu ne vor mai bântui, fiind salvați de egoism și dobândind calitatea Lui de dăruire.

Dacă oricare dintre aceste exemple de egoism ar mai trăi astăzi, i-am considera cu siguranță, ca fiind anti-semiți de cea mai rea spiță. În aceeași ordine de idei, Rav Kook a emis o profeție cumplită (dar adevărată), atunci când a trasat o legătură directă între anti-semiții moderni și cei biblici. Într-o declarație mai degrabă neortodoxă, el scrie, ”Amalek, Petlura (liderul ucrainian suspectat că ar fi fost anti-semit), Hitler și așa mai departe, se trezesc în scopul salvării. Acela care nu a auzit vocea celui dintâi *Șofar* (simbol al chemării la mântuire), sau pe a celui de-al doilea ... căci urechile sale au fost astupate, va auzi vocea *Șofarului* impur, cel fals (ne-cușer). El va auzi împotriva voinței sale.”[137]

DOUĂ CĂI - UNA BINECUVÂNTATĂ, UNA DUREROASĂ

Starea de izbăvire - dobândirea Creatorului de către toată umanitatea - este obligatorie. Baal HaSulam spune că există două căi prin care putem ajunge acolo: calea Torei, când adoptăm de bună-voie legea dăruirii, ca mod de viață, sau calea suferinței, în care realitatea ne silește să adoptăm, împotriva voinței noastre, legea dăruirii, ca mod de viață.[138]

Deși acești doi înțelepți contemporani pot să pară imperativi, ei au o bază solidă în afirmațiile lor. Talmudul scrie, ”Rabi Eliezer spune, ”Dacă Israelul se căiește, ei vor fi salvați. Dacă nu, ei nu vor fi salvați.” Rabi Iehoșua i-a spus acestuia, ”dacă nu se căiesc, ei nu vor fi salvați, iar Domnul va așeza peste ei un rege ale cărui decrete sunt la fel de aspre ca ale lui Haman, atunci Israelul se va căi și El îi va reforma.”[139]

Chiar și acel moment de seamă de la poalele muntelui Sinai, când noi toți am primit Tora, într-un spectacol extraordinar audio-vizual, nu a fost, se pare, atât de fericit sau de festiv, precum a fost el descris. Talmudul ne spune că împrejurările erau de așa natură încât noi nu puteam face altceva, în afara faptului de a o accepta. În terminologia zilelor noastre, am spune că Domnul ne-a făcut o ofertă de nerefuzat: ”Este scris, ”Și ei au stat la marginea muntelui.” Rav Dimi Bar Hama a spus că aceasta înseamnă că Domnul a silit muntele să se clădească peste Israel, ca o grotă și le-a spus lor: ”Dacă acceptați Tora (Legea dăruirii), foarte bine, dar dacă nu, acolo vă va fi mormântul”.”[140]

Într-adevăr, nimeni nu a spus vreodată că este ușor să fii primul născut. Dar evreii, descendenții clanului lui Abraham, sunt exact acest lucru. Ei au fost primii care au dobândit scopul Creației; de aceea, în mod natural, este sarcina lor aceea de a deschide drumul pentru întreaga umanitate. Atâta timp cât vom evita să ne asumăm acest rol, vom întâmpina doar respingeri din partea tuturor națiunilor.

MEDICII LUMII

Imaginați-vă că ați descoperit o serie de exerciții care vindecă și împiedică revenirea cancerului. Imaginați-vă că ați anunțat lumea întreagă, așa cum a procedat și Abraham în Babilon, dar ați fost respins, pentru că exercițiile sunt monotone și obositoare, în plus, nimeni nu se simte încă, rău.

Acum imaginați-vă că, ani de zile mai târziu, miliarde de oameni din întreaga lume, sunt bolnavi de cancer. Ei își amintesc cu greutate, că ați fi spus că aveți un leac și, cu disperare, te imploră să le salvezi viețile. Dar voi ați uitat totul. Știți că există leacul, că mulți oameni au spus despre el că este un remediu extrem de puternic (*Segula*), dar, voi fiind puternici și sănătoși, nu vedeți nici un motiv pentru care ar trebui să reînvățați acele exerciții, cu atât mai puțin să-i instruiți pe ceilalți oameni. Va puteți imagina ce sentimente ar avea lumea față de voi, ce ar gândi oamenii și ce ar face ei?

Aceasta este exact situația evreilor față de restul lumii. Lumea începe să sufere și oamenii caută o cale de ieșire din chinul lor. Ei știu că noi suntem poporul ales, cei meniți a aduce salvarea. Poate că oamenii nu știu că salvarea presupune schimbarea naturii lor, într-una care dăruiește, dar ei știu că salvarea este dezirabilă.

Versurile următoare, din Noul Testament, ”Tu te închini la ceva ce nu cunoști; noi ne închinăm la ceea ce știm, căci salvarea vine de la evrei”[141] și ”Care este avantajul unui evreu? ... Măreț, în toate privințele. În primul rând, lor li s-au încredințat oracolele Domnului”[142], sunt doar două dintre nenumăratele mențiuni ale rolului unic al evreilor, așa cum a fost el descris în scrierile creștine. Când nu ne îndeplinim misiunea, ne atragem, în mod nechibzuit, asupra noastră, furia și ura, care se traduc în ceea ce numim astăzi, anti-semitism.

Faptul că suntem diferiți și unici este documentat în istorie, în paginile scripturilor noastre, a celor creștine și islamice, precum și în scrierile miilor de învățați și oameni de stat. Mai jos redăm câteva dintre nenumăratele fragmente, aparținând unor personalități bine-cunoscute, care exprimă opiniile acestora asupra unicității evreilor:

Winston Churchill, primul ministru englez din timpul celui de-al doilea război mondial: ”Unora le plac evreii, altora nu. Dar nici un om cu judecată nu poate nega faptul că ei constituie, dincolo de orice îndoială, rasa cea mai remarcabilă și mai formidabilă, care a apărut vreodată în lume.”[143]

Lyman Abbott, autor, editor și teolog congregaționist american: ”Când uneori, propriile nostre prejudecati izbucnesc împotriva poporului evreu, să nu uităm că tot ceea ce avem și tot ceea ce suntem, sub Dumnezeu, datorăm Iudaismului.”[144]

Huston Smith, profesor de studii religioase în SUA, autorul lucrării *Religiile lumii*, care s-a vândut în mai mult de două milioane de copii: ”Există un

punct remarcabil, prezent de-a lungul întregii istorii evreiești. Civilizația vestică s-a născut în Orientul Mijlociu și evreii s-au aflat la răscrucea faptelor. În zilele de aur ale Romei, evreii erau aproape de centrul imperiului. Când puterea s-a schimbat, trecând spre est, centrul evreimii se găsea în Babilon; când ea a trecut în Spania, acolo se găseau și evreii. Când, în Evul Mediu, centrul civilizației s-a mutat în Europa Centrală, evreii așteptau deja în Germania și Polonia. Ridicarea Statelor Unite ale Americii la rangul de lider mondial i-a găsit pe evrei concentrați acolo. Și acum astăzi, când pendulul pare a se întoarce în Lumea Veche și Estul se ridică din nou în importanță, acolo se află, iată, evreii din Israel..."[145]

Lev Tolstoi, romancierul rus, autorul *Annei Karenina*: "Ce este evreul?... Ce fel de creatură unică este acesta, de toți conducătorii națiunilor lumii l-au făcut de ocară și zdrobit și alungat și distrus, persecutat, ars și înecat și care, în ciuda furiei și mâniei acestora, continuă să trăiască și să înflorească. Ce este acest evreu, pe care nu au reușit niciodată să-l ispitească, cu toate ispitele lumii, ai cărui opresori și prigonitori fac doar aluzie că își neagă (și reneagă) religia, abandonându-și credința strămunilor săi?!

"Evreul este simbolul eternității.... El este singurul care a păstrat atâta timp, mesajul profetic și l-a transmis întregii omeniri. Un asemenea popor, niciodată nu va putea dispărea. Evreul este etern. El este întruparea eternității."[146]

Într-adevăr, noi *suntem* simbolul eternității, așa cum a spus Tolstoi, deoarece calitatea de a fi binevoitor a Creatorului, se află în "genele noastre

spirituale”. În pofida acestui fapt, nu vom fi lăsați în pace până când, așa ca în exemplul cu cancerul și exercițiul tămăduitor, nu ne vom eleva, în mod conștient, la nivelul spiritual și vom ridica întreaga umanitate, imediat după aceea.

Așa cum am afirmat și am demonstrat mai sus, acum este timpul pentru corecția generală. Într-o asemenea perioadă, evenimentele devin inclusive, globale. La fel s-au întîmplat lucrurile în primul război mondial și, la o scară mai largă, în cel de-al doilea război mondial, ale cărui atrocități sunt impregnate în memoria noastră colectivă, pentru a ne aduce aminte cine suntem și ce ne este menit să realizăm.

Pentru a evita apariția unor cataclisme viitoare, este necesar să privim mai îndeaproape declarațiile și sugestiile apărute anterior, dar și în urma Holocaustului. Următorul capitol va prezenta aceste declarații și va arăta legătura dintre ele și viețile noastre, de astăzi. După ce vom afla ceea ce s-a spus, vom fi capabili să apreciem de ce anume avem nevoie, pentru a ne ajuta pe noi și pentru a ajuta întreaga lume.

CAPITOLUL 6

Oameni de sacrificiu

Anti-semitismul contemporan

În capitolul 1, am afirmat că Abraham a descoperit că egoismul inerent naturii umane are o tendință permanentă de creștere. Metoda dezvoltată de el nu dorea stăvilirea egoismului, pentru că Abraham știa că ar fi un lucru imposibil, omul fiind creat să primească fără limite. De aceea, singura lui problemă a fost cum să primească toată acea bogăție care-i era destinată. Abraham a descoperit o metodă în care, prin studiu și străduința de a se uni, poporul s-a ridicat la un nou nivel de percepție. Acolo, ei au dobândit natura Creatorului - bunăvoința - și au putut primi acea bogăție nelimitată, fără a se abandona plăcerii și a deveni periculoși pentru ei înșiși, sau mediul înconjurător.

Exodul din Egipt și formarea națiunii israeliene s-a întins pe parcursul a cinci sute de ani. În acest timp, Israelul s-a transformat, dintr-un grup alcătuit din familii și învățăcei, într-o națiune care avea scopul de a-l dobândi pe Creator.

Deși erau dedicați ridicării pe cel mai înalt nivel spiritual, evreii nu au renunțat niciodată la intenția lor originală, de a-și oferi percepțiile întregii umanități. Aceasta trebuia să fie contribuția lor față de națiuni, ”lumina” care erau

destinați să o treacă acestora. De-a lungul generațiilor, acest dar al ”luminii” este ceea ce națiunile au încercat să primească de la evrei, lipsa acestuia constituind cauza suferințelor pe care ni le-au provocat națiunile.

În prologul cărții sale, *O istorie a evreilor*, istoricul și romancierul creștin Paul Johnson, descrie cu elocvență, întrebările care l-au împins pe Abraham spre descoperirile sale, aceleași întrebări care au mișcat umanitatea, până în zilele noastre. Johnson își arată aprecierea față de abilitatea evreilor de a descoperi răspunsuri la aceste întrebări, de a trăi conform legilor astfel deduse, precum și de a-i învăța și pe alții aceste legi. Iată cuvintele sale, ”Cartea mi-a oferit șansa de a reconsidera obiectiv, în lumina unui studiu care acoperă aproape 4000 de ani, cea mai dificilă dintre toate întrebările omenești: de ce trăim pe acest pământ? Este oare istoria, doar o serie de evenimente fără sens? Nu există nici o diferență morală, între istoria rasei umane și, să zicem, acee a furnicilor? Sau, poate că există un plan providențial ai cărui agenți umili suntem noi, oamenii? Nici un alt popor nu a insistat atât de ferm ca evreii, asupra faptului că istoria are un scop și umanitatea, un destin. Încă din primul stadiu al existenței lor colective, ei au crezut că au descoperit o schemă divină destinată rasei umane, al cărei pilot urmează a fi propria lor societate. Ei și-au dezvoltat rolul în detalii amănunțite; s-au agățat de acesta cu o rezistență eroică, în fața suferințelor sălbatice. Mulți dintre ei cred încă în el. Alții l-au transpus în întreprinderi prometeice, de ridicare a condiției noastre prin mijloace pur omenești. Viziunea evreiască a devenit prototipul multor planuri mărețe similare, destinate umanității, de proveniență divină, dar și omenească. În concluzie, evreii

se găsesc exact în centrul încercării veșnice de a da vieții umane demnitatea unui scop."[147]

SCRIEREA DE PE ZID

Și totuși, pe la începutul secolului 20, evreii s-au îndepărtat atât de mult de vocația ce le-a fost destinată încât, în majoritatea lor, ei au devenit fie preocupați exclusiv de observarea meticuloasă a comandamnetelor practice, uitând sau respingând semnificația spirituală a acestora, fie s-au adâncit total în dorințe lumești, materiale, uitând sau respingând vocația lor irevocabilă. În acele timpuri, în care egoismul atinsese niveluri care amenințau pacea mondială, nici una dintre cele două căi nu erau de dorit și unii dintre cei mai mari lideri spirituali ai națiunii au început să atragă atenția asupra faptului că timpul era esențial, că trebuie să ne asumăm misiunea și să o ducem la îndeplinire, mai înainte de izbucnirea unor calamități.

Marele învățat umanist și cabalist, Rav Avraham Ițac HaCohen Kook, a încercat, cu disperare, să alerteze evreii asupra antisemitismului în creștere. El i-a avertizat ca nici o țară nu este sigură pentru ei, Israelul fiind singura opțiune valabilă. Privind în retrospectivă, conținutul acestei premoniții este alarmant, oferindu-ne o idee despre adâncimea viziunii unor asemenea oameni.

Tratatul în care îi îndemna pe evrei să vină în Israel era intitulat, ”Marea chemare către Țara Israelului”. Să observăm nu doar pledoaria lui ci și avertizările cu privire la posibilul viitor al evreilor în tările lor de baștină: ”Veniți în țara Israelului, frați încântători, veniți în țara Israelului. Salvați-vă sufletele, sufletele generației voastre și sufletul întregii noastre națiuni. Salvați-l de dezolare și uitare; salvați-l de decădere și degradare; salvați-l de toată necurățenia și răutatea, de orice necaz și suferință care ar putea cădea asupra lui, în toate țările națiunilor, fără nici o excepție.

””Veniți în țara Israelului!” Vom striga cu o voce teribil de puternică, cu sunetul tunetului și cu o voce imensă, care stârnește furtună și cutremură cerul și pământul, o voce care spulberă orice zid din inimă. Dați fuga și salvați-vă viețile, venind în țara lui Israel. Vocea Domnului ne cheamă, mâna Sa este întinsă către noi, spiritul Lui este în inimile noastre și El ne adună, ne încurajează și ne impune să strigăm cu voce teribilă și puternică: ”Frații noștri, copii ai Israelului, dragi, mult-iubiți frați, veniți în țara lui Israel. Adunați-vă unul câte unul, nu așteptați ordine sau cuvinte oficiale; nu așteptați permisiunea celor importanți. Faceți tot ce puteți, fugiți, adunați-vă și veniți în țara lui Israel. Pavați calea în fața națiunii noastre prea-iubite și atât de oprimate. Arătați că drumul este deja pavat, stă întins în fața ei. Nu trebuie să pregetați; nu aveți nimic de socotit, căci nu există prea multe căi și drumuri. În fața națiunii stă o singură cale și pe aceasta trebuie să pășească; pe aceasta este *necesar* să mărșăluiască și anume către țara Israelului.”[148]

Îngrijorarea lui Rav Kook nu era singulară. În Polonia, un tânăr *dayan* (judecător ortodox) sclipitor, din Varșovia - în acel moment, cel mai mare și mai proeminent centru al comunității evreiești europene - Rav Iehuda Așlag, care a devenit ulterior, un comentator renumit al *Cărții Zoharului*, nu s-a mulțumit doar să anunțe public pe toți evreii, că trebuie să părăsească Europa. El a aranjat cumpararea a 300 de căsuțe de lemn din Suedia și plasarea lor în Țara lui Israel (numită atunci, Palestina).

Din păcate, planul lui a fost împiedicat de opoziția liderilor congregației evreiești din Polonia. Consecința tragică a eșecului lui Așlag de a-și lua cu el concetățenii evrei, a fost aceea că dintre toți aceia care au plănuit inițial să-l însoțească, doar Așlag și familia sa a emigrat în final. Restul familiilor au rămas în Polonia, pierind în Holocaust.[149]

Atât Rav Kook, cât și Rav Așlag (Baal HaSulam) au exprimat în scris percepția lor despre ridicarea nazismului la putere și în mod special, a lui Hitler. Să nu uităm că Rav Kook a murit în 1935, cu patru ani *înainte* de declanșarea celui de-al doilea război mondial. Mai jos sunt cuvintele lui Rav Kook editate, pentru a fi mai ușor de citit, textul de bază fiind mult prea lung și având un stil anacronic, urmate apoi de cuvintele lui Baal HaSulam.

Profetul a prezis un măreț *Șofar* al salvării. (*Șofarul* este un corn de berbec sălbatic, folosit în festivități, dar mai este și o goarnă.) Ne rugăm în mod *special* pentru suflarea unui *Șofar* măreț. Există mai multe niveluri într-un *Șofar* al salvării - un *Șofar* măreț, unul mediu și un *Șofar* mic. *Șofarul* lui Mesia este

considerat *Șofarul* de *Roș Hașana* (ajunul anului nou evreiesc). *Halacha* (legea evreiască) distinge trei niveluri în *Șofarul* de *Roș Hașana*: 1) Un *Șofar* de *Roș Hașana* care este făcut din cornul unui berbec sălbatic; 2) Privind în urmă, toate *Șofarele* sunt cușer; 3) Un *Șofar* provenind de la un animal impur, ca și *Șofarul* de la animalele idolatrilor din rândul ne-evreilor ne-cușer. Dar chiar și atunci când cineva a suflat într-un astfel de *Șofar*, el și-a făcut datoria.

Este permis să se sufle prin orice fel de *Șofar*, cușer sau nu, atâta timp cât nu se rostește binecuvântarea asupra lui iar nivelurile explicate în legea *Șofarului* de *Roș Hașana* coincid cu nivelurile *Șofarului* salvării.

Și totuși, ce este *Șofarul* salvării? Prin termenul ”*Șofarul* lui Mesia”, înțelegem deșteptarea și imboldul care provoacă resuscitarea și salvarea poporului lui Israel. Este acea deșteptare care-i adună pe cei pierduți și pe cei alungați și îi aduce pe toți la muntele sfânt din Ierusalim.

De-a lungul generațiilor, au existat oameni în Israel, care au simțit deșteptarea care izvorăște din dorința de a îndeplini voia Domnului (de a aduce tot Israelul la nivelul calității de dăruire), aceasta fiind completa mântuire a Israelului. Această dorință a poporului, de a fi salvat, este cel mai măreț și mai curat *Șofar*.

Uneori dorința slăbește iar zelul pentru noțiunile sublime ale sfințeniei nu este suficient de fervent. Natura umană sănătoasă rămâne însă și își impune dorința simplă, în interiorul națiunii, ca aceasta să-și impună regulile ei, în țara ei.

Dorința naturală este *Șofarul* mediu, obișnuit, care este prezent peste tot. Chiar și acesta este un *Șofar* cușer.

Mai există însă și un al treilea nivel al *Șofarului* lui Mesia, care este și el comparabil cu *Șofarul* de *Roș Hașana*: este *Șofarul* cel mai mic, ne-cușer, care este suflat doar atunci când nu se poate găsi un *Șofar* cușer.

Astfel, dacă zelul pentru sfințenie și aspirația pentru salvare, care derivă din acesta, s-au evaporat; dacă până și dorința naturală pentru o viață națională s-a diminuat și nu se mai găsește nici un *Șofar* cușer prin care să se sufle, *dușmanii Israelului sunt cei care vin și suflă în urechi, pentru salvarea noastră.* Ei ne forțează să luăm aminte la vocea *Șofarului*; ei ne avertizează și fac mare zgomot în urechile noastre, fără să ne dea răgaz în exil.

(Această parte este citată integral) ”Atunci *Șofarul* unui animal fals devine *Șofarul* lui Mesia. Amalek, Petlura (liderul ucrainian suspectat că ar fi fost anti-semit), Hitler și alții, se trezesc în scopul salvării. Acela care nu a auzit vocea celui dintâi *Șofar*, sau pe a celui de-al doilea ... căci urechile sale au fost astupate, va auzi vocea *Șofarului* impur, cel fals (ne-cușer). El va auzi împotriva voinței sale. ... Deși există mântuire și în acel bici, în suferința evreilor, nu trebuie rostită binecuvântarea asupra unui asemenea *Șofar*”.[150]

Baal HaSulam, a făcut și el mai multe referințe la nazism, inclusiv la modul în care ar putea fi răsturnat. Cu cuvintele sale, ”Este imposibil de doborât nazismul, altfel decât printr-o religie a altruismului.”[151] Observați că, atunci când Baal HaSulam vorbește despre o ”religie a altruismului”, el nu se referă la faptul

că ar trebui să îndeplinim anumite ritualuri sau să urmăm anumite comportamente particulare. Printr-o ”religie a altruismului” el înțelege mai degrabă, faptul că omul își *schimbă propria natură*, într-una altruistă. În același timp, oamenii pot alege dacă doresc, sau nu, să rămână în cadrul religiilor lor formale, indiferent de această transformare.

Baal HaSulam pune în discuție și noțiunea că nazismul german ar fi un eveniment unic, în istorie. Poate că a fost primul, dar el a fost încredințat că nu va fi și ultimul, dacă noi nu vom face ceea ce trebuie făcut. Cu cuvintele sale, ”Prin urmare oamenii consideră în mod greșit,că nazismul este doar un produs al Germaniei ... în această privință toate națiunile sunt egale și speranța că nazismul va pieri, o dată cu victoria Aliaților, este absolut inutilă, căci mâine chiar, anglo-saxonii vor îmbrățișa nazismul...”[152]

În lumina ascensiunii anti-semitismului peste tot în lume, ar fi o dovadă de înțelepciune să privim cu toată seriozitatea cuvintele acestor oameni înțelepți. De fapt este clar ca lumina zilei, că anti-semitismul nu a dispărut, nici nazismul și nici chemarea la desființarea evreilor.

CARE ESTE NEVOIA LOR ȘI CE LE DĂM NOI

La prima vedere, s-ar părea că lumea este nerecunoscătoare pentru contribuțiile aduse de către evrei, la bunăstarea umanității, în științe, educație, economie,

sociologie, psihologie și practic, în toate domeniile vieții. Cu toate acestea, această aparentă ingratitudine, ar trebui să ne servească drept indicație, că ceea ce dăm noi, nu este în mod necesar și ceea ce au ei nevoie de la noi.

De fapt, oamenii chiar recunosc unicitatea poporului evreu, dar noi ne folosim greșit această unicitate, dăruind ceea ce vrem noi să dăm, în loc de ceea ce vor ei să primească.

Ca să înțelegem mai bine ce dorește lumea de la noi, ar trebui să cercetăm câteva dintre cele mai critice și mai incisive documente scrise despre evrei. Un exemplu extraordinar este cartea infamă a lui Henry Ford (fondatorul companiei Ford Motors), *Evreul internațional - cea mai mare problemă a lumii*. Deși în general, cartea face generalizări grosolane, ea punctează uneori, idei care merită luate în considerare. De aceea, trebuie totuși să lăsăm la o parte jignirea pe care ne-o aduce și să analizăm argumentele lui Ford (sublinierile aparțin editorului): ”Fiecare evreu ar trebui să știe și că în fiecare biserică creștină, în care sunt studiate și primite profețiile din vechime, interesul în viitorul Poporului vechi a cunoscut o revitalizare. Nu am uitat că li s-au făcut anumite promisiuni, cu privire la poziția lor în lume și este o certitudine că aceste profeții vor fi împlinite. *Viitorul evreilor ... este strâns legat de viitorul acestei planete* și cea mai mare parte a bisericii creștine ... crede în viitoarea repunere în drepturi a Poporului Ales. Dacă marea majoritate a evreilor ar ști cu câtă înțelegere și simpatie sunt studiate în biserică, toate profețiile care îi privesc, dar și credința că aceste profeții se vor adeveri și că rezultatul lor va fi *marele serviciu evreiesc adus societății, în întregimea ei*, atunci probabil că ar privi cu alți ochi biserica.”[153]

Ford mai scrie, într-un paragraf anterior, ”Singurul scop profetic, care are legătură cu Israelul, pare a fi iluminarea morală a lumii, prin intermediul său.”[154] În alt loc adaugă, ”Societatea are o mare plângere împotriva lui (a evreului), pentru faptul că ... a început să împlinească (ceea ce), într-un anume sens, superioritatea lui nu i-a permis să împlinească - vechea profeție care spune că prin el, toate națiunile de pe pământ vor fi binecuvântate.”[155]

John Adams, cel de-al doilea președinte american, a comentat și el, asupra a ceea ce a considerat că au dat evreii omenirii. Cu cuvintele sale, ”Evreii au făcut mult mai mult decât orice altă națiune, pentru a civiliza omul. Dacă aș fi fost ateu și aș fi crezut orbește în soartă, tot aș fi crezut că soarta i-a orânduit pe evrei să fie instrumentul cel mai important în civilizarea națiunilor. Dacă aș fi fost ateu de cealaltă spiță, care crede, sau pretinde doar că ar crede, că totul este dictat de șansă, aș fi crezut că șansa le-a ordonat evreilor să păstreze și să propage în toată omenirea, doctrina unei conduceri supreme, inteligente, înțelepte și atotputernice a universului, care, eu consider a fi, marele și esențialul principiu al moralității și, în consecință, al întregii civilizații.”[156]

Samuel Langhorne Clemens, cunoscut sub pseudonimul Mark Twain, recunoaște faptul că evreii se disting în toate domeniile de activitate ale omenirii, dar și el sfârșește prin a cugeta asupra sursei acestei dominații: ”...Dacă statisticile sunt corecte, evreii constituie abia unu la sută din rasa umană. Sunt mai degrabă, o adiere abia vizibilă de praf stelar, pierdut în revărsarea luminoasă a Căii Lactee. Conform acestui fapt, evreul ar trebui să fie greu de auzit, dar el se face ascultat și a fost întotdeauna auzit. El este la fel de vizibil pe această

planetă ca oricare alt popor, în timp ce importanța sa comercială este extravagant de disproporționată față de mărimea sa. Deasemenea contribuțiile lor la lista mondială a numelor mari din literatură, știință, artă, muzică, finanțe, medicină și alte învățături obscure, sunt și ele disproporționat de mari, în comparație cu cât de mic este acest popor. El a dus o luptă admirabilă în această lume, în toate timpurile; și au făcut asta cu mâinile legate la spate. El ar putea fi arogant și tot ar fi iertat pentru acest lucru.

”Egiptenii, Babilonienii și Persanii s-au ridicat, au umplut planeta cu sunet și splendoare, apoi au trecut ca un vis și au dispărut; au urmat Grecii și Romanii, au făcut un zgomot universal și duși au fost. Alte popoare au răsărit și și-au înălțat cât mai sus torța, dar ea s-a consumat și acum se află în obscuritate, sau au dispărut cu desăvârșire. Evreul i-a văzut pe toți, i-a învins pe toți, fiind astăzi ceea ce a fost dintotdeauna, nearătând decadență, infirmitate datorată vârstei, slăbiciune a părților sale, încetinire a energiilor sale și nici lenevirea minții sale alerte și agresive. Toate lucrurile sunt pieritoare, mai puțin evreul; toate celelalte forțe trec, în afara lui. Care este secretul nemuririi sale?”[157]

În sfârșit, sunt și aceia care recunosc faptul că evreii sunt speciali în sens spiritual, mai mult decât în sens corporeal și în plus, detaliază esența acestei spiritualități: unitatea. Acesta este cazul primului ministru al Marii Britanii din timpul celui de-al doilea război mondial, sir Winston Churchill. În *Churchill și evreii*, autorul Martin Gilbert îl citează pe Churchill: ”Evreii erau o comunitate norocoasă pentru că aveau acel spirit colectiv, spiritul rasei și al credinței lor. (Churchill) nu le-ar fi ... impus să-și folosească acel spirit în sens îngust, de clan,

să se separe de ceilalți ... departe de spiritul și intenția lor, departe de sfaturile care le-au fost date de cei mai îndreptățiți să îndrume. Acea putere personală și specială pe care o posedă, le-ar permite să aducă vitalitate în instituțiile lor, așa cum nimic altceva nu ar putea să o facă vreodată. (Churchill credea cu sinceritate că) un evreu nu poate fi un bun englez decât dacă este un bun evreu."[158]

Prin urmare, putem constata că națiunile nu doresc de la evrei excelența în științe, finanțe sau oricare dintre domeniile menționate în fragmentele citate mai sus. Ceea ce lumea are nevoie de la noi este *spiritualitatea*, adică *abilitatea de a se conecta cu Creatorul.* Acesta este singurul lucrul pe care îl avem și nici o altă națiune nu îl mai are, nu l-a avut vreodată, nu-l poate avea și nici nu îi este destinat, decât cu condiția ca noi să-l aprindem în interiorul nostru și să îl trecem mai departe, ca o lumină, națiunilor. Atâta timp cât noi nu ne îndeplinim această misiune, națiunile ne vor considera, în majoritatea lor, de sacrificiu, dacă nu de-a dreptul primejdioși, așa cum a afirmat și Ford, "Problema cea mai acută a lumii".

CĂZUȚI ÎN DIZGRAȚIE

Pentru a demonstra cât de prisos consideră lumea că am fi, să luăm în considerare următoarele fapte: în 1938, Adolf Hitler era dornic să-i expedieze pe evreii germani și austrieci oricui era dornic să-i accepte. Nimeni nu i-a vrut. Hitler a declarat că putea "doar spera și aștepta ca restul lumii, care-i simpatiza atât de

mult pe acești criminali (evrei), vor fi suficient de generoși pentru a-și converti această simpatie măcar într-un ajutor practic. Noi (Germania nazistă), în ceea ce ne privește, suntem pregătiți să-i punem pe acești criminali la dispoziția acestor țări, chiar și pe vapoare de croazieră, dacă așa doresc."[159]

Cu toate acestea, națiunile, în unanimitate, au refuzat să îi primească pe evrei. În luna iulie a anului 1938, reprezentanții majorității țărilor din lumea liberă, s-au reunit în Evian-les-Bains, o stațiune de pe malul sudic al imaculatului lac Geneva, în Franța. Scopul lor era acela de a discuta și de a găsi soluții la "problema evreiască", adică pentru evreii care doreau să părăsească Germania și Austria, mai înainte de a fi prea târziu. Evreii germani și austrieci își puneau toate speranțele în această conferință. Ei credeau că țările participante vor căuta cu sinceritate să-i ajute și le vor oferi un adăpost sigur. Dar au fost amarnic înșelați.

Deși delegații de la conferință și-au exprimat empatia față de suferințele evreilor datorate regimului Nazist, ei nu și-au luat angajamente și nici nu au oferit soluții. În locul acestora, ei au calificat conferința ca fiind abia un început, care nu a mai fost niciodată continuat. În mod diplomat, delegații au afirmat că, "Emigrarea involuntară a maselor mari de oameni a devenit atât de frecventă, încât acutizează probemele rasiale și religioase, conduce la creșterea neliniștii internaționale și poate prejudicia, în mod serios, procesul de pace din cadrul relațiilor internaționale."[160]

În orice caz, deoarece conferința, patronată de președintele SUA Franklin D. Roosevelt, s-a organizat cu condiția ca ”nici o țară să nu fie forțată să-și schimbe cotele de imigrație, ci să-și asume schimbări voluntare”[161], hotărârile acesteia au oferit prea puține speranțe, evreilor disperați din Germania și Austria.

Yad Vașem, Centrul Mondial pentru Cercetarea, Documentarea, Educarea și Comemorarea Holocaustului, memorialul oficial al Israelului, dedicat victimelor holocaustului, a descris: ”Pe măsură ce conferința avansa, delegat după delegat, și-a declinat disponibilitatea țării sale de a primi refugiați suplimentari. Delegatul Statelor Unite, Myron C. Taylor, a afirmat că țara sa va contribui prin punerea la dispoziție a cotei de imigranți germani și austrieci, care, la acea vreme, era necompletată. Delegatul britanic a declarat că teritoriile lor de peste mări erau, în cea mai mare parte, nepotrivite pentru stabilirea europenilor, cu excepția unor părți din Africa de est, care ar putea adăposti un număr limitat de oameni. Anglia însăși, fiind suprapopulată și suferind de șomaj, era nedisponibilă pentru imigrare; în plus Palestina a fost exclusă în întregime, din discuțiile de la Evian. Delegatul francez a spus că Franța a atins ”punctul maxim de saturație, în ceea ce privește admiterea de refugiați”. Celelalte state europene au exprimat ecoul acestui sentiment, cu variațiuni minore. Australia nu putea încuraja imigrația refugiaților pentru că, ”deși nu avem probleme rasiale reale, nici nu dorim să importăm una.” Delegații națiunilor din Noua Zeelandă, Canada și America Latină au invocat criza economică, ca motiv pentru care nu puteau accepta refugiați. Doar minuscula Republică Dominicană s-a oferit să contribuie cu mari, dar nespecificate, suprafețe de teren, pentru colonizare agricolă.”[162]

Câteva luni după conferință, ușile s-au închis iar soarta evreimii europene a fost pecetluită.

ANTI-SEMITISM DEGHIZAT

Cu toate că atrocitățile holocaustului au atras simpatie și compasiune pentru mișcarea de stabilire a evreilor în Israel, astfel încât Statul evreiesc al Israelului a fost fondat în 1948, ele au făcut prea puțin în direcția dezrădăcinării anti-semitismului. Anti-semitismul a căpătat o formă nouă: ”anti-zionism”.

Sunt unii care argumentează cum că anti-zionismul diferă de anti-semitism. Baal HaSulam, din contră, afirmă că ura față de evrei este exact atât, indiferent de forma pe care o îmbracă ea. În stilul său succint și vizionar, el scrie, ”Este un fapt, acela că Israelul este urât de toate națiunile, fie din motive religioase, fie dintr-unele rasiale, capitaliste, comuniste sau cosmopolite. Lucrurile se petrec astfel, pentru că ura trece înaintea oricăror motive, dar, fiecare persoană își clasifică aversiunea în funcție de psihologia sa proprie.”[163]

Însă, așa cum stau lucrurile cu evreii de cele mai multe ori, cei mai buni avocați pe care îi avem, vin din cadrul națiunilor. La un an după Războiul de Șase Zile din 1967, scriitorul social Eric Hoffer, căruia i s-a decernat Medalia prezidențială pentru Libertate și în onoarea căruia a fost creat Premiul Eric Hoffer, a publicat o scrisoare deschisă, în *Los Angeles Times*. Poate chiar faptul

că Dl. Hoffer nu era evreu, i-a permis acestuia să scrie atât de candid despre statutul evreilor în lume.

”Evreii sunt un popor special”, începe el. ”Lucruri care le sunt permise altor națiuni, le sunt interzise evreilor. Alte națiuni au alungat mii, chiar milioane de oameni și nu s-a creat vreo problemă a refugiaților. Rusia a făcut-o, Polonia și Cehoaslovacia, la fel. Turcia a aruncat dincolo de granițe un milion de greci iar Algeria, un milion de francezi. Indonezia a gonit, cine mai știe câți chinezi și nimeni nu spune nici un cuvânt despre refugiați. Dar, în cazul Israelului, arabii dizlocați au devenit refugiați pe vecie. Toată lumea insistă că Israelul trebuie să primească înapoi pe toți arabii, până la ultimul.

”(Istoricul englez) Arnold Toynbee numește dezlocuirea arabilor, o atrocitate mai mare decât oricare alta comisă de naziști.

”Alte națiuni, când sunt victorioase pe câmpul de luptă, dictează termenii păcii. Dar, când Israelul este victorios, el trebuie să implore pacea. Toată lumea se așteaptă ca evreii să fie adevărații creștini din această lume.

”Alte națiuni - atunci când sunt înfrânte - supraviețuiesc și se refac, dar, dacă s-ar întâmpla ca Israelul să fie înfrânt, el ar fi distrus. Dacă Nasser (Președintele Egiptului din timpul Războiului de Șase Zile din 1967) ar fi triumfat în iunie trecut, el ar fi șters Israelul de pe harta lumii și nimeni nu ar fi ridicat nici măcar un deget pentru a-i salva pe evrei. Nici măcar unul dintre angajamentele față de evrei, asumate de un guvern al lumii, inclusiv de al nostru (guvernul SUA), nu valorează nici măcar cât hârtia pe care este scris.

”Un strigăt indignat străbate lumea, când oamenii mor în Vietnam, sau când doi negri sunt executați în Rodezia. Dar, când Hitler i-a măcelărit pe evrei, nimeni nu a ripostat. Suedezii, care sunt gata să rupă relațiile diplomatice cu America, din cauza a ceea ce am făcut în Vietman, nu a scos nici o vorbă, atunci Hitler ucidea evreii. Ei i-au trimis lui Hitler zăcământ de fier de calitate și rulmenți cu bile și i-au condus trenurile cu trupe, spre Norvegia.

”Evreii sunt singuri pe lume. Dacă Israelul supraviețuiește, acest fapt se va datora în întregime, eforturilor evreilor și resurselor evreiești. Și totuși, în acest moment, Israelul este singurul nostru aliat de încredere și necondiționat. Noi, ne putem baza mai mult pe Israel, decât se poate el, baza pe noi. Imaginați-vă doar, ce s-ar fi întâmplat vara trecută, dacă arabii și susținătorii lor ruși ar fi câștigat războiul, pentru a înțelege importanța vitală a supraviețuirii Israelului, pentru America și pentru țările vestice, în general.

”Am o premoniție, care nu mă părăsește; ce i se va întâmpla Israelului, același lucru ni se va întâmpla și nouă, tuturor. Dacă Israel va pieri, holocaustul se va abate asupra noastră.”[164]

Un alt remarcabil exemplu de simpatie se leagă, de această dată, de dezbaterea asupra întrebării dacă persoana care se opune zionismului, este contra evreilor. Mai jos sunt cuvintele extraordinare ale reverendului Martin Luther King Jr., care, într-o scrisoare către un prieten, susține cauza evreimii în general și a statului evreu, în particular, cu o asemenea elocvență, încât ministrul de externe israelian nu poate simți decât invidie.

Iată ”Scrisoarea către un prieten anti-zionist” a lui Martin Luther King: ”...Ai declarat, prietene, că nu-i urăști pe evrei, esti doar anti-zionist. Iar eu îți spun, fie ca adevărul să răsune de pe vîrfurile munților înalți, fie ca ecoul lui să se audă prin văile pământului verde al Domnului: când oamenii critică zionismul, ei se referă la evrei - acesta este singurul adevăr al Domnului.

”Anti-semitismul, ura față de poporul evreu, a fost și rămâne, o pată pe sufletul umanității. În această privință suntem perfect de acord. Atunci află că anti-zionismul este în mod inerent, anti-semitism și așa va fi de-a pururi.

”De ce este așa? Tu știi că zionismul nu este altceva decât visul și idealul poporului evreu, de a se întoarce și de a trăi în țara lor. Scripturile ne spun că poporul evreu s-a bucurat cândva de o bunăstare înfloritoare, în Țara Sfântă. Ei au fost expulzați de aici de tiranii romani, aceiași romani care l-au ucis cu cruzime pe Regele nostru. Alungați din țara lor, cu națiunea în cenușă, forțați să străbată globul, poporul evreu a suferit, mereu și mereu, biciuirea oricărui tiran se întâmpla să-i conducă.

”Cât de ușor ar trebui să fie, pentru oricine prețuiește acest drept inalienabil al întregii umanități, să înțelegem și să susținem dreptul poporului evreu de a trăi înȚara lor antică, a Israelului. Toți oamenii de bine vor exulta la împlinirea promisiunii Domnului, că poporul Său trebuie sa se întoarcă, în bucurie, să-și reconstruiască țara jefuită. Acesta este zionismul, nici mai mult, nici mai puțin.

”Dar ce este anti-zionismul? Este negarea dreptului fundamental al poporului evreu, pe care îl pretindem, pe bună dreptate, pentru popoarele Africii și îl acordăm liber, tuturor celorlalte națiuni de pe glob. Este discriminarea evreilor, prietene, pentru că sunt evrei. Pe scurt, este anti-semitism.

”Anti-semitul se bucură de orice oportunitate de a da frâu liber răutății sale. Vremurile au făcut ca în Vest, proclamarea deschisă a urii față de evrei să devină nepopulară. Astfel stând lucrurile, anti-semitul trebuie să caute constant, noi forme și forumuri pentru otrava sa. Cât de mult se delectează el cu această nouă mascaradă! El nu-i urăște pe evrei, el este doar anti-zionist!

”Prietene, nu te acuz de anti-semitism deliberat. Știu că și tu simți, la fel ca și mine, o dragoste profundă pentru justiție și adevăr, precum și o repulsie față de rasism, prejudecată și discriminare. Dar mai știu și că ai fost înșelat - așa cum au fost și alții - în a crede că poți să fii anti-zionist și totuși să rămâi fidel acelor principii sincere, pe care le împărtășim amândoi. Lasă vorbele mele să-ți pătrundă în adâncul inimii: Când oamenii critică zionismul, ei înțeleg prin asta pe evrei - să nu ai nici o îndoială.”[165]

Suntem martorii recrudescenței anti-semitismului, în toată lumea, o dată cu începutul acestui secol. Un raport executiv, emis de Departamentul de Stat al SUA, confirmă faptul că ”Severitatea și creșterea frecvenței incidentelor anti-semitice, începând cu intrarea în secolul 21 ... a obligat comunitatea internațională să se concentreze asupra anti-semitismului, cu o energie sporită.

... În anii recenți, incidentele au fost mai bine țintite prin natura lor, infractorii având intenția expresă de a-i ataca pe evrei și iudaismul."[166]

În anumite cazuri, există anti-semitism acolo unde nici măcar nu există evrei! Un raport intitulat, "Anti-semitismul fără evrei", de scriitoarea, editor și fotograf, Ruth Ellen Gruber, detaliază predominarea anti-semitismului în Europa, chiar și în zonele în care nu există evrei. În opinia lui Gruber, "Mi s-a cerut să discut fenomenul "anti-semitismului fără evrei" în termeni istorici, dar și în contextul a ceea ce a fost numit "noul anti-semitism", care se manifestă în Europa - și, iată, oriunde... Trebuie să spun că nu îmi place termenul de "noul anti-semitism". Așa cum s-a exprimat London Jewish Chronicle, într-un editorial de anul trecut, anti-semitismul are "somnul ușor", se trezește imediat. Se mai face referire la el ca la un virus, unul proteic, care, la fel ca virușii care provoacă boli în corpul uman, este capabil să sufere mutații, într-o manieră oportunistă, pentru a înfrânge orice fel de apărări ar construi anti-corpii împotriva lui. A făcut-o de multe ori deja, chiar în țările post-holocaust, în care populația evreiască este practic, invizibilă. Și la fel face și acum."[167]

Ceva mai puțin surprinzător poate, însă neliniștitor, este fenomenul anti-semitismului formal malaezian. În data de 6 octombrie 2012, Robert Fulford de la *National Post* din Canada, a publicat o relatare despre anti-semitismul malaezian, afirmând că, în Malaezia, "Politicienii și funcționarii publici dedică un timp surprinzător de mare Israelului, aflat la 7612 km depărtare. Uneori par de-a dreptul obsedați de el. Malaezia nu a avut niciodată vreo dispută cu Israelul, dar

guvernul său îi încurajează pe cetățeni să urască Israelul, dar și pe evrei în general, fie ei israelieni sau nu."[168]

"Puțini malaezieni au văzut măcar o dată, un evreu; comunitatea micuță evreiască a emigrat în urmă cu decenii", scrie Fulford. "Cu toate acestea, Malaezia a devenit un exemplu pentru fenomenul numit "anti-semitism fără evrei". În martie, de exemplu, Departamentul pentru Afacerile Teritoriilor Federale Islamice a emis o predică oficială, care trebuie citită în toate moscheile și în care se spune că "Musulmanii trebuie să înțeleagă că evreii sunt principalul dușman al lor, așa cum o dovedesc purtarea lor egoistă și crimele pe care le-au făcut."

"În Kuala Lumpur, este la ordinea zilei să dai vina pe evrei pentru orice, de la crizele economice, la aricolele de presă din străinătate (din ziarele "evreiești") care critică Malaezia."[169]

Este evident că nici măcar Holocaustul nu a schimbat opinia oamenilor cu privire la evrei. Așa cum am scris în Introducerea acestei cărți, "începând cu schimbarea secolului, anti-semitismul a cunoscut o nouă creștere, de această dată, în întreaga lume. Spectrul urii față de evrei a prins rădăcini peste tot." Simpatia de care ne-am bucurat după cel de-al doilea război mondial a avut viață scurtă și acum, se ridică un nou val de anti-semitism, mai întins ca niciodată.

În capitolul 2 am citat cuvintele lui Rabi Natan Șapiro: "În om sunt patru forțe - mineral, vegetal, animal și vorbitor - și Israel mai are încă una, a cincea, căci ei sunt vorbitori cu frică de Dumnezeu."[170] Dacă ne reamintim că scopul

creației este acela ca *toată lumea* să ajungă la ultimul nivel, pe care doar Israelul îl deține și pe care Abraham dorea să-l împărtășească *tuturor* concetățenilor săi din Babilon, vom vedea că tot ce trebuie să-i dăm lumii este un lucru foarte simplu - calitatea dăruirii, întruchipată în maxima, ”Iubește-ți vecinul ca pe tine însuți”. Când egoismul înflorește în lume, această calitate este singurul remediu care poate împiedica o ciocnire globală, de proporții fără precedent.

De aceea evreii trebuie să reînsufletească această trăsătură din interiorul lor ca indivizi și ca națiune, precum și să conducă întreaga umanitate pe acest drum. Într-adevăr, dobândirea calității de dăruire este echivalentă cu revelarea Creatorului prin echivalența de formă. În mod regretabil, așa cum va arăta următorul capitol, evităm deseori, această misiune, fie pentru că nu o cunoaștem, fie pentru că nu ne-o dorim. Astfel, în loc să ne asumăm vocația și să pavăm drumul luminii pentru întreaga umanitate, noi încercăm să ne lăsăm asimilați până la dispariție și să fim asemenea națiunilor.

CAPITOLUL 7

Colinde amestecate

A fi evreu,

sau a nu fi evreu,

Aceasta este întrebarea!

Una dintre cele mai importante rugăciuni roastite de *Iom Kipur* (Ziua ispășirii) este *Maftir*[171] *Iona,* în timpul căreia este citită întreaga carte a lui Iona. Povestea profetului Iona simbolizează, mai mult decât orice altceva, ambivalența simțită de poporul nostru, vizavi de rolul său în lume.

Sa admitem totuși, nu este o sarcină plăcută să fii eternul deprimat, care le strică tuturor cheful. Chiar și în interiorul națiunii noastre, rareori profeții au avut o viață ușoară sau au fost tratați cu gratitudine, pentru că ne-au salvat de calamități și suferințe. În ciuda tuturor acestor neajunsuri, profeții și-au îndeplinit întotdeauna sarcinile. Ei au fost siliți să facă asta de teama cumplitelor chinuri care ar fi putut să se abată asupra rudelor lor inocente, în cazul în care ar fi rămas tăcuți.

Iona și-a dat toată silința să evite misiunea sa. El și-a ascuns identitatea sa, de evreu și s-a îmbarcat pe o corabie care naviga spre Tars, departe de Ninive, acolo unde i-a spus Creatorul să profețească. Dar, așa cum bine știm, Creatorul l-a găsit pe corabie, marinarii au descoperit adevărata sa identitate și l-au aruncat peste bord, ajungând să se chinuie în măruntaiele unui pește. În sfârșit, după ce s-a căit (rugându-se din măruntaiele peștelui), el a plecat la Ninive și a profețit. Mulțumită căinței lui Iona locuitorii din Ninive au aflat ce corecție le era cerută, au îndeplinit-o, orașul a fost cruțat și oamenii au fost iertați.

În mod interesant, Ninive nu era un oraș evreiesc. El era cel mai populat oraș din imperiul asirian, precum și un prosper centru de afaceri. Cu toate acestea, domnul i-a poruncit lui Iona să le profețească, pentru ca oamenii să-și îndrepte comportamentul, evitând astfel suferințele. Acest fapt arată din nou, că drumul corecției și al dobândirii Creatorului, nu a fost destinat doar evreilor, ci întregii umanități. Cât de încărcată de semnificații este citirea acestei povestiri în cea mai evreiască zi din an - *Iom Kipur* - Ziua Ispășirii.

În concluzie, povestea lui Iona condensează dilema poporului evreu, de-a lungul generațiilor. Pe de o parte, noi suntem poporul ales, al cărui destin este de a arăta calea luminii, către toate națiunile iar, pe de altă parte, încercăm încontinuu și inutil, să ne evităm soarta, pentru că mesajul garanției reciproce și al unității, pe care îl transmitem, este neplăcut pentru ego-ul celui care ascultă, fiind cu toții, născuți egoiști și dorind să rămânem astfel.

Când evreii s-au întors din exilul din Babilon, pentru a construi cel de-al doilea Templu, aceia care au rămas în urmă au fost asimilați într-un asemenea grad de către națiunile gazdă, încât au dispărut în întregime. *Enciclopedia evreiască*[172] scrie că, odată eliberați din captivitate în Babilon, evreii s-au îndreptat treptat spre Siria, Egipt și Grecia - mai ales ca sclavi, dar fiind total nepotriviți, ei nu au avut nici o problemă să se răscumpere și să devină liberi.

”În plus”, ne informează *Enciclopedia evreiască*, ”datorită solidarității, care este una dintre trăsăturile cele mai durabile ale rasei evreiești, ei nu au avut dificultăți în a-și găsi coreligionari dornici să plătească valoarea răscumpărării lor. Cu toate acestea, continuă enciclopedia, ”Evreii astfel eliberați, în loc să se întoarcă în Palestina, au rămas, în cea mai mare parte, în țara fostei lor sclavii, stabilind comunități împreună cu frații lor întru credință. Conform mărturiei formale a lui Philo (*Legatio ad Caium, 23*), comunitatea evreiască din Roma își are originile în prizonerii de război eliberați.”[174] De la Roma, evreii s-au împrăștiat în restul Europei.

După ce au fost eliberați din Babilon, o minoritate evreiască s-a întors în Țara Israelului și a devenit, ceea ce numim acum, ”poporul evreu”. După ruinarea celui de-al doilea Templu au dorit și ei, să fie asimilați dar, spre deosebire de rudele lor, evreilor care au fost exilați din Ierusalim și Iudeea, niciodată nu li s-a îngăduit amestecarea cu națiunile gazdă, până la punctul dispariției lor. Dacă acest lucru ar fi avut loc, scopul existenței evreilor, acela de a-L revela pe Creator pentru restul națiunilor, ar fi fost desființat.

Poate că din acest motiv, istorici și teologi notabili au scris cuvinte asemănătoare cu acelea ale profesorului emerit în iudaism, de la Universitatea dinWales, DanCohn-Sherbok: ”Paradoxul vieții evreiești este acela că ura și supraviețuirea evreiască au fost legate, timp de mii de ani și că, fără anti-semitism, am putea fi condamnați la extincție.”[175]

Într-adevăr, în ciuda, adeseori disperatelor, încercări de a fi asimilați și de a ne amesteca, întotdeauna ni s-a reamintit moștenirea noastră și am fost fie întorși cu brutalitate la iudaism, fie am rămas niște proscriși, în noile noastre religii. Chiar și astăzi mulți evrei mai încearcă încă, să se lase asimilați în culturile gazdă, dar, în ciuda aparentului succes din anumite țări, istoria ne învață că acest lucru nu a avut niciodată succes și sarcina evreilor nu va permite nici în viitor să se petreacă altfel.

Exemplele cele mai notabile de asimilare și respingere a evreilor, au avut loc în Spania secolelor 14 și 15 și în Germania, înainte și în timpul celui de-al doilea război mondial, conducând la exterminarea aproape în întregime, a evreimii europene. Deși s-a spus și s-a scris atât de mult despre aceste două epoci ale istoriei evreiești, merită să notăm anumite similarități care pot indica o tendință repetitivă, ca un fel de prevestire. Vom cerceta aceste perioade pe rând și vom trage concluzii, reflectând asupra celei mai proeminente prezențe evreiești din afara Israelului - aceea din SUA.

SPANIA, TRAGICA POVESTE DE DRAGOSTE

Josephus Flavius a consemnat căldura cu care au fost întâmpinați expatriații din Iudeea, în Siria și Antiohia, după ce au fost expulzați de către romani. Evreii au fost ”extrem de amestecați”, a scris el și au trăit ”în cea mai deplină liniște”.[176] El a mai scris și despre modul în care împăratul roman Titus Flavius, ”i-a alungat pe toți din Siria”[177], în lucrarea *Antichitatea evreilor*, el l-a citat pe geograful grec Strabo care ar fi afirmat, ”Acest popor și-a croit drumul spre fiecare oraș și nu este ușor de găsit măcar un loc, în lumea locuibilă, care să nu fi primit această națiune și în care să nu se fi făcut simțită puterea ei.”[178]

Maniera oscilantă în care evreii sunt la început, bine primiți apoi respinși, apoi iar bine primiți și din nou respinși, dacă nu chiar, distruși cu totul, s-a repetat de numeroase ori, încă de la distrugerea primului Templu.[179] Așa cum am subliniat mai înainte, evreii exilați ai primului Templu, care au ales să se împrăștie dincolo de Babilon, după ce le-a fost acordată libertatea, au reușit să fie asimilați, până într-atât încât au dispărut cu totul. Cu toate acestea, majoritatea evreilor care au fost exilați după ruinarea celui de-al doilea Templu, sunt recunoscuți ca fiind evrei, cel puțin datorită moștenirii genetice, dacă nu și datorită unui anumit nivel de practică.

Au existat multe tentative de a-i converti pe evrei la islam sau creștinism și ei înșiși au dorit, de multe ori, acest lucru, acționând activ în sensul convertirii. În

cea mai mare parte însă, toate aceste încercări au eșuat sau au avut doar un succes marginal.

Profesorul și cercetătorul istoriei evreiești de la Universitatea din Wisconsin, Norman Roth, detaliază atât încercările în masă ale evreilor de a se converti, precum și consecințele tragice rezultate din aceste încercări. În *Evreii, vizigoții și musulmanii în Spania medievală: cooperare și conflict*, el scrie, ”În secolele al paisprezecelea și al cincisprezecelea, mii de evrei s-au convertit, în cea mai mare parte din voința lor proprie și nu fiind constrânși, la creștinism. Rolul acestor *conversos* (evrei convertiți la creștinism) în societate, a condus la apariția unei ostilități înverșunate la adresa acestora, în secolul al cincisprezecelea ducând chiar la război. Pentru prima dată în istorie anti-semitismul rasial a ieșit la iveală pe scară largă, fiind emis edictul referitor la *limpieza de sangre* (puritatea sângelui), care face distincție între creștinii ”puri” și cei care au strămoși musulmani sau evrei. În final, a intervenit Inchiziția, pe fondul acuzațiilor false despre ”nesinceritatea” acelor *conversos*, mulți dintre aceștia fiind arși. Nimic din toate acestea însă, nu au avut legătură cu evreii, care în majoritatea lor, și-au continuat viețile și relațiile normale cu creștinii, la fel ca mai înainte.”[180]

În realitate, acolo unde evreii și-au păstrat credința, ei nu au avut de suferit și chiar au întreținut o legătură specială cu gazdele lor spaniole. conform lui Roth, ”Natura relației lor (dintre evrei și creștini) era atât de neobișnuită, chiar unică am putea spune, încât, pentru a o descrie, s-a folosit un termen special, în limba spaniolă, care nu are un corespondent precis în alte limbi, *convivencia*

(însemnând ”a trăi împreună în alianță”). Adevărata profunzime a *convivenciei* din Spania creștină medievală nu a fost încă revelată”.[181]

Studiul lui Roth accentuează faptul că, atâta timp cât evreii au rămas loiali moștenirii lor și nu au încercat să se asimileze în alte culturi, ei au fost bine-veniți, sau cel puțin, au fost lăsați în pace. Specific Spaniei a fost faptul că, în anumite momente, căldura și intensitatea relațiilor au semănat cu o adevărată poveste de dragoste, presărată cu toate încercările și necazurile pe care marea dragoste le pune la cale. Cu toate acestea, când evreii au încercat să se amestece cu celelalte națiuni și să devină aidoma lor, aceste națiuni i-au respins și i-au *obligat* să se întoarcă la iudaism sau să se convertească, dar într-un mod peiorativ și coercitiv.

Jane S. Gerber, expert în istorie sefardică din cadrul Universității din New York, detaliază pe larg, gradul în care evreii spanioli și *conversos* s-au imersat în viața seculară și culturală a Spaniei (sublinierile aparțin editorului). ”Adânc înrădăcinați în peninsula Iberică, încă din zorii dispersării lor”, scrie Gerber, ”acești evrei au nutrit o dragoste fierbinte pentru Spania și au simțit o loialitate profundă față de limba, regiunile și *tradițiile* ei (...) De fapt, *Spania a fost considerată un al doilea Ierusalim.*

”Când decretul de expulzare al regelui Ferdinand și reginei Izabela a fost promulgat în data de 31 martie (1942), ordonând celor 300000 de evrei din Spania să părăsească țara în urmatoarele patru luni, sefarzii au reacționat cu neîncredere și surprindere. Ei au considerat cu siguranță, că *importanța de care*

se bucurau, în toate domeniile vieții, oamenii din comunitatea lor, logevitatea acestor comunități (...) precum și *prezența atâtor evrei și creștini cu ascendență evreiască (conversos) în cercurile cele mai înalte ale curții, municipalităților și chiar ale bisericii catolice*, le vor putea asigura protecție și vor împiedica aplicarea acestui decret.

”Evreii spanioli se mândreau în mod special cu lungul lor șir de poeți, ale căror ... cântece continuau să fie recitate. Filozofii lor aveau influență chiar și printre învățații vestici, gramaticienii lor inovativi și-au câștigat un loc veșnic, de pionieri ai limbii ebraice, de asemenea matematicienii, oamenii de știință și nenumărații medici și-au câștigat aprecierea. Ingeniozitatea și *serviciile publice aduse de diplomații sefarzi, au umplut analele multor regate musulmane*. De fapt, *ei nu doar că au locuit în Spania; ei au coexistat umăr lângă umăr, cu musulmanii și cu creștinii, luând extrem de în serios noțiunea de trai în comun (la convivencia).*

”Experiența sefarzilor a dezvoltat chestiunea aculturației și a asimilării, așa cum nici o altă comunitate evreiască nu a mai făcut-o. Timp de mai multe secole, *civilizația evreiască a împrumutat fără restricții din cultura musulmană înconjurătoare*.... Când persecuțiile i-au copleșit pe sefarzi, în 1391 și li s-a oferit alternativa de a se converti, sau de a muri, numărul convertților a fost copleșitor mai mare decât acela al martirilor. Această noutate însăși, a convertirii în masă, unică în experiența evreiască, i-a făcut pe învățați să caute cauza acestui fenomen în *gradul înalt de aculturație atins de sefarzi*”.[182]

Și totuși, nu aculturația a fost aceea care i-a făcut pe spanioli să se întoarcă împotriva evreilor, ci faptul că evreii și-au abandonat coeziunea socială și garanția reciprocă, trăsături care le-au câștigat (în cea mai mare parte) stima inconștientă a națiunilor gazdă. ”Comentatorii medievali”, continuă Gerber, ”erau atașați în mod special, de ideea de a blama aculturația evreiască, pentru *distrugerea disciplinei comunitare* și unii dintre cei mai mari istorici evrei moderni, cum ar fi Ițac Baer, au citat în plus, impactul coroziv al filozofiei lui Averroes și cinismul clasei de evrei asimilați, de pe lângă curte. Dar, în valul de convertiri în masă și *de conflicte accentuale din comunitate, nu au sucombat în fața persecuțiilor doar filozofii*”.[183] De fapt, întreaga comunitate a avut de suferit.

Astfel, conștienți sau nu, evreii au suferit și au fost în final, alungați din Spania, pentru că au fost prea dezbinați, uitând de puterea și beneficiile pe care le poate aduce unitatea și despre care ne-au învățat străbunii noștri, timp de generații. *Cartea Zoharului* a scris despre panaceul unității: ”Pentru că sunt de o singură inimă și rațiune ...ei nu vor da greș în a face ceea ce își propun și nimeni nu îi poate opri.”[184]

Dar, *Cartea Zoharului*, care a ieșit la lumină în Spania, cu doar câteva secole înaintea expulzării, nu i-a putut salva pe evrei. Ei erau, pur și simplu, prea asimilați din punct de vedere spiritual și cultural, pentru a se uni și a-și îndeplini rolul care le este destinat, de a fi o lumină pentru națiuni. Și, din moment ce nu și-au ajustat cursul vieții prin propria lor voință, Legea naturală a dăruirii, Creatorul, a făcut-o prin mediul care îi înconjura, prin creștinii spanioli, cei pe care îi admirau evreii.

Clasicistul și autorul englez Michael Grant, profesor la Universitatea Cambridge, a notat inabilitatea evreilor de a se amesteca printre ceilalți: ”Evreii s-au dovedit ca nu sunt doar neasimilați, ci chiar inasimilabili. ... Acest fapt explică unul dintre momentele de cotitură ale istoriei grecești, prin influența covârșitoare exercitată de către religia lor, de-a lungul anilor, care nu doar că a supraviețuit intactă, dar, ulterior, a dat naștere creștinismului.”[185]

Thomas Newton, un episcop din secolul al 18-lea, a scris despre evrei: ”Protejarea evreilor este cu adevărat, unul dintre cele mai semnificative și mai strălucite acte ale Providenței divine...și ce oare i-ar fi putut apăra într-o asemenea manieră, așa cum nici o altă națiune de pe pământ nu a mai fost apărată, dacă nu o putere supra-naturală. Providența Domnului nu este mai puțin remarcabilă nici în ceea ce privește distrugerea dușmanilor lor... Vedem cum imperii mărețe, care la rândul lor au supus și oprimat poporul Domnului, au ajuns, toate, în ruină... Acesta fiind sfârșitul fatal al dușmanilor și opresorilor evreilor, fie ca el să constituie un avertisment la adresa tuturor acelora care, oricând și oriunde, se vor ridica cu strigăte și persecuții, împotriva lor.”[186]

Națiunile resping încercările evreilor de a fi asemenea lor, deoarece, așa cum am menționat în capitolul 4, evreii reprezintă în lumea noastră, acea parte a sufletului lui Adam care a realizat unitatea inimilor, conectându-se astfel cu Creatorul și deoarece rolul lor spiritual este acela de a răspândi această unitate și conexiunea rezultată, în celelalte națiuni. Nu avem aici o alegere liberă, ci este vorba despre un comportament compulsiv, care le este impus de chiar gândul

Creației. Cei care îndeplinesc aceste nenorociri, înțeleg foarte rar ceea ce se află în spatele tuturor acestor lucruri, dar nu ezită să le execute.

Un incident remarcabil, care reprezintă înțelegerea de către faptuitorii de rău, a gândului Creației, a avut loc într-o noapte tragică, în anul 1492. În *Evreul în lumea medievală: o colecție de izvoare dintre anii 315-1791*, învățatul în istorie evreiască, Rabi Iacob Rader Marcus, detaliază evenimentele descoperite de el. ”Înțelegerea care le permitea (evreilor) să rămână în țară (Spania), cu condiția plății unei sume mari de bani, era aproape gata, când a fost împiedicată de intervenția unui prelat, numit Starețul de Santa Cruz. (Legenda spune că Torquemada, starețul mănăstirii Santa Cruz, a tunat, cu crucifixul deasupra capului, către rege și regină: ”Iuda Iscariotul și-a vândut stăpânul pentru treizeci de bani de argint. Înălțimile voastre îl veți vinde din nou, pentru treizeci de mii. Iată-l, luați-l și vindeți-l”)”[187] Ceea ce a urmat ilustrează faptul că, indiferent de ceea ce se petrece, evreii sunt obligați să fie ceea ce sunt și să îndeplinească ceea ce au de făcut. ”Atunci regina a dat un răspuns reprezentanților evreimii, similar cu ceea ce a spus regele Solomon (Proverbe 21:1): ”Inima regelui se află în mâna Domnului, la fel ca râurile cu apă: El o răsucește acolo unde dorește.” Ea a mai spus: ”Credeți că toate acestea au venit peste voi, dinspre partea noastră? Domnul este Cel care a pus aceste lucruri în inima regelui.””[188]

Adevărul este că evreii au fost alungați nu din cauză că nu mai constituiau o valoare economică pentru spanioli. Evreii fuseseră recunoscuți, timp de secole, ca fiind un câștig economic. De fapt, atunci când au fost goniți din Spania, mulți dintre ei au fugit în Turcia, care i-a primit foarte bine, tocmai *datorită* contribuției

lor la economia țării care îi găzduia. Sultanul otoman, Baiazid al II-lea, a fost atât de încântat de expulzarea din Spania a evreilor și de sosirea acestora în Turcia, încât se spune că ”ar fi mulțumit sarcastic lui Fedinand, pentru că i-a trimis pe câțiva dintre cei mai buni supuși ai săi, sărăcindu-și astfel propria țară, pentru a o îmbogăți pe a sa (a lui Baiazid).”[189] O altă sursă menționează că ”atunci când regele Ferdinand, care i-a expulzat pe evrei din Spania, a fost menționat în prezența sa (a lui Baiazid), acesta a spus: ”Cum îl poți considera un conducător înțelept pe regele Ferdinand, care și-a sărăcit propria țară și a îmbogățit-o pe a noastră?””[190]

Mereu și mereu, descoperim că istețimea și priceperea noastră nu ne asigură favoarea unei națiuni, ci, mai degrabă, unitatea noastră, căci aceasta este cea care proiectează lumina asupra lor, sau, altfel spus, plăcerea care le-a fost alocată lor, pentru a fi primită prin noi, încă din gândul Creației. Cu cuvintele scriitorului și gânditorului Rabi Hilel Țaitlin, ”Dacă Israelul este unicul și adevăratul salvator al întregii lumi, atunci el trebuie să fie demn de această ispășire. Israel trebuie să-și ispășească mai întâi propriul suflet.... Dar cum își va salva sufletul? ... Oare națiunea, care este în ruină, atât material cât și spiritual, va deveni ea o națiune alcătuită în întregime, din salvatori? ... În acest scop, doresc să întemeiez, prin această carte, ”unitatea Israelului” ...Dacă dorim să o îndeplinim, unificarea indivizilor se va face în scopul ascensiunii interne și al invocării corecțiilor tuturor relelor națiunii și ale lumii.”[191]

În realitate, chiar dacă vom câștiga fiecare premiu Nobel, de azi până în ziua de Apoi, în ciuda tuturor beneficiilor aduse umanității de descoperirile

noastre științifice, tot nu vom câștiga simpatie, ci doar aversiune. Putem noi dărui lumii, cei mai buni medici, cei mai iluștri economiști, cei mai mari oameni de știință și cei mai inovativi antreprenori, dar până când nu vom produce lumina, puterea pe care o extragem prin unitate, națiunile nu ne vor accepta în veci și noi nu ne vom justifica niciodată, existența pe această planetă.

GERMANIA NAZISTĂ:

OROARE, DINCOLO DE CUVINTE

Așa cum am arătat mai devreme, în acest capitol, un alt exemplu notabil de asimilare și respingere a evreilor, s-a petrecut în Germania, înainte și în timpul celui de-al doilea război mondial. Consecințele îngrozitoare ale faptelor care au avut loc în Germania, au fost discutate pe larg și analizate, nemaifiind mare lucru de adăugat. Ceea ce dorim să subliniem însă, este repetarea acuzațiilor aduse de inchiziția spaniolă, care au dus în final, la expulzarea din Spania.

Așa cum ne arată istoria, evreimea germană nu s-a bucurat de libertate și de afinitatea cu ducatele și orașele lor gazdă, așa cum au făcut-o evreii din Spania. În schimb, ei au umblat, timp de secole, din oraș în oraș, au locuit acolo unde li s-a permis, întotdeauna suportând restricții aspre și discriminare, uneori suferind chiar persecuții, expulzări și chiar masacre, ca în timpul cruciadelor.

Și totuși, începând cu secolul al 16-lea, o dată cu Renașterea, evreimea germană s-a bucurat de o relativă liniște. Deși nu au primit un statut egal sau cetățenie, în nici unul dintre orașele sau ducatele lor gazdă, li s-a permis să-și organizeze viețile relativ neîntrerupt, dar separat de restul societății germane.

”În spatele zidurilor ghetoului lor”, scrie Sol Scharfstein, în *Să înțelegem istoria evreilor: De la Renaștere, până în secolul 21*, ”urmându-și propriile tradiții și stil de viață, evreii au înfruntat furtunile din secolele următoare, luptele dintre creștini, dintre biserică și prinți, precum și războaiele și revoluțiile declanșate de noile condiții și de noile idei.

”... (Papa) Paul al IV-lea a afirmat că este o nebunie din partea creștinilor, să fie prieteni cu un popor care nu l-a acceptat pe Cristos, ca salvator al lor. Într-o bulă papală, el a decretat că evreii care trăiesc în zonele controlate de către biserică, trebuie să fie închiși în ghetouri. Li se va permite să părăsească ghetoul doar ziua, pentru a munci, dar li se va interzice să-l părăsească în oricare alt moment. Porțile ghetoului trebuiau să fie închise noaptea și de sărbătorile creștine”, în plus, porțile erau ”păzite de paznici ne-evrei, care controlau intrările și ieșirile celor închiși înăuntru.”[192]

Contrar însă, credinței populare, inițial ghetourile evreiești nu erau obligatorii. Acestea au devenit obligatorii mai târziu, după ce evreii se concentraseră deja, în anumite zone. Renumitul istoric, Salo Wittmayer Baron, a scris că ”Evreii aveau mai puține îndatoriri și mai multe drepturi, decât majoritatea populației. ... Ei se puteau muta liber, dintr-un loc, într-altul, se

puteau căsători cu oricine ar fi dorit, aveau propriile lor tribunale și erau judecați conform propriilor lor legi. Chiar și în cazurile mixte, în care erau implicați și ne-evrei, nu tribunalul local, ci un judecător special numit de către rege în acest scop, sau un înalt oficial, era cel care avea dreptul de a judeca."[193]

Câteva pagini mai departe, prof. Wittmayer Baron spune, "... Comunitatea evreiască s-a bucurat de o totală autonomie internă. Complexă, izolată, într-un anume sens chiar străină, ea a fost lăsată mult mai drastic neasistată de către stat, decât majoritatea corporațiilor. Astfel, comunitatea evreiască din zilele pre-revoluționare, avea mai multă autoritate asupra membrilor săi, decât statul federal modern și autoritățile municipale, luate la un loc (relevant la anul publicării, 1928). Educația, administrarea justiției între evrei, taxarea în scopuri comunitare și de stat, sănătatea, piețele și ordinea publică, toate se găseau sub jurisdicția comunității-corporație, în plus, comunitatea evreiască era sursa unei munci sociale de o calitate, in general, superioară aceleia din afara evreimii.

"... O fază a acestei existențe corporatiste, privită în general, de către evreimea emancipată, ca fiind un rău absolut, a fost ghetoul. Dar nu trebuie uitat faptul că ghetoul s-a format voluntar, ca rezultat al auto-guvernării evreiești și doar într-o dezvoltare ulterioară a intervenit legea publică, care i-a obligat pe toți evreii să trăiască într-un district delimitat."[194]

Astfel, bazându-se unii pe ceilalți pentru a supraviețui, evreii au devenit mai apropiați, și-au cultivat propria lor literatură și au trăit modest și pios. Observăm din nou, că atunci când evreii stau împreună, ei scapă nevătămați. Și

din nou, vedem că, atunci când coeziunea și unitatea nu constituie alegerea evreilor în viață, circumstanțele le impun din afară. Chiar și impusă în mod coercitiv, întotdeauna unitatea este aceea care îi menține în siguranță.

Și totuși, în ciuda siguranței aduse de unitate și a faptului că evreii sunt, așa cum a remarcat prof. Grant, ”inasimilabili”, de îndată ce ușile se deschid și li se permite să plece, evreii încep să se amestece cu ceilalți, în aceeași manieră care le-a adus nenorocirea în Spania - asimilarea culturală și, mai rău, *asimilarea religioasă*. S-ar părea că uităm mereu, cuvintele înțelepților noștri, care ne repetă fără răgaz, ”Când ei (Israelul) sunt ca un om cu o singură inimă, ei sunt ca un zid fortificat împotriva forțelor răului”.[195] Într-adevăr, așa cum am arătat pe parcursul acestei cărți, neglijarea unității este cauza ruinării Templului și a dispersării poporului din țara sa, practic a tuturor nenorocirilor care au lovit evreimea, până astăzi.

Pe măsură ce emanciparea evreilor germani a progresat și li s-a permis intrarea în societatea creștină germană, ei au început treptat, să se înstrăineze de rădăcinile lor spirituale. Către sfârșitul secolului al 18-lea, ei erau atât de dornici să fie admiși în societatea creștină, încât ar fi fost capabili să facă absolut orice, pentru a fi acceptați. Astfel, în conformitate cu profesorul de cultură și istorie evreiască, Steven J. Zipperstein, de la Universitatea Stanford și cu Jonathan Frankel de la Universitatea Evreiască din Ierusalim, în 1799, la doar câțiva ani după începutul emancipării evreiești, David Friedlander, unul dintre cei mai proeminenți lideri ai comunității evreiești, a mers atât de departe încât a sugerat ca evreii berlinezi să fie creștinați în masă.[196]

Dar chiar fără convertire, evreii germani erau dornici să abandoneze absolut tot ceea ce străbunii lor socoteau a fi sacru. ”Pentru a dovedi absoluta loialitate a evreilor față de țară și stat”, scriu Zipperstein și Frankel în cartea lor, ”(evreii) erau gata să îndepărteze din cărțile lor de rugăciuni orice referință la speranța veșnică de întoarcere în țara natală antică, în Palestina și să interpreteze dispersarea evreilor în toată lumea, nu ca pe un Exil, ci ca pe o valoare pozitivă, aceasta fiind calea prin care evreii pot purta mesajul eticii monoteiste, către întreaga umanitate, ca pe o misiune divină impusă. Astfel, mișcarea Reformistă a făcut posibil să se afirme că evreii constituiau o comunitate strict religioasă, lipsită de orice atribute naționale, că erau germani (sau polonezi, sau francezi, după caz) cu ”convingeri mozaice”. În acest mod, iudaismul a devenit simbolul unei disponibilități de a da credințe vechi de când lumea, la schimb, în acest caz, cu egalitate și acceptare socială.”[197]

Abandonarea legăturii cu Zionul, țara Israelului și a dorinței pentru Creator - Legea dăruirii - simbolizează, mai mult decât orice altceva, gradul de alienare al evreilor germani, față de moștenirea lor. Așa cum am văzut de atâtea ori și cum am învățat din poveștele învățaților noștri, de-a lungul istoriei, atunci când evreii își abandonează rolul de bună-voie, ei sunt forțați să și-l reia, de către aceleași națiuni în care se străduiesc să se amestece.

Din păcate, evreii germani nu cunoșteau acest lucru. Ei erau în exil, alungați departe de calitatea de dăruire și ignoranți vizavi de sarcina lor. În minutul în care și-au schimbat coeziunea, pe acceptarea de către societate, ei nu și-au dat seama de greșeală, dar și-au pus viitorul lor și pe cel al copiilor lor în

calea răului. Chiar dacă nimeni nu ar fi putut prezice magnitudinea ororii care urma să se abată asupra lor, calea către aceasta a fost pavată și comportamentul lor ulterior a continuat să o consolideze.

Începând cu 1780 și până în 1869, în ciuda anumitor reculuri, a avut loc avansarea treptată a evreilor, pe calea emancipării. În final, ”Legea egalității a fost aprobată de Parlamentul Confederației Nord-Germanice, în 3 iulie 1869. O dată cu extinderea acestei legi asupra tuturor statelor aparținând de Imperiul German, lupta evreilor germani pentru emancipare, a cunoscut succesul.”[198]

Dar prețul acestui succes a fost abandonul complet al tuturor lucrurilor care i-au menținut uniți pe evrei. Conform lui Werner Eugen Mosse, Profesor Emeritus de istorie europeană la Universitatea East Anglia, ”În 1843 a fost înființată, în Frankfurt, prima societate reformată radicală - care respingea circumcizia și milita pentru mutarea șabatului evreiesc, duminica. ...În următoarele două-trei decade, mișcarea de reformă religioasă va restructura serviciul religios în comunitățile cele mai numeroase și se va dezvolta, devenind mișcarea religioasă liberală, care a dominat evreimea secolului al douăzecilea.

”... Presiunea în sensul integrării sociale în societatea generală, a dus la abandonarea practicilor pe care ei le percepeau ca fiind bariere în calea interacționării sociale (de ex. legile alimentare), în acelasi timp, nevoia de a deveni competitivi din punct de vedere economic, i-a silit pe mulți dintre ei sa facă afaceri sâmbăta, în șabatul evreiesc. În plus, mulți evrei asimilați au fost lăsați în afara serviciului tradițional evreiesc, din considerente estetice.”[199]

”Un alt aspect al Reformei, legat îndeaproape de educație,” continuă prof. Eugen Mosse, ”a fost noua ceremonie de confirmare. Această ceremonie, bazată pe modelul creștin, a avut drept scop suplimentarea (sau mai rar, înlocuirea) *bar miṭva-ului* tradițional. Atât fetele cât și băieții, la terminarea școlii religioase, susțineau un examen oral public, asupra bazelor religiei evreiești, apoi erau binecuvântați de către rabin și introduși în mod formal, în iudaism.”[200]

Astfel, așa cum s-au petrecut lucrurile în Spania, în urmă cu patru secole, evreii reformați au devenit de fapt, ”*conversos* aşkenazi”. Așa cum afirmă Donald L. Niewyk, Profesor Emeritus de istorie la SMU, ”Vasta majoritate a evreilor erau dedicați cu pasiune, bunăstării singurei lor Patrii, Germania.”[201]

Și, la fel ca în Spania, când apele au început să curgă împotriva evreilor iar anti-semitismul a început să crească în Republica de la Weimar, evreii au fost naiv de surzi la alarmele zgomotoase. ”Nu au fost puțini aceia care au văzut în anti-semitism ceva pozitiv, considerând că este singurul capabil să-i împiedice pe evrei să se amestece treptat cu restul societății, dispărând astfel definitiv, ca grup religios distinct”, povestește prof. Niewyk.[202] Fără a realiza că a permite națiunilor să ne mențină uniți, în loc să o facem singuri, are consecințe inimaginabile, Dr. Kurt Fleischer, liderul Liberalilor din Adunarea Comunității Evreiești din Berlin, a afirmat în 1929 că ”Anti-semitismul este biciul pe care Domnul ni l-a trimis, pentru a ne aduce împreună și a ne suda împreună.”[203] Aceste cuvinte dovedesc adevărul celor rostite de prof. Cohn-Sherbok și redate anterior: ”Paradoxul vieții evreiești este acela că... fără anti-semitism, am putea fi condamnați la dispariție”.[204] Și într-adevăr, cât de tragic de multă dreptate au cu toții!

Așa cum s-a dovedit, chiar și Hitler credea în faptul că Domnul îi folosea pe naziști pentru a-Și face munca. În *Mein Kampf*, el a scris ceva asemănător cu declarația reginei Izabela a Spaniei, despre Domnul care îi pedepsește pe evrei, prin rege: ”Eterna Natură se răzbună inexorabil pe cei care îi încalcă poruncile. Prin urmare, astăzi cred că acționez în concordanță cu voința Celui Atotputernic: apărându-mă împotriva evreilor, eu lupt în slujba Domnului.”[205]

Deoarece Creatorul reprezintă calitatea de dragoste și de dăruire, ieșirea evreilor din ghetouri a evidentiat exilul acestora, din această calitate. În consecință, în loc să aducă solidaritatea și responsabilitatea reciprocă în sânul societăților lor gazde, ei împrăștiau egoismul, care ruinează orice societate, din această cauză fiind întâmpinați cu intoleranță și repulsie, imediat după ce au fost acceptați. Filozoful și antropologul german Ludwig Feuerbach, a făcut următoarea legătură între evrei și egoism: ”Evreii și-au menținut particularitatea lor, până în ziua de astăzi. Principiul lor, Dumnezeul lor, este cel mai practic principiu din lume - și anume egoismul. Încă și mai mult, egoismul sub formă de religie. Egoismul este acel Dumnezeu care nu le permite servitorilor săi să atingă rușinea. Egoismul este în esență monoteist, căci are ca scop final doar un singur eu, doar ego-ul.”[206]

Într-adevăr, cine ar întâmpina cu bunăvoință o asemenea amenințare, în societate? Tocmai acest egoism este cel care le face pe națiunile în care trăim să reconsidere și ulterior, să regrete că ne-au acceptat, respingându-ne pe față.

Singurul lucru care i-a făcut unici și puternici pe evrei în antichitate, a fost unitatea lor, altruismul lor și, așa cum am mai arătat, acesta a fost singurul lucru pe care Abraham și Moise au dorit să-l dăruiască lumii. La început, națiunile ne-au primit cu brațele deschise, în mijlocul lor, sperând în subconștient că vom împărtăși cu ei această calitate. Dar, după ce au descoperit că le oferim exact opusul, bucuria lor s-a transformat în deziluzie și mânie. Atâta timp cât vom continua să dezamăgim națiunile, vom continua să primim același tratament și tendința ne arată că mijloacele prin care își vor arăta dezamăgirea vor deveni și mai aspre.

ȚARA TUTUROR POSIBILITĂȚILOR

Odată instaurat, ca forță majoră în Germania, iudaismul reformat s-a întins și în Statele Unite, Ungaria și un număr de țări din Europa de Vest. Acesta a fost rezultatul emancipării evreimii germane.[207] Un proces similar de dispersare s-a petrecut și cu iudaismul conservator,[208] aceste două ramuri devenind forțele religioase predominante ale evreimii din Statele Unite, până la mijlocul anilor 1800,

În *Răspuns la modernitate: O istorie a mișcării reformate în iudaism,* profesorul Michael A. Meyer de la HUC scrie că, în timp ce iudaismul reformat din Germania trebuia să se apere constant, atât de instituția înrădăcinată ortodoxă, cât și de intervenția guvernului, aceste impedimente nu existau în

SUA. ”Este adevărat că, atât la scară individuală cât și colectivă, americanii nu erau complet eliberați de prejudecăți”, adaugă Meyer, ”dar în SUA nu exista un control guvernamental asupra religiei și nici o biserică stabilă conservatoare, care să impună un anumit tipar al vieții religioase.”[209]

Astfel, iudaismul reformat și cel conservator au găsit în America un teritoriu al posibilităților nelimitate. Hotărârea de a se amesteca cu gazdele, în majoritate creștini, a găsit în sfârșit, un teren fertil în care să crească. Conform profesorului Meyer, ”Evreii germani nu au simțit niciodată cu adevărat că sunt parteneri în făurirea destinului națiunii, cu care s-au identificat atât de mult. Statele Unite erau deosebite și din acest punct de vedere. La fel ca majoritatea națiunilor europene, aveau propriul lor sens profund al misiunii, dar aici acea misiune se baza pe un destin neîmplinit și doar parțial stabilit. În America, evreii reformați au putut simți că propiul lor concept al misiunii ar putea fi întrețesut într-unul național, mai mare, abia început.”[210]

Într-adevăr, cu excepția evidentă a statului Israel, contribuția evreilor la constituirea unei națiuni nu a fost niciodată mai substanțială decât la aceea a Statelor Unite. Evreii joacă un rol major, dacă nu chiar conducător, în toate aspectele vieții americane, în economie, industria spectacolelor, educație sau politică.

Niciodată, în toată istoria, evreii nu s-au aflat într-o poziție mai bună, pentru a împlini rolul pentru care au fost aleși. Ei sunt angrenați în fiecare colțișor al vieții publice americane și au rădăcini în medii care influențează discursul

public și opinia publică. luând în considerație poziția predominantă a culturii americane, în întreaga lume, evreii pot acum declanșa schimbări, care să aibă impact asupra întregii lumi.

Altfel spus, în ciuda antagonismului față de Statele Unite, venind din partea altor națiuni puternice, cultura globală - prin urmare și standardele sociale - este încă predominant americană. Filmele influente vin din America, principalele surse de știri sunt americane și internetul este dominat de companiile americane, cum ar fi Google, Facebook, Microsoft și Apple. Într-un anume sens, America este pentru restul lumii, ceea ce este New York-ul pentru America - dacă reușești aici, vei reuși oriunde altundeva.

Prin urmare, evreii americani poartă o răspundere mai mare decât alți evrei, cu excepția poate a statului Israel, în a oferi ceea ce trebuie. Dacă evreimea americană se va uni și va proiecta valorile garanției reciproce, restul societății americane îi va urma. Astăzi, mulți americani înțeleg că principiile pe care s-a clădit Visul American, nu mai sunt valabile. Egoismul agresiv și un sens excesiv al dreptului auto-proclamat, au consumat tot ce era bun în libertatea de a-ți exprima părerea, de a avea inițiativă, de a munci din greu și a reuși, precum și de a trăi conform credinței tale.

Există atât de multă violență, neîncredere, competiție și exploatare în societatea americană, încât, dacă o schimbare majoră nu va avea loc în curând, această societate se va prăbuși. Și dacă acest lucru se va petrece, evreii vor fi socotiți vinovați. Argumentele despre contribuția evreilor la știință, cultură și

economie, vor fi respinse și evreii vor fi, în ochii tuturor, răufăcătorii. Anti-semitismul latent de câteva generații, va izbucni la suprafață și nu se poate exclude o repetare a ororilor Germaniei naziste.

Așa cum am arătat de-a lungul acestei cărți, evreii și non-evreii resimt cu putere faptul că evreii sunt în esență, o forță cu o sarcină, o unitate construită pentru o misiune foarte specială. În 1976, Conferința Centrală a Rabinilor Americani (CCAR) a adoptat o platformă cu titlul, ”Iudaismul reformat: o perspectivă centenară”. În acea platformă, conferința proclamă, ”Am învățat că supraviețuirea poporului evreu este de cea mai mare importanță și că îndeplinindu-ne responsabilitățile noastre evreiești, ajutăm la mișcarea umanității spre împlinirea sa mesianică.”[211]

Într-adevăr, astăzi, poporul evreu este singura națiune în interiorul căreia coeziunea și revelația ulterioară, atingerea și dobândirea calității Creatorului, aceea de dăruire, sunt posibile. ”Împlinirea noastră mesianică”, indiferent dacă delegații la conferință au fost conștienți de asta sau nu, este ca toate națiunile să obțină calitățile menționate anterior și să se bucure de beneficiile lor. Până în momentul în care ne vom îndeplini rolul, lumea va continua să ne învinuiască pentru orice necaz și nenorocire care se abat asupra ei. Cu cât evităm mai mult misiunea noastră, cu atât mai aspru ne vor sili să ne întoarcem la ea.

Profetul Iona ar trebui să constituie un avertisment pentru toți evreii, că vocația noastră este prestabilită și nu este negociabilă. Putem să o urmăm de

bunăvoie și să culegem roadele ei, sau să o urmăm de nevoie și să culegem pedepsele lumii, așa cum ne-a dovedit, de atâtea ori, istoria.

Într-un spirit extrem de binevoitor, secțiunea finală a platformei este intitulată în mod adecvat, ”Speranță: obligația noastră evreiască”. În această secțiune CCAR își ia un angajament suprem (sublinierile aparțin editorului):”... poporul nostru a refuzat întotdeauna să dispere. Supraviețuitorii holocaustului, cărora li s-a acordat viața, s-au agățat de ea, au hrănit-o și, ridicându-se mai presus de catastrofă, au arătat umanității că spiritul uman este de neînvins. Statul Israel ... demonstrează *ce poate realiza în istorie, un popor unit. Existența evreilor este argumentul împotriva disperării; supraviețuirea evreiască este garantul speranței omenești.*

”Rămânem martorii Domnului, că *istoria nu este lipsită de sens.* Afirmăm că, *prin ajutorul lui Dumnezeu, oamenii își pot influența destinele.* Ne dedicăm, așa cum au făcut-o generațiile de evrei care au trăit înaintea noastră, *să lucrăm și să așteptăm ziua în care* ”Ei nu vor mai răni sau distruge, pe tot muntele meu Sfânt, căci *pământul va fi plin de cunoașterea Domnului*, așa cum apele acoperă marea.””[212]

Istoria, în special istoria evreilor, cu adevărat, nu este lipsită de sens. Ea are un scop educațional: acela de a ne învăța care este rolul nostru în viață și de a ne arăta care este calea cea bună, spre deosebire de cea greșită, calea fericirii, spre deosebire de aceea a suferinței. Totuși, noi suntem cei care alegem pe care dintre ele vrem să mergem.

În ”Introducere la Cartea Zoharului”, cabalistul secolului al 20-lea, Baal HaSulam descrie rolul poporului evreu în acest moment al istoriei: ”Să vă amintiți mereu că în toate există internalitate și externalitate. În lumea luată în general, Israelul, descendenții lui Abraham, Isac și Iacob, sunt considerați internalitatea lumii (cei mai apropiați de Creator) iar cele șaptezeci de națiuni (restul națiunilor) sunt considerate externalitatea lumii. ...Deasemenea există internalitate în fiecare persoană din Israel - Israelul interior - care este punctul din inimă (dorința pentru Creator, pentru dăruire) și există externalitate - națiunile interne ale lumii (toate celelalte dorințe)...

”Atunci când o persoană din Israel își crește și își evidențiază propria internalitate, care este Israelul din acea persoană, mai presus de externalitate, care sunt națiunile lumii din el ... prin aceasta, el face ca toți copiii Israelului să se înalțe în internalitate, ridicând și externalitatea lumii, deopotrivă. Atunci națiunile lumii ... realizează și recunosc valoarea copiilor lui Israel.

”Și dacă, Doamne ferește, se petrece contrariul și o persoană aparținând Israelului își crește externalitatea, dându-i valoare, aceasta fiind națiunile lumii din el, mai mult decât Israelul interior, așa cum este scris (Deuteronom 28), ”Străinul care este în mijlocul vostru”, aceasta însemnând că externalitatea din acea persoană se înalță și se ridică și tu însuți, internalitatea, Israelul din tine, te afunzi tot mai jos? Prin aceste acțiuni, acea persoană provoacă înălțarea și mai sus a externalității lumii, în general - a națiunilor lumii - depășind Israelul, degradându-i până la pământ, aruncându-i în adâncuri pe copiii lui Israel.

”Să nu fiți surprinși că acțiunile unei singure persoane conduc la ridicarea sau la declinul lumii întregi, pentru că există o lege de nestrămutat care spune că generalul și particularul sunt identice, ca două boabe de mazăre într-o păstaie. Iar ceea ce se aplică în general, se aplică deasemenea și în particular. Mai mult, părțile alcătuiesc ceea ce se găsește în întreg, căci generalul poate să apară doar după apariția părților din el, în concordanță cu cantitatea și calitatea acelor părți. Evident că valoarea unei acțiuni a unei părți, va eleva sau va coborî întregul.”[213]

Baal HaSulam continuă astfel, ”Când omul își sporește truda în internalitatea Torei și în secretele ei (se străduiește să dobândească pe Creator), în aceeași măsură el face ca virtutea internalității lumii - care este Israelul - să se ridice deasupra externalității lumii, care sunt națiunile lumii. Și toate națiunile lumii vor realiza și vor recunoaște meritul Israelului față de ele, până la îndeplinirea cuvintelor, ”Și oamenii îi vor lua și îi vor aduce la locul lor: și casa Israelului îi va stăpâni în țara Domnului” (Isaia 14, 2) și deasemenea ”Astfel spune Domnul Dumnezeu, Priviți, îmi voi ridica mâna către națiuni și voi instaura măsura mea peste oameni: și ei vor aduce pe brațe pe fiii tăi iar fiicele tale vor fi duse de ei, pe umeri” (Isaia 49:22).

”Dar dacă, Doamne ferește, se petrece contrariul și o persoană din Israel degradează virtutea internalității Torei și a secretelor ei, care sunt legate de comportamentul sufletelor noastre și nivelurile lor (de dobândire a Creatorului și de transmitere a acestei realizări) ... (națiunile) îi vor umili și rușina pe copiii Israelului, considerându-i de prisos, ca și cum lumea nu ar avea nevoie de ei.”[214]

Când se întâmplă acest lucru, adaugă el, ”externalitatea lumii întregi, acestea fiind Națiunile Lumii, se intensifică și îi anulează pe Copiii lui Israel - internalitatea lumii. Într-o asemenea generație, toți distrugătorii din sânul Națiunilor Lumii își saltă capetele și doresc, în primul rând, să-i distrugă și să-i omoare pe Copiii lui Israel, așa după cum este scris (*Ievamot 63*), ”Nici o nenorocire nu se abate asupra lumii, decât pentru Israel”. Aceasta înseamnă, așa cum este scris în corecțiile de mai sus, că ei provoacă sărăcia, distrugerea, hoția, moartea și distrugerea din toată lumea.”[215]

În concluzie, dacă ne îndeplinim rolul și aducem lumina bunătății în întreaga lume, calitatea Creatorului, internalitatea despre care vorbește Baal HaSulam, atunci ”internalitatea Națiunilor Lumii, Cei Drepți din cadrul Națiunilor Lumii, vor birui și își vor supune externalitatea, acolo fiind distrugătorii. Internalitatea lumii, care este Israelul, se va ridica și ea, cu tot meritul și virtutea ei, mai presus de externalitatea lumii, care sunt națiunile. Atunci, toate națiunile lumii vor înțelege și recunoaște meritul Israelului, față de ele.

”Și se vor lua după cuvintele (Isaia 14:2), ”Și oamenii îi vor lua și îi vor purta la locul lor: și casa lui Israel îi va stăpâni în țara Domnului.” Și deasemenea (Isaia 49:22), ”Și ei îți vor purta pe brațe fiii și pe fiicele tale le vor purta pe umeri””.[216] (Repetarea citatelor apare în textul original).

Poate părea o sarcină copleșitoare, pentru un număr atât de mic de oameni, aceea de a influența lumea într-un grad atât de mare, dar, în realitate, succesul sau eșecul eforturilor noastre, depinde de un singur lucru - unitatea

noastră. Așadar, pentru a ne reaminti rolul primordial pe care îl joacă unitatea, în succesul nostru ca națiune și în succesul misiunii noastre, următorul capitol va fi dedicat cuvintelor înțelepților noștri, care de-a lungul veacurilor, ne-au împărtășit gândurile lor, cu privire la unitate. Apoi vom examina mijloacele prin care putem dobândi această unitate.

CAPITOLUL 8

Împreună pe vecie

Unitate, unitate și iar unitate

Așa cum am argumentat pe parcursul acestei cărți, unitatea a fost ”asigurarea” Israelului împotriva tuturor relelor, panaceul suprem. Și totuși, egoismul nostru a evoluat atât de mult până astăzi, încât ne mai putem menține unitatea doar dacă de ea depinde însăși supraviețuirea noastră. Această deficiență a fost observată atât de prieteni cât și de dușmani.

Într-un ziar publicat în iunie 1940, Baal HaSulam a scris că necazurile noastre vin din lipsa de unitate, că noi suntem ca ”o grămadă de nuci, uniți pe din afară de un sac, sub forma unui singur corp, care îi învelește și îi ține împreună”.[217] Însă, continuă el, ”Acea slabă unitate, nu îi transformă într-un corp uniform, chiar și cea mai mică mișcare a sacului provoacă larmă și rupturi între ei, datorită cărora ajung la unificări și separări parțiale. Tot ceea ce lipsește este

unificarea naturală din interior, pe când puterea unității lor provine doar din situațiile externe. În ceea ce ne privește, aceasta este o chestiune extrem de dureroasă."[218]

În capitolul 5 am menționat eseul lui Baal HaSulam, "Există un anumit popor", în care scrie că Haman s-a bazat pe separația dintre evrei, aceasta fiind elementul cheie în triumful său asupra acestora. Haman știa că separația dintre ei însemna că erau rupți și de Creator, de calitatea dăruirii, de forța care creează realitatea. Din acest motiv, Haman a crezut că ar putea exploata slăbiciunea evreilor, pentru a-i distruge o dată pentru totdeauna. Mordechai a perceput și el acest pericol, la fel ca și Haman, și, spre regretul acestuia, "a mers și a corectat acea deficiență, așa cum este explicat în versul "evreii s-au adunat" etc, "pentru a se strânge împreună și a lupta pentru viețile lor". Cu alte cuvinte, unindu-se s-au salvat".[219]

Un Haman mai contemporan, Adolf Hitler, a observat și el trăsătura de unitate a evreilor și a remarcat lipsa acesteia în zilele noastre. În *Mein Kampf*, Hitler a scris, "Evreii se unesc doar atunci când un pericol comun îi forțează să o facă, sau când urmăresc o pradă comună; în lipsa acestor două condiții, calitățile unui egoism cras își reintră în funcție și, într-o singură clipă, poporul unit se transformă într-o hoardă de șobolani, luptându-se sângeros unii cu alții."[220]

De aceea, mai înainte de a discuta care sunt căile de realizare a unității, pentru a preveni viitoarele calamități, asemănătoare acelora prin care a mai trecut poporul nostru de-a lungul generațiilor, vom dedica acest capitol citatelor

alese din scrierile rabinilor și învățaților evrei, din toate timpurile. Acestea ne vor aduce aminte de unanimitatea cu care este recunoscută importanța unității și a solidarității. Deoarece substanța din care suntem alcătuiți este dorința de a primi, pentru a reuși să ne unim, este vital ca mai întâi să ajungem să ne *dorim* unitatea - chiar dacă doar ca un scut în fața loviturilor - înainte de a o realiza. Redăm mai jos cuvintele însuflețitoare ale înțelepților noștri.

UNITATEA - INIMA ȘI SUFLETUL ISRAELULUI

Chiar dacă Beit Șamai și Beit Hillel aveau controverse, ei se tratau unii pe ceilalți, cu dragoste și prietenie, pentru a respecta ceea ce este spus (Zaharia 8), ”Să iubești adevărul și pacea.”

Talmudul Babilonian, *Ievamot*, Capitolul 1, pag 14b

În Israel se ascunde secretul unității lumii. Din acest motiv, ei sunt numiți ”oameni”.

Rav Avraham Ițac HaCohen Kook (Raiah),

Orot HaKodeș (Luminile sfințeniei), Vol 2, pag 415

Copiii lui Israel vor deveni o singură națiune, așa s-a stabilit la muntele Sinai. De aceea este scris ”eu”, la singular, pentru că, în măsura existenței unității lor, Dumnezeirea Sa era prezentă peste copiii lui Israel.

Iehuda Leib Arie Altar (ADMOR din Gur), *Sefat Emet (Buzele adevărului),*

VaIkra (Leviticul), *Parașat BaHar* (Porțiunea, Pe munte), *TARLAV* (1893)

Se știe că, din perspectiva rațiunii, fiecare persoană este un individ... dar din perspectiva inimii, există unitate în Israel.

Rabi Șmuel Bornstein, *Șem MiȘmuel*

(Un nume fără Șmuel), Șemot (Exodul), *TARAH* (1915)

Atunci când cei din Israel au intrat în țară, ei constituiau o națiune completă. Dovada acestui fapt este aceea că, atâta timp cât Israelul nu a traversat Iordanul și nu a ajuns încă în țară, ei nu au fost pedepsiți ... pînă când au traversat și au devenit responsabili unii pentru ceilalți.

Așadar, israeliții nu au devenit responsabili unii pentru ceilalți, pentru că omul este numit *Arev* (garant/responsabil pentru) atunci când el este *Meorav* (amestecat) cu altul iar israeliții nu s-au conectat între ei până într-atât încât să devină o națiune, decât atunci când au ajuns în țară și s-au aflat împreună în

țară, având un loc al lor, țara lui Israel. Și, prin țara lui Israel, ei au format o națiune completă.

Iuda Loewe ben Bezalel (Maharal din Praga),

Căile eterne, ”Calea Dreptății”, capitolul 6

Deoarece cele 600000 de suflete ale Israelului sunt legate între ele, ca o frânghie întrețesută, unite între ele fără nici o ruptură, dacă ar fi să scuturi capătul de început al frânghiei întinse, o vei scutura pe toată, în întregime. De aceea, dacă un singur om ar păcătui, pedeapsa ar cădea asupra întregii congregații. Explicația pentru aceasta constă în faptul că toți cei din Israel sunt responsabili, unii pentru ceilalți.

... Acela care murdărește, pătează toate sufletele Israelului, până când se întoarce și repară ceea ce a stricat în sufletul său. ...Adică, deoarece părțile sunt legate între ele, ei nu vor fi separați.

Rabi Eliahu Di Vidaș, *Începutul înțelepciunii*,

”Poarta fricii”, capitolul 14

Sufletul urcă și devine complet în primul rând atunci când toate sufletele se amestecă, devenind unul, căci atunci ele urcă spre sfințenie, deoarece sfințenia este una. ... prin urmare, mai întâi omul ar trebui să-și ia asupra sa porunca ”Iubește-ți vecinul ca pe tine însuți”, așa cum spune Ravul nostru, că este

imposibil să rostești cuvinte de rugăciune, dacă vin din pace, atunci când te conectezi cu toate sufletele din Israel.

Rabi Natan Sternhertz, *Likutei Halachot*

(Diverse reguli), ”Reguli cu privire la sinagogă”, Regula nr. 1

Deși corpurile întregului lui Israel sunt divizate, sufletele lor sunt o singură unitate, la rădăcină. ...De aceea i s-a poruncit Israelului să urmeze unitatea în inimi, așa după cum este scris, ”Și Israel a făcut acolo tabără”, la singular, ceea ce înseamnă că ei corespundeau în partea de jos, adică erau uniți.

Rabi David Solomon Eibenschutz, *Sălciile de la izvor, Naso* (Ia)

Israelului nu i s-a dat Tora (Legea dăruirii), mai înainte ca ei să se unească în întregime, așa cum am scris despre versul (Exodul 19:2), ”Și Israel a făcut acolo tabără, în fața muntelui”. Nici Moise nu ar fi primit nimic, așa cum au afirmat înțelepții noștri, (*Berachot*, (Binecuvântări), 32a) că ar fi spus Creatorul lui Moise, cu ocazia vițelului, ”Dă-te jos din măreția ta, căci Eu ți-am dat măreție doar pentru Israel.”

Rabi Moșe Alsheich, *Legea lui Moise,*

despre *Deuteronomul*, 33:4-5.

Când Israelul este unit, realizările lor sunt fără sfârșit.

Rabi Elimelech Weisblum din Lijensk,

Noam Elimelech (Caracterul plăcut al lui Elimelech), Pinehas

”Ierusalimul este clădit ca un oraș care este în întregime unit” (Psalmii, 122:3) - un oraș care îi face prieteni pe toți cei din Israel.

Talmudul Ierusalemit, *Hagiga*, capitolul 3, regula 6

Voi, prietenii care vă aflați aici, așa cum și mai înainte trăiați în dragoste și afecțiune, nici nu vă veți despărți unul de celălalt, până când Domnul se va bucura de voi și va declara pacea între voi. Și prin meritul vostru va fi pace în lume, așa cum este scris, ”De dragul fraților și prietenilor mei, voi spune, ”Pacea fie cu voi””.

Rav Iehuda Așlag (Baal HaSulam),

Cartea Zoharului cu comentariul Sulam, Aharei Mot (După moarte), paragraful 66

UNITATEA - SALVAREA ISRAELULUI

Apărarea de bază împotriva calamităților este unitatea. Când există dragoste, unitate și prietenie între toți oamenii din Israel, nici un necaz nu se poate abate asupra lor. ...Chiar dacă se roagă la idoli, dar există legături între ei și nu separație între inimi, ei au parte de pace și liniște, nu de Satan și nici de vreun răufăcător și toate blestemele și suferințele sunt îndepărtate prin aceasta (unitate).

Acesta este înțelesul a ceea ce s-a spus, ”În această zi stați aici, cu toții”. Aceasta înseamnă că, deși ați auzit toate grozavele lovituri ale legământului scris deasupra, totuși voi stați acolo și veți avea parte de renaștere, prin faptul că toate căpeteniile, judecătorii, bătrânii, ofițerii și toți bărbații din Israel, se află într-o singură inimă, cu dragoste... Prin unire, veți fi capabili să pășiți peste toate loviturile și ele nici nu vă vor atinge și nici nu vă vor vătăma.

”Ca El să vă poată alege pe voi astăzi, ca fiind poporul Său” înseamnă că, prin aceasta veți avea parte de renaștere, veți fi salvați din toate calamitățile. Mai târziu, El le-a spus, ”Acum, nu fac doar cu voi acest legământ”, adică salvarea de toate relele prin unitate, nu a fost promisiunea făcută doar generației lui Moise. Ci, ”tuturor acelora care stau astăzi, aici, cu noi ... și acelora care nu sunt astăzi, aici, cu noi”, adică tuturor generațiilor viitoare li s-a promis acest lucru - de a trece printre toate loviturile legmântului, fără a li se face nici un rău, datorită unității și legăturilor dintre ei.

Rabi Kalonimus Kalman Halevi Epstein,

Maor VaȘemeș (Lumină și soare), Nițavim (Noi stăm).

Ni s-a poruncit ca, în fiecare generație să întărim unitatea dintre noi, astfel încât să nu ne conducă dușmanii noștri.

Rabi Eliahu Ki Tov, *Cartea conștiinței,* capitolul 16

Domnul i-a spus lui David: ”Atunci când necazurile se abat peste Israel, din cauza păcatelor lor, fie ca ei să stea în fața Mea, în unire și să-și mărturisească păcatele... Când Israelul se adună în fața Mea, stă înaintea Mea în unitate și spune în fața Mea o rugăciune de iertare, Eu le-o voi acorda.”

Tanna Devei Eliahu Zuta, capitolul 13

Atunci când te incluzi cu tot Israelul și se realizează unitatea, Domnul este prezent în acea unitate. În acele timpuri, nici un rău nu ți se poate întâmpla.

Rabi Menahem Nahum din Cernobâl,

Maor Einaim (Lumina ochilor), Valețe (Și Iacob a ieșit)

Când ei (Israelul) se ceartă, dar sunt totuși uniți, atunci unitatea este cea mai prețioasă. Din acest motiv, ”Moab se temea grozav de popor”, deoarece, cu toate că se certau, ei erau totuși Unul, de aici și ”frica grozavă”.

Rabi Moșe Taitelboim,

Ișmach Moșe (Să se bucure Moise), Balak, p 71b

De aceea a spus el, ”Adunați-vă și ascultați, voi, fiii lui Iacob”, în mod precis ”Adunați-vă”, pentru că el le-a revelat că elementul principal al corecției este sfatul de a se aduna împreună, adică de a exista unitate, dragoste și pace în Israel, astfel încât ei să se adune împreună pentru a discuta despre scopul final. În acest fel ei vor fi recompensați cu împlinirea sfatului, căci Israelul și Tora (Legea dăruirii) sunt unul, în măsura în care există pace și unitate în sânul Israelului.

Rabi Natan Sternhertz,

Likutei Halachot (Diverse reguli),

”Reguli despre Nouă de Av și Posturi”, regula nr. 4

Așadar, Israelul va fi o congregație și o asociație, ca un singur om cu o singură inimă. Iar atunci când unitatea va restabili Israelul de dinainte, Satan nu va avea

nici un loc în care să-și plaseze greșelile și forțele externe. Când sunt ca un singur om cu o singură inimă, ei sunt un zid fortificat împotriva forțelor răului.

Rabi Șmuel Bornstein,

Șem MiȘmuel (Un nume din Samuel), Valakel

(Și Moise a adunat), *TARAV* (1916)

Aceasta este responsabilitatea reciprocă asupra căreia a muncit Moise din greu, înainte de moartea sa, pentru a uni copiii lui Israel. Toți membrii Israelului sunt garanții unii altora, (responsabili unii pentru ceilalți), adică atunci când stau împreună, văd doar binele.

Rabi Simcha Bonim Bonhart din Peșișca,

O voce care trâmbițează, Partea 1, Balak

Toate sufletele din Israel sunt în completă unitate și la același nivel, ca o caravană care traversează deșertul, printre fiare rele cu arme și alte tactici, dar fiarelor le este frică să se apropie de ei. Dacă, atunci când călătoresc din locul în care au campat într-altul, un om ar rămâne acolo singur, el ar fi pe loc ucis de animale, căci se va fi separat de ai lui.

Rabi David Solomom Eibenschutz, *Sălciile de la izvor* (în legătură cu

Roș Hașana care pică de șabat)

Fundamentul răutății ticălosului de Haman, aceea pe care și-a bazat cererea adresată regelui, de a-i vinde lui evreii ... este ceea ce a început cu argumentația, ”Există un anumit popor împrăștiat peste tot și dispersat”, etc. El și-a aruncat mizeria spunând că acea națiune merită să fie distrusă, căci între ei domnește separația, cearta și neînțelegerea iar inimile lor sunt depărtate unele de altele. Cu toate acestea, El a pus vindecarea înaintea loviturii (a luat măsuri de prevenție) ... grăbind Israelul să se unească și să adere unul la celălalt, să fie ca unul, ca un sigur om și aceasta este ceea ce i-a salvat, ca în versul, ”Mergi, adună-i pe toți evreii împreună.”

Rabi Azaria Figo, *Bina Leltim*

(Înțelegerea pentru ocazii), partea 1, Predica 1 pentru Purim

Pentru că au păcătuit, acea forță a unității a fost luată de la cei corupți și dată copiilor lui Israel ... Aceasta este marea milostenie de care trebuie să ne aducem aminte mereu. Deasemenea, ar trebui să ne încredem în ea, pentru că, dacă intenția noastră este bună, suntem siguri de reușită, atunci când forța unității ... ne stă alături.

Iehuda Leib Arie Altar (ADMOR din Gur),

Sefat Emet (Buzele adevărului), Bereșit (Geneza),

Parașat Noe (Porțiunea Noe), *TARLAV* (1875)

Chestiunea unității sociale, care poate fi sursa fiecărei bucurii și a fiecărui succes, se aplică în mod particular, trupurilor și problemelor materiale ale oamenilor iar separația dintre oameni este sursa fiecărei nenorociri și calamități.

Rav Iehuda Așlag (Baal HaSulam),

Scrierile lui Baal HaSulam, ”Libertatea”, p 426

UNITATEA ÎNSEAMNĂ IZBĂVIRE

Ilie vine pentru a corecta doar deficiența prezentă la momentul sosirii sale. Din acest motiv, Ilie vine în primul rând pentru a opri disputa, căci acest fapt cu siguranță că unește și leagă Israelul într-unul, până când ei vor fi demni de salvarea din exil. Este astfel deoarece Israelul nu este mântuit de exil mai înainte de a fi în totalitate, ca unul așa cum se spune în Midraș, că Israelul nu este izbăvit decât atunci când este unit.

Iuda Loewe ben Bezalel (Maharal din Praga),

Inovațiile legendelor, partea 4, *Masechet* Căsnicia, p 63

Ce lucru minunat este acela că doi profeți au prezis o profeție extrem de semnificativă, cu privire la timpul salvării: ”Și Eu am să le dau lor o singură inimă” (Ieremia 32:39, Ezekiel, 11:19). Într-adevăr ei știau ceea ce profețeau; diavolul separației inimilor, umbrește națiunea noastră din timpuri imemoriale.

Avraham Kariv, *Atara Leloșna (Restaurarea vechii glorii)*,

”Starea și spiritul”, p 251

Este clar faptul că imensul efort care ni se cere, pe drumul accidentat care ne stă înainte, necesită o unitate la fel de puternică precum oțelul, din partea tuturor facțiunilor, fără excepție. Dacă nu ieșim în fața măreților forțe care ne stau în cale, cu rândurile unite, atunci suntem pierduți, chiar mai înainte de a începe.

Rav Iehuda Așlag (Baal HaSulam),

Scrierile lui Baal HaSulam, ”Națiunea”, p 487

CAPITOLUL 9

Vorbind la plural

Realizarea coeziunii sociale prin mediul social

Persecuția și anti-semitismul, sau termenul său contemporan de iudeofobie, au fost apanajul poporului nostru (cel puțin) în timpul ultimelor două milenii. Și totuși, așa cum am văzut pe parcursul cărții, ura față de evrei nu a apărut din nimic. Ea este înrădăcinată în cererea fundamentală, deși de obicei, inconștientă, a fiecărei ființe omenești, ca evreii să le deschidă calea spre realizarea scopului vieții: de a primi încântarea și plăcerea infinită.

Până acum am discutat scopul și rolul națiunii evreiești, precum și motivul suferințelor noastre, de-a lungul vremurilor. De aici încolo vom discuta principiile pe care trebuie să le urmăm, pentru a ne atinge scopul, care coincide cu acela al întregii umanități.

CALEA SPRE SUPERIORITATE

În capitolul 2 am prezentat opiniile înțelepților noștri cu privire la dorințele fundamentale de la întemeierea Creației și cele patru niveluri care construiesc dorința de a primi. Am arătat pe scurt, că realitatea constă dintr-o dorință de a împărtăși plăcerea și o dorință de a o primi. Am învățat de la acești înțelepți că dorința de a primi plăcere este divizată în patru niveluri, cunoscute sub numele de ”neanimat”, ”vegetal”, ”animal” și ”vorbitor”. Cu toate acestea, ea este în esență, o singură dorință, care arată diferit, în funcție de nivelul de dezvoltare.

De exemplu, dorința cea mai simplă a vieții este aceea de a te întreține. La nivel uman, asta înseamnă a te mulțumi cu un adăpost, chiar și cu o colibă mică, cu mijloacele de a-ți asigura căldura, hainele și hrana. Acesta este nivelul neanimat al dorinței. La fel ca materialele neanimate, care își mențin împreună atomii și moleculele, dar în rest nu fac prea multe, o asemenea persoană va dori doar să se întrețină, ”să-și țină la un loc atomii și moleculele” și atât.

La nivelul vegetal al dorinței, o persoană va dori să se întrețină la același nivel cu toți ceilalți. La fel ca plantele de același fel, care înfloresc și se trec în același timp, o asemenea persoană va dori să fie la fel cu ceilalți oameni din orașul sau satul său, sau să urmeze ultima modă văzută la televizor.

Dacă toată lumea este săracă, acea persoană nu se va simți săracă, atâta timp cât standardul său de viață va urma tiparul mediului său social. Iar dacă trendul în încălțăminte este acela de a purta pantoful stâng în piciorul drept și

invers, persoana aflată la nivelul vegetal, se va simți în largul său purtând pantoful greșit pe piciorul greșit, atâta timp cât el sau ea, este în pas cu moda zilei.

Persoana de la nivelul animal diferă de cea de la nivelul vegetal, prin faptul că începe să-și caute propria exprimare. O asemenea persoană nu se mai mulțumește să fie la fel cu toți ceilalți, ci simte nevoia să își construiască o individualitate unică. În cea mai mare parte, acest nivel conduce la o creativitate crescută și o distincție în alegerile sale particulare.

Nivelul uman (vorbitor) este cel mai complex și mai înșelător. Aici nu este suficient ca omul să se exprime pe sine. La acest nivel, dorința este aceea de a fi *superior*. Această dorință îi face pe oameni să-și dorească să fie *recunoscuți* ca speciali, chiar unici. Cu alte cuvinte, la acel nivel noi ne *comparăm* constant cu alții.

Mai mult, în zilele noastre nu ne mai mulțumim nici măcar să fim cei mai buni la ceva anume; ne străduim să fim cei mai buni *din toate timpurile*. Gândiți-vă la statisticile sportive despre care auzim necontenit: ambiția lui Michael Phelps de a bate recordul de șapte medalii de aur obținute de Mark Spitz, la olimpiada din 1972, sau la jucătorii de baschet care se compară cu Michael Jordan, sau la cursa lui Roger Federer pentru câștigarea a cât mai multe titluri în tenis, chiar dacă a câștigat deja mai multe turnee de Grand Șlem, decât oricine altcineva înaintea lui. Și totuși, el este nemulțumit de faptul că nu a câștigat încă nici o medalie de aur olimpică.[221]

Sporturile pot constitui un exemplu evident, dar ele nu constituie excepția; ele sunt de fapt norma. Filmul care a câștigat cei mai mulți bani în prima săptămână de la lansare, albumul care s-a vândut în cele mai multe exemplare, compania care a vândut cele mai multe telefoane/computere/automobile - competiție și comparații există peste tot. Întrebați un elev de liceu, ”Te descurci bine la școală?” și veți primi probabil un răspuns în sensul, ”Sunt în primii cinci la sută din clasa mea” (presupunând că ai întrebat un elev bun). Astfel, a fi bun nu mai este suficient; *superioritatea* a devenit motto-ul vieților noastre. Numim asta ”a fi cineva”. Nu mai este suficient să fiu eu; dacă nu sunt *cineva*, sunt un nimeni.

Iată o povestire hasidică despre Rabi Meșulam Zușa din Hanipol (Anipoli), fratele renumitului rabin Rabi Elimelech din Lijensk, unul din fondatorii mișcării hasidice. Rabi Zușa obișnuia să zică, ”Când voi merge la ceruri, dacă voi fi întrebat, ”De ce nu ai fost Elimelech” (stimatul frate al lui Zușa), voi ști ce să răspund. Dar dacă voi fi întrebat, ”de ce nu ai fost Zușa”, nu am să știu ce să răspund.”[222] Morala este clară - fii tu însuți și atinge-ți potențialul maxim; acesta este lucrul pe care trebuie să-l faci în viață.

Dar Rabi Zușa a trăit în secolul al 18-lea. În zilele noastre o asemenea morală este de neacceptat, pentru că tot ceea ce contează nu este cine ești, ci cine ești *în comparație cu alții*, poziția ta în distribuția procentuală a clasei. Din moment ce motto-ul primar al societății este atât de alienant și anti-social, nu este de mirare că societatea noastră se destramă.

DE LA EU, LA NOI, LA UNUL

Cunoașterea noastră actuală a naturii umane nu ne permite să evităm această atitudine competitivă și alienantă, pentru că ea vine din interior, fiind dictată de nivelul al patrulea, vorbitor, de dezvoltare a dorințelor iar noi nu putem stopa evoluția dorințelor, așa cum nu putem opri evoluția întregii Naturi. Mai mult, dacă suntem obligați să realizăm scopul creației, acela de a deveni similari cu Creatorul, atunci ne este necesară o dorință robustă, capabilă să ne propulseze înainte, cu alte cuvinte nu ar trebui să ne diminuăm sau înăbușim dorințele, pentru că astfel nu am mai atinge scopul vieții.

Și totuși, a nu fi capabili să oprim creșterea dorințelor noastre auto-centriste, nu înseamnă că trebuie să continuăm calea spre înrăutățirea relațiilor inter-umane, la toate nivelurile. Societatea noastră nu *trebuie* să decadă într-atât încât tot ceea ce se mai poate face este să adunăm provizii, să ne adăpostim și să ne ascundem, în așteptarea unui miracol care să ne salveze de ceilalți oameni.

De fapt, chiar dacă am alege să ne punem la adăpost, istoria sfâșietoare a națiunii nostre ne arată că legea Naturii le impune națiunilor să nu ne permită să rămânem pasivi. Atunci când apar problemele, în mod garantat evreii vor purta din nou vina pentru ele și vor fi torturați, poate mai rău ca niciodată. Contrar însă, încercărilor din vechime, astăzi putem face multe pentru a le împiedica.

NE AMINTIM DE PRIMUL ”LUPTĂTOR” CU EGO-UL

Când nivelul vorbitor al dorințelor a erupt întâia dată sub forma egoismului, Babilonul își trăia zilele de aur și Abraham era cel însărcinat cu rezolvarea misterului declinului social al poporului său. Concetățenii săi erau atât de imersați în construirea turnului lor, încât își abandonaseră complet camaraderia. Ei nu mai erau ”de o singură limbă și o singură vorbire” (Geneza 11:1); toată grija lor era îndreptată spre turn.

Cartea, *Pirkei de Rabi Eliezer (Capitolele Rabinului Eliezer)*, înfățișează disperarea lui Abraham la vederea noii pasiuni a poporului: ”Rabi Pinhas spune că (în Babilon) nu mai erau pietre pentru construcția orașului și a turnului. Ce au făcut oamenii? Ei au modelat cărămizi și le-au ars, așa cum fac artizanii, până când l-au construit (au construit turnul) înalt de zece mii de metri. Cei care trebuiau să ridice cărămizile, urcau dinspre est și aceia care coborau, o făceau în partea de vest. Și dacă un om cădea și murea, nimeni nu-i acorda atenție. Dar, dacă o cărămidă cădea, ei se așezau și se văicăreau zicând, ”Când va urca alta în locul acesteia?” Când Abraham, fiul lui Tera, trecea pe acolo și îi vedea pe oameni construind orașul și turnul, el îi blestema, în numele Domnului”.[223]

Dar Abraham a făcut mai mult decât să-i blesteme pe constructori. Mai întâi, el a încercat să repare ruptura și să-i aducă pe oameni împreună. *Midraș Raba* ne spune că Abraham i-a strâns împreună pe toți oamenii din lume[224] iar

Rabi Behaiei Ben Așer ne spune, ”(Nimrod) i-a spus, ”Eu am creat pământul și cerurile, cu puterea mea.” Abraham a răspuns, ”...când am ieșit din peșteră, am văzut soarele răsărind la est și apunând la vest. Fă-l să răsară la vest și să apună la est și mă voi închina în fața ta. Dacă nu, acela care a dat mâinii mele, puterea de a arde statuile, îmi va da putere și te voi omorî.” Nimrod le-a spus consilierilor săi, ”Care să fie pedeapsa lui?” Ei au răspuns, ”Despre el s-a spus, ”O națiune se va naște din el și va moșteni și lumea aceasta și pe cea viitoare.” Acum, propria sentință i-o vom aplica lui. Imediat, ei l-au aruncat în cuptor. În acel moment Domnul era plin de milă față de el și l-a salvat, așa cum este scris, ”Eu sunt Domnul, care te-a scos din Ur, din Chaldeea.””[225]

În urma acestei discuții înfierbântate cu regele, Abraham și-a luat familia, elevii și toate posesiunile și a fugit din Babilon. Pe drum a strâns în jurul lui oameni care îmbrățișau mesajul său - ”Când te confrunți cu egoismul, uniți-vă mai presus de el”. Cu alte cuvinte, când izbucnește ura între prieteni, faceți front comun din revelarea Creatorului - a calității de dăruire, a forței fundamentale care creează realitatea - iar acesta să fie mai important decât partidele rivale, să vă uniți peste rivalitate. Câștigurile acestei fapte sunt creșterea unității și dobândirea ulterioară a calității de dăruire, de către toți foștii adversari, adică revelarea Creatorului.

Fraza de mai sus descrie esența fuziunii, a reparării rupturii oferită de Abraham conaționalilor săi. Și această esență - unitatea mai presus de diferențe care mărește coeziunea și (dacă vă doriți asta) revelează Creatorul - nu s-a schimbat. De fapt, nu se va schimba *niciodată*, fiind Legea naturală a dăruirii.

Așa cum am detaliat în introducerea acestei cărți, grupul lui Abraham a reușit să se unească și să crească, devenind poporul lui Israel, o națiune care are ca trăsătură comună, dorința pentru Creator. Datorită unității peste diferențe, așa cum am văzut în capitolul 1, Israelul a dezvoltat o metodă prin care se poate schimba gândirea omului de la modul ”eu”, la modul ”noi”, percepând astfel pe ”Unul”, pe Creator.

Astfel, în timp ce Israelul creștea în tărie, folosindu-și unitatea împotriva egoismului, restul lumii trecea prin episoade de flux și reflux, cu imperii care creșteau și dispăreau, în timp ce cultura slăbiciunii de sine își asigura rolul predominant. Din acest motiv, chiar și astăzi, în cea mai hedonistă dintre epoci, monoteismul lui Abraham reprezintă noțiunea predominantă despre dumnezeire, în timp ce Turnul din Babilon este simbolul vanității și nebuniei omenești.

Din acest motiv, cei care pot educa lumea pentru a deveni la fel de înțeleaptă ca Abraham, sunt cei care i-au fost studenți, copiii lui Israel, cunoscuți peste tot, ca evrei. Aceasta a fost moștenirea lăsată lor de către Abraham iar răspândirea ei este obligația lor față de omenire.

MOȘTENIREA LUPTĂTORULUI LĂSATĂ URMAȘILOR SĂI

Astăzi, un număr destul de mare de oameni înțeleg că singura cale de a împiedica o catastrofă globală, este aceea de a ne uni. Ea poate fi numită și

altfel, ”colaborare”, ”coordonare” sau ”respect”, dar indiferent de termen, este corect să spunem că deja înțelegem că suntem interdependenți și interconectați. Realitatea aceasta a dat naștere unei situații în care suntem *de facto*, uniți în toate sistemele noastre globale. Cu toate acestea, în aceeași măsură în care suntem conectați, suntem atât alienați din punct de vedere emoțional, dar și iritați de întreaga situație.

O cale de rezolvare a acestui contrast este aceea de a încerca să ne ”de-globalizăm”. Deși nu există nici o îndoială, că distrugerea lanțului producător din țările în curs de dezvoltare și mutarea producției înapoi, în țările consumatoare, va provoca presiuni economice și financiare masive, unii vor afirma că merită prețul. Poate, dar chiar dacă merită, sau nu, nimeni nu neagă faptul că izolaționismul va fi extrem de costisitor. Mai mult, în ochii unora, această noțiune este complet nerealistă. Economistul Mark Vitner, de exemplu, a descris încercarea de a desface interconectivitatea globală ca fiind ”o încercare de a separa ouăle bătute. Pur și simplu, nu se poate realiza cu ușurință”.[226]

Opinia opusă globalizării este aceea de a adopta globalizarea, de a o extinde, coordona, perfecționa și, în paralel, a învăța să ne înțelegem unii cu alții, astfel încât *toată lumea* să se bucure de prosperitate. Pentru a realiza acest țel este nevoie de aplicarea metodei prin care ne schimbăm tiparul gândirii noastre, de la mine (concentrarea pe mine), la noi și la unul (concentrarea pe ansamblul societății ca întreg).

Astăzi, la aproape 4000 de ani de la plecarea lui Abraham din Babilon, lumea este pregătită să asculte. Am suferit destul cu toții, am devenit mult prea inteligenți pentru a mai crede că putem reuși singuri, că putem să-i arătăm Mamei Natură, sau lui Dumnezeu, că nu avem nevoie de ea, pentru că suntem mai puternici și mai înțelepți.

DE CE TREBUIE SĂ FORMĂM O SOCIETATE CARE TRÂMBIȚEAZĂ COEZIUNEA?

În capitolul 1, am discutat despre conceptul de ”echivalență de formă”, spunând că, dacă ești similar cu ceva, atunci poți să percepi acel lucru, să te identifici cu el și să-l revelezi. Putem înțelege acest concept mai ușor, dacă analizăm modul de funcționare al unui radio. Un asemenea aparat poate recepționa unde, doar atunci când generează unde identice cu cele primite. În mod asemănător și noi detectăm lucrurile care în aparență, există în afara noastră - dar doar în concordanță cu ceea ce am creat în interior. În acest fel Îl descoperim pe Creator, calitatea dăruirii, alcătuind în interiorul nostru această calitate, descoperind-o astfel și în afara noastră.

Tocmai acest principiu, al ”echivalenței de formă”, a fost acela care a făcut ca metoda lui Abraham să aibă succes. Grupul lui Abraham a creat această calitate între membrii săi, care au descoperit astfel pe Creator. Adică, trecând de la ”eu” la ”noi”, ei au descoperit ”unul”, pe Creator, singura realitate care există.

În lumea de astăzi, realizarea coeziunii sociale este de o importanță crucială pentru supraviețuirea noastră. Am putea considera revelarea Creatorului ca fiind auxiliară, dacă El nu ar reprezenta calitatea dăruirii, o trăsătură fără de care nu am putea nicicând dobândi unitatea și nici nu am putea repara ruptura globală care amenință să arunce lumea într-o confruntare globală. De aceea este vital să grăbim diseminarea metodei lui Abraham de dobândire a unității prin echivalența de formă.

Pentru a face asta, trebuie în primul rând, să abandonăm o credință înrădăcinată în societatea noastră - ideea că avem ”liberă alegere”. Știința ne arată că nu există așa ceva, sau cel puțin, nu în sensul perceput de noi - că putem face tot ceea ce dorim, după propria noastră alegere. În ultimii ani, datele strânse au dovedit dependența noastră față de societatea în care trăim. Aceste studii arată că de societate depinde nu numai subzistența noastră, ci și gândurile, aspirațiile și șansele noastre de succes în viață. De fapt, însăși definiția succesului este doar un capriciu al societății. În sfârșit, dar nu în ultimul rând, sănătatea noastră fizică este în mod semnificativ, afectată de către societate.

În 10 septembrie 2009, *New York Times* a publicat un articol intitulat, ”Prietenii tăi sunt aceia care te îngrașă?” de Clive Thompson.[227] În articol, Thompson descrie un experiment fascinant desfășurat în Framingham, Massachusetts. În experiment - publicat ulterior într-o carte extrem de apreciată, *Conectați: Surprinzătoarea putere a rețelelor noastre sociale și modul în care acestea ne definesc viețile - Cum îți influențează prietenii prietenilor prietenilor tăi*

tot ceea ce simți, gândești și faci - au fost documentate și înregistrate periodic viețile a 15000 de oameni, pe parcursul a mai mult de cincizeci de ani. Analiza profesorilor Nicholas Christakis și James Fowler, asupra acestor date, a condus la descoperirea uluitoare a faptului că ne influențăm unii pe alții, la toate nivelurile - fizic, emoțional și mental - și că ideile pot fi tot la fel de contagioase precum virușii.

Christakis și Fowler au descoperit că exista o rețea de relații între mai mult de 5000 de participanți la studiu. Ei au mai aflat că oamenii erau afectați unii de ceilalți, în cadrul acestei rețele. ”Analizând datele Framingham” a scris Thompson, ”Christakis și Fowler spun că, pentru prima dată, au descoperit dovezi solide în sprijinul puternicii teorii din epidemiologie, conform căreia obiceiurile bune - cum ar fi renunțarea la fumat, sau a rămâne suplu, sau a fi fericit - trec de la un prieten la altul, aproape la fel ca și virușii extrem de contagioși. Datele sugerează că participanții experimentului Framingham, și-au influențat sănătatea unii altora, doar socializând. Același lucru era adevărat și în cazul obiceiurilor proaste - grupuri de prieteni păreau că se ”infectează” unele pe altele cu obezitate, nefericire și fumat. Se pare că a-ți păstra sănătatea nu depinde doar de genele tale și de dietă. Sănătatea este și ea, în parte, un produs al apropierii de alți oameni sănătoși.”[228]

Încă și mai surpinzătoare a fost descoperirea cercetătorilor că aceste infectări pot ”sări” peste conexiuni. Ei au descoperit că oamenii se pot influența unii pe alții, chiar dacă nu se cunoșteau! Mai mult, Christakis și Fowler au găsit dovezi că aceste efecte se manifestă chiar și la trei niveluri distanță (prietenul

unui prieten al unui prieten). Cu cuvintele lui Thompson, ”Când un locuitor din Framingham devenea obez, prietenii lui, sau ai ei, puteau deveni la rândul lor obezi, cu o probabilitate de 57%. Ceea ce este uluitor...procesul pare că sare peste verigi. Un locuitor din Framingham era cu 20% mai predispus să devină obez, dacă un prieten al unui prieten devenea obez - chiar dacă prietenul de legătură nu se îngrășa nici măcar un gram. Mai mult, riscul de obezitate creștea cu aproximativ 10%, dacă un prieten al unui prieten al unui prieten creștea în greutate.”[229]

Citându-l pe profesorul Christakis, Thompson a scris, ”Într-un anume sens, vom putea începe să explicăm emoțiile umane cum ar fi fericirea, în același mod în care studiem strechea unui taur. Nu-l întrebi pe taur, ”De ce alergi spre dreapta?” Răspunsul este acela că întreaga turmă gonește spre stânga.”[230]

Există însă mai multă contagiune socială decât aceea produsă de supravegherea greutății sau de suferințele inimii. Într-o prelegere din cadrul TED, prof. Christakis a explicat că viețile noastre sociale și prin urmare - judecând după paragraful anterior - o mare parte din viețile noastre fizice, depind de calitatea și forța rețelelor noastre sociale, precum și de ceea ce curge prin venele acelor rețele. Cu cuvintele sale, ”Formăm rețele sociale, pentru că beneficiile unei vieți conectate întrec cu mult costurile acesteia. Dacă întotdeauna m-aș comporta violent față de tine ... sau te-aș supăra ... tu ai putea să tai legăturile cu mine și rețeaua s-ar dezintegra. Așa încât împrăștierea lucrurilor bune și valoroase este absolut necesară în menținerea și hrănirea rețelelor sociale. În mod reciproc, rețelele sociale sunt necesare pentru dispersarea lucrurilor bune și

valoroase, cum ar fi dragostea și bunătatea, fericirea și altruismul și ideile. ...Consider că rețelele sociale sunt în mod fundamental legate de bunătate și ceea ce cred este că lumea are nevoie în acest moment de tot mai multe conexiuni."[231]

Noi nu suntem însă afectați doar de oamenii care ne înconjoară. Suntem afectați în mod semnificativ, de mass-media, de politica națională dar și internațională, de economie. În *Lumea instabilă: Cum ne schimbă viețile globalizarea*, renumitul sociolog Anthony Giddens exprimă succint, dar cu mare acuratețe, conectarea noastră, care ne umple de consternare: "De bine de rău, suntem propulsați într-o ordine globală, pe care nimeni nu o înțelege pe deplin, dar care își face simțite efectele, asupra tuturor oamenilor".[232]

În ultimii ani, lumea corporatistă a prins din zbor această noțiune, astfel încât internetul s-a umplut de cursuri și traininguri care vor să profite de noul trend: contagiunea socială. În cartea sa, *Homo Imitans: Arta infecției sociale: Schimbarea virală în acțiune*, Dr. Leandro Herrero, psihiatru și consultant în conducerea afacerilor, face un sumar abil al naturii umane, cu privire la influența mediului social asupra acesteia: "Noi suntem niște simple mașini de copiat, complexe, din punct de vedere intelectual, elegante din punct de vedere rațional și extrem de instruite."[233] Și, pentru a-și completa ironia la adresa meritelor naturii umane, el scrie, "Firele care alcătuiesc bogata tapiserie de comportamente ale lui Homo Sapiens, sunt formate din imitație și influență."[234]

Problema nu se găsește însă în comportamentul nostru față de ceilalți sau față de planeta noastră, deși nu ne putem mândri nici cu modul în care ne purtăm cu Pământul Mamă și nici între noi. De fapt, acest comportament este un simptom al unei schimbări mai adânci, o izbucnire de egoism la nivelul vorbitor al dorinței, pentru care nimeni nu deține soluția.

Există însă mulți oameni care au înțeles deja, că schimbarea trebuie să vină din interiorul nostru. Pascal Lamy, director general al OMC (Organizația Mondială a Comerțului), a afirmat că, ”Adevărata provocare a zilelelor noastre, este de a ne schimba modul de gândire - nu doar sistemele, instituțiile sau politicile noastre. Avem nevoie de imaginație pentru a surprinde imensa oportunitate - și provocare - a lumii interconectate pe care am creat-o. ...Viitorul constă dintr-o globalizare și mai accentuată, nu una redusă, din și mai multă cooperare, interacțiune între oameni și culturi și o împărțire mai largă a resposabilităților și câștigurilor. Astăzi avem nevoie de unitate în diversitatea noastră globală.”[235]

Lamy are într-adevăr dreptate, în multe privințe. În anii recenți, oamenii de știință din domeniul neurologiei au făcut senzație prin descoperirea, relativ nouă, a neuronilor-oglindă. Pe scurt, neuronii-oglindă sunt celule localizate într-o regiune cuprinsă între lobii prefrontal și motor ai creierului și sunt implicați în pregătirea și executarea mișcărilor membrelor. În plus, conform unui articol publicat în *Psihologia astăzi*, ei mai joacă și un rol vital în legăturile noastre sociale. ”În anul 2000, Vilayanur Ramachandran, carismaticul neurolog, a făcut o predicție importantă: ”neuronii-oglindă vor avea aceeași importanță pentru

psihologie, precum ADN-ul pentru biologie". ...Ei au ajuns să reprezinte pentru mulți, tot ceea ce ne face să fim oameni.

"În cartea sa din anul 2011, *Creierul care spune povești*, Ramachandran și-a dus mai departe afirmațiile. ... el spune că neuronii-oglindă stau la baza empatiei, ne permit să-i imităm pe ceilalți, că ei accelerează evoluția creierului, că ei ajută la explicarea originii limbajului și, cel mai impresionant fapt, că ei au determinat marele salt înainte din cultura umană, care a avut loc în urmă cu 60000 de ani. "Am putea spune că neuronii-oglindă au jucat, în istoria timpurie a evoluției hominizilor, același rol cu cel jucat astăzi, de internet, Wikipedia și bloguri", conchide el.

"Ramachandran nu este singur. Scriind pentru *The Times* (londonez) în anul 2009, despre interesul nostru vizavi de viețile celebrităților, eminentul filozof, A.C. Grayling, a pus totul pe seama acestor neuroni-oglindă. "Avem o mare înzestrare pentru empatie", a scris el. "Aceasta este o caracteristică biologică evoluată, demonstrată de funcția "neuronilor-oglindă". În același ziar, Eva Simpson a comentat faptul că un număr mare de oameni au fost mișcați de izbucnirea în lacrimi a campionului de tenis Andy Murray. ..."Dam vina pe neuronii-oglindă, celule ale creierului care ne fac să reacționăm în același mod în care o face și persoana pe care o privim". Într-un articol din *New York Times*, din 2007, dedicat eroismului unui om care a salvat un altul, apar din nou aceste celule: "oamenii au neuroni-oglindă, care îi fac să simtă tot ceea ce simte un alt om", scrie Cara Buckley."[236]

În conformitate cu Jarrett, s-ar părea că ”neuronii-oglindă joacă un rol *cauzal* (sublinierea apare în textul original) în ajutarea înțelegerii scopurilor din spatele acțiunilor altor oameni. Transpunând acțiunile altora, în planul mecanismelor din propriul creier, așa cum procedează raționamentul, aceste celule ne pun la dispoziție o simulare instantanee a intențiilor acelor oameni - aceasta constituind baza, extrem de eficientă, pentru empatie.”[237]

Deși există și câțiva dizidenți ai teoriilor create în jurul neuronilor-oglindă, este evident că porțiuni mari ale creierului nostru sunt dedicate în mod explict, comunicării dintre noi. În acest fel, ne conectăm *fizic* unii cu alții, *fără* să avem vreun contact fizic, ci doar văzându-ne. Într-un anume sens, aceste celule validează cuvintele lui Christakis și Fowler, ”Marele proiect al secolului douăzeci și unu - să înțelegem cum se face că umanitatea este mai mare decât suma indivizilor săi - abia începe. Ca un copil care se deșteaptă, superorganismul uman devine conștient de sine și acest fapt ne va ajuta, cu siguranță, să ne atingem scopurile noastre.”[238]

COEZIUNE LA SCARĂ GLOBALĂ

Să ne întoarcem, pentru o clipă, la strămoșul nostru monoteist, la Abraham care, după expulzarea din Babilon, a format o societate izolată care se mișca sub forma unui grup și funcționa pe baza garanției reciproce. El a creat un mediu social care sprijinea crearea de legături, unitatea și coeziunea și atașa toate

aceste elemente la dobândirea calității de dăruire, Creatorul. Aceasta este și sarcina noastră de astăzi, dar la scară globală.

Deoarece am devenit conștienți de faptul că suntem într-adevăr, un superorganism, trebuie să funcționăm ca atare - în reciprocitate și responsabilitate mutuală unii față de ceilalți. Dar, pentru că nu putem învăța întreaga lume cum să funcționeze în această manieră, trebuie să *dăm un exemplu* lumii, iar ea va face restul în virtutea capacității noastre de a empatiza, sau așa cum s-a exprimat Dr. Herrero, prin ”imitație și influență”. În fond, atunci când oamenii dau peste o idee bună, ei o adoptă în mod natural.

Cu alte cuvinte, dacă oamenii vor vedea că evreii au ceva care ar putea merge și la ei, că evreii doresc să împărtășească și cu alții acest ceva, nu numai că ne vor sprijini, dar ni se vor *alătura*. Acesta este și modul în care Abraham a adunat din ce în ce mai mulți oameni în jurul său, atunci când a călătorit din Babilon în Canaan, pe măsură ce ”mii și zeci de mii s-au adunat în jurul lui și au constituit poporul ”casei lui Abraham””.[239]

PATRU FACTORI DE INFLUENȚĂ

În eseul său, ”Libertatea”,[240] Baal HaSulam discută pe larg despre structura psihicului uman și ce anume trebuie să urmărim pentru realizarea unei schimbări de durată în societatea noastră. În urma unei lungi analize asupra

întrepătrunderii influenței eredității și a mediului social, Așlag arată că factorii care ne definesc sunt în număr de patru:

1. Genele;
2. Modul în care genele se manifestă pe parcursul întregii vieți;
3. Mediul direct, cum ar fi familia și prietenii;
4. Mediul indirect, cum ar fi mass-media, economia, prietenii prietenilor.

Deoarece nu ne putem alege părinții,nu ne putem controla nici fondul genetic. Dar aceste gene sunt doar ”eul nostru potențial” și nu ”adevăratul eu”, acela care se manifestă mai târziu, la maturitate. ”Eul”real este alcătuit din toți cei patru factori. Mai mult, ultimii doi - cei legați de mediu - ne influențează și ne *schimbă* genele, pentru a se potrivi cu mediul înconjurător.

Haideți să examinăm un exemplu minunat despre modul în care genele sunt schimbate de către mediu, așa cum a fost el raportat de Swanne Gordon, de la Universitatea din California, într-un eseu intitulat ”Evoluția se poate petrece în mai puțin de zece ani”, publicat în *Science Daily*. ”Gordon și colegii ei au studiat guppy - pești mici de apă dulce - ... Ei au introdus guppy în râul Damier, într-o secțiune dinaintea cascadei, liberă de prădători. Guppy și urmașii lor au colonizat și porțiunea inferioară a râului, dincolo de bariera cascadei, în care erau prezenți prădători naturali. Opt ani mai târziu, ... cercetătorii au descoperit că peștii din mediul lipsit de prădători se adaptaseră la noul lor mediu, producând

urmași tot mai puțini și mai mari, o dată cu fiecare ciclu reproductiv. La peștii care au colonizat mediul cu o prezență importantă de prădători, nu s-a observat o asemenea adaptare ... ”Femelele din mediul cu mulți prădători, investesc mai multe resurse în reproducere, deoarece, datorită ratei ridicate de mortalitate, provocată de prădători, există posibilitatea ca aceste femele să nu mai aibă nici o altă șansă de a se reproduce, ” explică Gordon. ”Pe de altă parte, femelele din zonele lipsite de prădători, produc embrioni mai mari pentru că niște pești mai mari sunt mai competitivi în mediile cu resurse limitate, așa cum sunt cele cu o concentrație slabă de prădători. Mai mult, ele produc mai puțini embrioni nu numai pentru că aceștia sunt mai mari, dar și pentru că investesc mai puține resurse în reproducere .”[241]

Dr. Lars Olov Bygren, specialist în medicina de prevenție, a documentat un exemplu, mai surprinzător, despre modul în care genele se schimbă sub influența mediului. John Cloud de la *Time Magazine*, a descris cercetările Dr. Bygren asupra efectelor pe termen lung, pe care le-au avut lipsa de hrană și foametea extremă, asupra locuitorilor izolați ai satului suedez Norrbotten. Dr. Bygren a notat nu doar efectele variațiilor din dieta oamenilor locului, el a examinat și ”dacă aceste efecte ar putea să apară *mai înainte* ca mama să rămână gravidă: Ar putea schimba experiențele trăite de părinți în tinerețe, trăsăturile pe care le transmit aceștia copiilor lor?”[242] ”Aceasta era o erezie”, scrie Dl. Cloud. ”În fond, avem un pact de lungă durată cu biologia: indiferent dacă alegerile pe care le facem în viață ne distrug memoria pe termen scurt, sau ne îngrașă, sau ne grăbesc sfârșitul, ele nu vor influența însă genele noastre - ADN-

ul nostru. Ceea ce înseamnă că, atunci când avem copii, tăblița genetică proprie va fi curată.

”În plus, se presupune că orice efect al mediului (hranei) asupra naturii unei specii (a genelor) nu ar trebui să aibă loc rapid. Charles Darwin, a cărui lucrare *Despre originea speciilor* ... ne-a învățat că schimbările din evoluție au loc pe parcursul mai multor generații și în urma a milioane de ani de selecție naturală. Dar Bygren, precum și alți oameni de știință au strâns dovezi istorice, care sugerează că anumite condiții puternice ale mediului ... își pot pune amprenta asupra materialului genetic, din ovule și din spermă. Aceste amprente genetice pot scurt-circuita evoluția, transmițând noi trăsături de-a lunul unei singure generații.„[243]

Întorcându-ne la eseul lui Ball HaSulam, ”Libertatea”, acesta sugerează un concept similar, aliniat cu descoperirile dr. Bygren. În secțiunea, ”Mediul ca factor”, el scrie (sublinierile sunt adăugate), ”Este adevărat că dorința nu are libertate. Ea este mai degrabă manipulată de cei patru factori menționați anterior (Genele, modul în care se manifestă acestea, mediul direct și cel indirect). Iar omul este *silit* să gândească și să analizeze după cum îi dictează aceștia, *fiind lipsit de orice putere de a critica sau de a schimba ceva...”*[244]

În secțiunea următoare, ”Necesitatea alegerii unui mediu bun”, Baal HaSulam adaugă, ”Așa cum am văzut, este ceva simplu, care ar trebui luat în considerație de noi toți. Căci, deși avem fiecare propria sursă, forțele se revelează în mod deschis, doar prin intermediul mediului în care ne găsim.”[245]

Toate acestea pot suna determinist, pentru că dacă afirmăm că suntem complet guvernați de mediul nostru, rezultă că nu am avea libertate de alegere. Și totuși, spune Baal HaSulam, noi putem și *trebuie* să ne alegem mediul, cu foarte mare grijă. Iată cuvintele sale, ”Voința noastră are libertatea de a alege un asemenea mediu ... care-i împărtășește concepte bune. Dacă omul nu face asta, ci este dispus să intre în orice mediu îi iese în cale..., el este condamnat să ajungă într-un mediu rău... În consecință, el va fi silit să adopte concepte putrede...” O asemenea persoană, concluzionează el, ”va fi pedepsit cu siguranță, nu din cauza gândurilor sau faptelor lui rele, asupra cărora omul nu are alternativă, ci datorită faptului că nu a ales un mediu bun, căci în asta constă libertatea noastră de alegere. De aceea, cel care se străduiește continuu să-și aleagă un mediu bun, este demn de recompensă și laude. Dar toate acestea nu se datorează gândurilor și faptelor lui bune,... ci se datorează eforturilor lui de a câștiga un mediu bun, care îi aduc ... gânduri bune.”[246]

Vedem prin urmare că suntem potențial demonici, tot așa cum suntem potențial angelici. Alegerea de a acționa conform uneia dintre extreme, sau a oricărei combinații dintre cele două, nu depinde de noi, ci de mediul social în care ne aflăm, sau pe care îl clădim pentru noi.

Ca părinți, ne avertizăm instinctiv copiii să se ferească de copiii răi din vecini, sau de elevii recalcitranți. Astfel, conștiința faptului că mediul exercită o influență importantă este înscrisă în genele noastre de părinți. Acum trebuie să ne extindem această abilitate și să realizăm că nu este suficient să ne învățăm copiii să se însoțească cu copii buni. Trebuie să începem să *concepem* o nouă

paradigmă atât pentru noi, cât și pentru copiii noștri. Este o paradigmă în care responsabilitatea reciprocă joacă rolul principal, grija mutuală și camaraderia sunt în centrul atenției iar discursul public se schimbă în mod corespunzător.

Altfel spus, maxima lui Rabi Akiva, ”Iubește-ți vecinul ca pe tine însuți”, trebuie să prindă contur și să fie modelată în forma unui nou mod de viață socială. Această paradigmă socială este chiar ADN-ul poporului nostru, moștenirea noastră, ceea ce lumea dorește, chiar în subconștient, să primească de la noi.

Într-o eră a crizelor globale consecutive și suprapuse, lumea are o nevoie disperată de sprijin, de o rază de speranță. Noi, evreii suntem singurii capabili să ofere această speranță, numită ”garanție reciprocă”. Următorul capitol va sublinia principiile de bază ale implementării responsabilității reciproce, ca paradigmă socială predominantă.

CAPITOLUL 10

Viața într-o lume integrată

O lume integrată necesită o educație integrală

În capitolul anterior, l-am citat pe Baal HaSulam care, în eseul său ”Libertatea”, declară că suntem ”obligați să gândim și să analizăm așa cum ne sugerează aceștia (factorii de mediu)” și că ”ne lipsește puterea de a critica sau de a schimba ceva”.[247] Baal HaSulam a arătat în concluzie că, pentru a evita o soartă predeterminată, ne putem schimba mediul, care, la rândul său, ne va schimba pe noi, dar și soarta noastră. Cu cuvintele sale, ”Cel care se străduiește continuu să aleagă un mediu tot mai bun, este demn de recompensă și laudă ... nu datorită gândurilor și faptelor lui bune ... ci datorită propriilor eforturi de a dobândi un mediu bun, care aduce ... gânduri bune.”[248]

Într-o exprimare mai modernă, pentru a canaliza viețile noastre și pe cele ale copiilor noștri într-o direcție pozitivă, trebuie să cultivăm valorile sociale care promovează direcția pozitivă pe care dorim să o impunem. Trebuie să ne

educăm, să-i educăm pe copiii noștri, precum și întreaga societate în spiritul responsabilității reciproce, a garanției reciproce, spre unitate și coeziune. Așa cum am demonstrat pe parcursul acestei cărți, aceasta este vocația noastră de evrei.

Pentru a atinge acest țel, trebuie să concepem noi mijloace de educație, să întoarcem mijloacele pe care le deținem - mass-media, internetul, sistemul de educație, legăturile noastre de familie și cele sociale - spre promovarea înrudirii și responsabilității mutuale, în locul separării și alienării.

Deși deseori trăsăturile unității și înrudirii - și mai important, ale responsabilității reciproce - dormitează în noi, evreii, este totuși datoria noastră, *vocația* noastră, de a le deștepta și de a le oferi, ca pe un dar, întregii lumi. Așa cum am arătat, de atâtea ori, pe parcursul acestei cărți, unitatea este darul evreilor, calitatea care ne face unici, aceea pe care trebuie să o dăruim lumii. de această calitate are nevoie lumea actuală și noi suntem cei obligați să o hrănim în interiorul nostru, pentru ca apoi să o dăruim întregii lumi.

Există două căi prin care se poate dezvălui garanția reciprocă și calitatea dăruirii. Prima, destinată acelora cu ”punct în inimă”, așa cum am menționat anterior în carte, este studiul nemijlocit al Cabalei. În funcție de nivelul de interes al persoanei respective, el se poate face la diferite niveluri de intensitate, de la urmărirea unor emisiuni TV și până la studiul intensiv, cu un grup și un învățător. Cealaltă cale este metoda educației orientată spre unitate, în scopul inducerii

coeziunii și a unui simț al responsabilității mutuale, în sânul societății. Vom elabora aceste căi, pe rând.

CALEA ”PUNCTULUI DIN INIMĂ”

Pentru unii dintre noi, calea de ajungere la unitate este relativ simplă. Am menționat deja ”punctul din inimă”, acea sete de a înțelege sensul vieții, ce anume face lumea să se miște, dorul care i-a permis lui Adam, Abraham, Isac, Iacob, Moise și întregii națiuni care s-a născut din patriarhii din Babilon, să dezvolte o metodă de corecție care transformă înclinația rea în bunătate. Aceia care au acel punct pot începe studiul textelor cabaliste, lăsate pentru noi în scopul dobândirii Creatorului, a calității dăruirii. În acest timp ei vor învăța cum să se unească la un nivel profund, pentru a fi pregătiți să transmită și altora, acea unitate.

În generația noastră, textele cele mai eficiente pentru atingerea acestor scopuri, sunt cele ale lui Baal HaSulam, *Cartea Zohar-ului* cu comentariul *Sulam* (Scara), scrierile lui ARI, de preferat cu comentariile lui Baal HaSulam, publicate în *Talmud Eser HaSefirot (Studiul celor zece Sefirot)*, ca și celelalte scrieri ale sale, publicate în *Scrierile lui Baal HaSulam.* Pentru a face toate aceste scrieri mai accesibile, am creat o bibliotecă gratuită on-line, tradusă în mai multe limbi.

În limba ebraică, ele pot fi găsite la www.kab.co.il iar traducerile majorității textelor - inclusiv o versiune a *Cărții Zoharului*, intitulată *Zoharul pentru toți*, care consolidează textul lui Rabi Șimon Bar Iochai (Rașbi), cu comentariul lui Baal HaSulam - există și în engleză la www.kabbalah.info, complet gratuit.

La adresele menționate mai sus, sunt disponibile scrierile învățătorului meu Rav Baruch Șalom Așlag (Rabaș), primul născut al lui Baal HaSulam și succesorul acestuia. Deși doar o mică parte a scrierilor lui au fost traduse în engleză, toate eseurile sale care îi învață pe studenți cum să promoveze unitatea în cadrul grupurilor lor, au fost publicate în limba engleză, în cartea *Scrierile sociale ale lui Rabaș*. Pentru cei care preferă textul tipărit, toate aceste publicații sunt disponibile la adresa www,kabbalahbooks.info, sau pe amazon.com, precum și alte site-uri.

În plus, studenții veterani au întemeiat un Centru de educație, care predă noțiunile de bază ale Cabalei precum și modul în care se pot implementa acestea în viața de zi cu zi, complementând creșterea personală, pentru atingerea scopului în viață al fiecăruia. Pentru studenții mai avansați, predau o lecție zilnică de trei ore, transmisă în direct la www.kab.tv, cu traduceri simultane în câteva limbi importante - engleză, franceză, spaniolă, rusă, germană și altele. În aceste lecții, mă străduiesc să-i fac să avanseze pe studenți, cât mai rapid posibil, continuând linia de predare primită de la veneratul meu profesor, Rabaș.

În ultimii ani, am transmis emisiuni la canalele TV americane, JLTV și Șalom TV, în special în week-enduri. Evident că aceste emisiuni nu reprezintă

studii avansate de Cabala, dar ele sunt totuși extrem de utile pentru cei care doresc să ”simtă gustul” și să vadă despre ce este vorba în această disciplină.

EDUCAȚIA INTEGRALĂ, ORIENTATĂ SPRE UNITATE

Studiul Cabalei este o cale minunată spre atingerea unității. Este o metodă creată special pentru acest scop. Cu toate acestea, majoritatea oamenilor nu au un ”punct în inimă” viguros, care să ceară răspunsuri. Ca atare, este improbabil ca majoritatea oamenilor să dorească să studieze. Totuși, necesitatea de a constitui o societate unită este una globală și nu una personală, evreiască, sau legată de vreo țară anume.

Dave Sherman, un expert de clasă în strategia conducerii afacerilor și al dezvoltării durabile, a descris elocvent situația globală actuală, în filmul, *La răscruce: chinurile facerii unei lumi noi*: ”Ultimul Raport asupra riscurilor globale, publicat de Forumul Economic Mondial, prezintă o hartă uluitoare a interconectării riscurilor. Ea arată cu claritate, că toate riscurile globale sunt legate și întrețesute, în așa fel încât riscurile economice, ecologice, geopolitice, sociale și tehnologice sunt extrem de interdependente. O criză dintr-un domeniu va conduce rapid la o criză în altele. Interconectarea și complexitatea prezentă în această hartă, comparată cu surpriza noastră la vederea impactului vitezei recentelor crize financiare, ilustrează dezacordul care există între toate sistemele pe care le-am construit, arătându-ne cât de deconectați am devenit. Încercările

noastre de a organiza aceste sisteme, sunt fragmentate și simpliste și nu fac față provocărilor zilei de astăzi."[249]

Pentru a rezolva exact acest contrast dintre propria noastră deconectare și interconectarea sistemelor pe care le-am construit, trebuie să dezvoltăm o gândire interconectată, o înțelegere inclusivă a lumii noastre. Educația Integrală (EI), "educația orientată spre unitate", menționată anterior, este destinată rezolvării acestor probleme.

Termenul "integral" înseamnă, conform lui Thomas J. Murray, de la Institutul pentru Educație al Universității din Massachusetts, "multe noțiuni, pentru mulți oameni și același lucru este valabil și pentru educația integrală".[250] Cea mai răspândită percepție asupra ei, așa cum este descrisă în Wikipedia, este următoarea "filozofia și practica educației destinată copilului ca întreg: corp, emoții, minte, suflet și spirit."[251]

Este cu siguranță recomandabil ca procesul de educație să se adreseze copilului, în întregul său. Însă în lumea interconectată de azi, acest lucru pur și simplu nu mai este suficient. Așa cum am arătat în capitolul trecut, învățăm în primul rând, dacă nu chiar *doar* prin mediul înconjurător. De aceea, educația trebuie să se concentreze asupra modelării mediului necesar instilării valorilor și informațiilor alese de noi, în copii și în adulți, deopotrivă.

ȘCOALA PENTRU ADULȚI: UN GHID PENTRU PERPLECȘI

Cu excepția nivelului vorbitor, uman, al Naturii, toate celelalte niveluri - mineral, vegetal și animal - operează în garanție reciprocă. Homeostaza, așa cum este ea definită în *Dicționarul Webster*, se potrivește perfect cu descrierea garanției reciproce de la nivelurile inferioare celui vorbitor: ”O stare relativ stabilă de echilibru, sau o tendință către o asemenea stare, existentă între elementele sau grupurile de elemente ale unui organism, populații sau grup.”[252]

Societatea noastră de astăzi, predominant capitalistă, evită echilibrul, batjocorește tendința spre echilibru și este îngrozită de interdependență. De fapt, sprijinim și prețuim exact opusul. Noi lăudăm realizările sportive, cele din economie, politică sau științe și le prețuim în cel mai înalt grad. Îi trecem cu vederea pe aceia care contribuie la bunăstarea colectivă, prețuind în schimb individualismul și independența.

O societate care funcționează în acest fel, nu poate însă trăi mult timp. Gândiți-vă la corpurile noastre. Dacă și ele s-ar comporta conform valorilor care ne domină societatea, nu am reușit să depășim faza diviziunii celulare din stadiul de embrion. Imediat după începerea formării diferitelor organe, celulele noastre ar porni între ele, o luptă pentru resurse și embrionul s-ar dezintegra. Viața nu ar fi posibilă dacă oricare dintre părțile sale ar adopta valorile individualiste descrise. Tocmai pentru că viața, adică Natura, aderă la legile homeostazei,

datorăm faptul că ne putem dezvolta și întreține singuri, evoluând până în punctul în care putem analiza natura și scopul existenței noastre.

Într-adevăr, nu doar organismele, ci și întregul ecosistem planetar, cosmosul chiar, toate sunt într-o stare de homeostază. Când balanța se dezechilibrează, imediat apar problemele. În octombrie 2003, către Departamentul Educației SUA, a fost înaintat un raport grăitor și mai degrabă amuzant, întocmit de Irene Sanders și Judith McCabe, care demonstrează cu claritate, ce se întâmplă atunci când clătinăm un ecosistem, scoțându-l din starea sa homeostatică. ”În1991, o orca - o balenă ucigașă - a fost observată în timp ce mânca o vidră. Balenele ucigașe și vidrele coexistă, în mod normal, în pace. Atunci ce s-a întâmplat? Ecologiștii au descoperit că populația de bibani și heringi a oceanelor scăzut. Balenele nu consumă acești pești, dar focile și leii de mare o fac. Iar focile și leii de mare care constituie hrana obișnuită a balenelor ucigașe, au scăzut și ele ca număr. Așa încât, private de focile și leii lor de mare, balenele au început să se hrănească cu jucăușele vidre de mare.

”Așadar, vidrele au dispărut pentru că peștele, pe care ele nici nu-l consumă, a dispărut. Acum unda se propagă mai departe. Vidrele nu se mai găsesc acolo pentru a mânca aricii de mare, populația acestora explodând. Dar aricii de mare trăiesc pe seama pădurilor de alge, pe care le epuizează. Algele constituiau adăpostul peștilor cu care se hrănesc pescărușii și vulturii. La fel ca și balenele ucigașe, pescărușii pot găsi alte surse de hrană, dar vulturii pleșuri nu pot și au probleme.

”Toate acestea au început o dată cu declinul populației de bibani și heringi. De ce? Ei bine, balenierele japoneze au decimat varietatea de balene care consumă aceleași organisme microscopice cu care se hrănește pollock-ul (varietate de pește carnivor). Având mai multă hrană, pollock-ul s-a înmulțit excesiv. La rândul lor, aceștia atacă bibanii și heringii, care constituiau hrana focilor și leilor de mare. Iar o dată cu declinul populației de foci și lei de mare, balenele ucigașe au trebuit să se mulțumească cu vidre.”[253]

Gândiți-vă cum ne purtăm unii cu alții. Suntem competitivi, alienați, izolați și aspirăm să-i întrecem pe ceilalți și să nu uităm că asta este *norma*, nu excepția. Ne învățăm copiii că acesta este modul ”corect” de a trăi. Din acest motiv este necesară o școală pentru adulți, un ghid pentru adultul perplex.

Funcționarea acestei școli ar trebui să fie diferită, de la țară la țară. Fiecare națiune și țară are propria sa mentalitate și cultură, un nivel de dezvoltare tehnologică și mijloace de comunicare specifice, precum și tradiții proprii în educație. Din acest motiv, fiecare țară și uneori fiecare oraș, ar trebui să-și dezvolte propria metodă de instruire. Cu toate acestea, *conținutul de bază, principiile predate prin aceste sisteme de educare a adulților trebuie să fie identice.* În caz contrar vor rezulta diferențieri, în ceea ce privește angajamentul oamenilor în responsabilitatea reciprocă și în înțelegerea importanței acesteia în viețile noastre.

Să examinăm acum principiile fundamentale, pe care educația orientată spre garanția reciprocă ar trebui să le inoculeze.

Mass-media prosocială

În *Scrierile lui Baal HaSulam*, Aşlag afirmă, ”Cea mai mare dintre toate plăcerile imaginabile este aceea de a te bucura de favoarea oamenilor. Merită să-ți cheltuiești toată energia, renunțând la orice plăcere materială, doar pentru a obține un dram din această recompensă minunată. Acesta este magnetul care i-a ademenit pe cei mai mari oameni ai tuturor generațiilor și pentru care aceștia au trivializat viața trupească.”[254]

Prin urmare, pentru a ne schimba comportamentul social, trebuie să schimbăm *mediul social*, dintr-unul care promovează individualitatea, într-unul care promovează mutualitatea. Practic, putem folosi media pentru a arăta că munca în grup conduce la rezultate mai bune decât cea individuală, precum și cum competiția dăunează fericirii și sănătății omului. De îndată ce vom înțelege că în urma comportamentuluii cooperativ vom extrage recompense mult mai mari, colaborarea va fi ușor de aplicat.

În cartea lor pătrunzătoare, *Înțelepciunea echipelor: Crearea organizației de înaltă-performanță*, autorii Jon R. Katzenbach și Douglas K. Smith descriu o poveste de succes, care merită a fi menționată în acest context, pentru demonstrarea avantajelor muncii în echipă. Burlington Northern Railroad a fost o companie de transport de succes, fiind acum o parte a corporației deținute de Berkshire Hathaway, controlată de Warren Buffett. În 1981, Burlington Northern

Railroad a fost revoluționată de șapte oameni - Bill Greenwood, Mark Cane, Emmett Brady, Ken Hoepner, Dave Burns, Bill Dewitt și Bill Berry - care s-au folosit de liberalizarea industriei căilor ferate americane, pentru a crește viteza transporturilor și a scădea costurile. Iată cum descriu Katzenbach și Smith spiritul în care aceștia au îndeplinit această revoluție: ”Toate aceste adevărate echipe împărtășesc un angajament față de scopul lor comun. Dar doar membrii cu adevărat excepționali ... ajung să fie dedicați unii față de ceilalți. Cei șapte bărbați au dezvoltat între ei o preocupare și un angajament, unul față de celălalt, la fel de profund ca și devotamentul lor față de viziunea pe care încercau să o transpună în realitate. Ei se îngrijeau de bunăstarea fiecăruia dintre ei, oricând și oriunde era nevoie și lucrau constant, împreună, pentru a îndeplini tot ceea ce trebuia făcut.”[255]

Un asemenea exemplu poate fi un argument valoros în favoarea unității versus competiție. Singura problemă, în lumea noastră ultra-competitivă de astăzi, este că până și unitatea este folosită în scopul câștigării unui avantaj *personal*, pentru grupul care o practică (sau am putea spune că o încalcă, folosind-o nepotrivit). În lumea actuală interconectată și interdependentă, un asemenea tip de unitate este nesustenabilă.

În societatea noastră ego-centristă, unitatea va dura exact atât cât se dovedește a fi profitabilă pentru indivizii implicați în ea. În capitolul anterior, în secțiunea ”De la eu, la noi, la unul”, am descris efectele devastatoare ale competiției. În același timp, am afirmat: ”Cunoașterea noastră actuală a naturii umane nu ne permite să evităm această atitudine competitivă și alienantă, pentru

că ea vine din interior, fiind dictată de nivelul al patrulea, vorbitor, de dezvoltare a dorințelor iar noi nu putem stopa evoluția dorințelor”.

Am afirmat însă deja că nu trebuie să împiedicăm evoluția noastră, ci doar să o îndreptăm într-o direcție constructivă, pentru toți. Cel mai eficient mod de a face asta este folosirea mass-mediei. Dacă vom dezvolta medii prosociale și ne vom bombarda constant cu astfel de informații, prosociale, în aceeași măsură în care suntem copleșiți cu reclame care au drept scop golirea conturilor noastre bancare, vom descoperi că trăim într-o societate extrem de diferită de aceea în care ne aflăm astăzi.

Mass-media contemporană conține o mare cantitate de divertisment, fie prin internet, fie prin TV. O publicație a Departamentului pentru Educație a SUA, intitulată, ”Ghid media - Ajutați-vă copilul să treacă de adolescența timpurie” afirmă că, ”Lumea adolescenților este greu de înțeles, fără a lua în considerație imensul impact al mass-mediei asupra vieților lor. Ea se află în competiție cu familia, prietenii, școala și comunitatea, în ceea ce privește abilitatea sa de a forma interesele, atitudinile și valorile tinerilor.”[256] În mod regretabil, majoritatea covârșitoare a intereselor induse de media, sunt antisociale.

De exemplu, o publicație online a Universității Sistemului de sănătate din Michigan arată că ”Începând cu anul 1950, mii de studii s-au întrebat dacă există o legătură între expunerea la violența media și comportamentul violent în sine. Toate, în afară de 18 dintre ele, au răspuns Da!... Conform AAP (Academia Americană de Pediatrie), ”rezultatele unor cercetări extensive arată că violența

media poate contribui la dezvoltarea unui comportament agresiv, a unei insensibilități față de violență, apariția de coșmaruri a fricii de a fi rănit”.[257]

Pentru a înțelege cantitatea de violență absorbită de tinerele minți, să luăm în considerație următoarea informație oferită de publicația menționată anterior: ”Un copil american vede în medie, 200000 de acte de violență și 16000 de crime la televizor, mai înainte de împlinirea vârstei de 18 ani.”[258] Dacă acest număr nu vi se pare alarmant, observați că sunt 6570 de zile în 18 ani. Aceasta înseamnă că, în medie, un copil va fi expus la ceva mai mult de 30 de acte de violență, la televizor, dintre care 2,4 sunt crime, *în fiecare dintre zilele copilăriei sale*, până la împlinirea vârstei de 18 ani.

În cartea *Dezvoltarea pe parcursul vieții: o abordare psihologică,* publicată în 2008, de Barbara M. Newman, PhD și Philip R. Newman, descriu, în aceeași notă, cum ”expunerea la mai multe ore de violență televizată, măresc repertoriul de comportamente violente al copiilor mici și cresc prevalența sentimentelor, gândurilor și gesturilor agresive. Acești copiii sunt cuprinși de fantezii violente, la care iau parte în situația televizată pe care o urmăresc.”[259] Dacă ne aducem aminte de neuronii-oglindă și ținem cont de cât de mult învățăm prin imitație, noi toți și în special copiii, ne putem imagina ce rău ireversibil le provoacă acestora vizionarea scenelor violente. Iar efectele acestei educații greșite, le simțim deja, din plin.

Din acest motiv, dezvoltarea unei mass-medii prosociale și a responsabilității reciproce, este imperativ necesară pentru supraviețuirea

noastră, ca societate durabilă. Ea trebuie să joace un rol cheie în schimbarea atmosferei publice alienate, într-una de camaraderie. Media ne pune la dispoziție aproape tot ceea ce știm despre lumea noastră. Chiar și informația pe care o primim de la prieteni și familie, sosește de obicei, via media - versiunea modernă a telegrafului.

Media nu ne pune însă, la dispoziție, doar informații. Ea ne oferă fărâme de informații despre oameni pe care îi aprobăm sau îi dezaprobăm și ne formăm opiniile pe baza a ceea ce vedem, auzim sau citim în media. Deoarece puterea sa asupra publicului este fără rival, atunci când media se orientează spre apropiere și unitate, ea va îndrepta atenția lumii întregi asupra acestor valori.

Astăzi media pune accentul pe indivizii de succes, moguli media, mega staruri și indivizii super-realizați, care au făcut miliarde pe spinarea competitorilor lor. În timpuri de criză, cum ar fi după uraganul Sandy, oamenii se unesc pentru a se ajuta reciproc. În asemenea timpuri, toate poveștile pe care le difuzează din abundență media, ajută la ridicarea moralului nostru și ne dau speranță în bunătatea spiritului uman. Din păcate, imediat cum apare ceva nou, media aleargă după acea poveste și tot câștigul dispare, iar o dată cu el și credința în spiritul uman. În prime time se reinstalează senzația de suspiciune și alienare.

Pentru a induce o schimbare fundamentală și de durată a viziunii noastre, pentru a ne dori calitatea dăruirii, media ar trebui să prezinte întreaga realitate și să ne arate structura ei interconectată și interdependentă. În acest scop, ea ar trebui să producă programe care demonstrează influența acestei calități asupra

tuturor nivelurilor Naturii - mineral, vegetal, animal și vorbitor - și să încurajeze oamenii să o emuleze, pentru a egaliza societatea noastră cu trăsăturile de dăruire, mutualitate și homeostază ale Naturii. În locul talk show-urilor care idolatrizează oamenii de succes, ar trebui prezentate show-uri care i-au ajutat *pe alții* să aibă succes.

Dacă media va arăta oameni care au grijă unii de alții și îi va așeza pe un piedestal, în primul rând pentru că faptele lor coincid cu legile Naturii, cu Legea dăruirii, atunci ea va schimba preferința publicului pentru ego-centrism, într-una pentru camaraderie. Oamenii vor începe să simtă că în faptul de a fi altruist există un câștig *personal*, mai mare decât cel din egoism, dacă în egoism există vreunul.

Mesjul predominant al mass-mediei actuale ar trebui să fie, ”Unitatea este amuzantă și vă face bine; alăturați-vă nouă!” Există nenumărate mijloace prin care media ne poate arăta că unitatea este un dar.

Deși toți oamenii de știință cunosc faptul că nici un sistem din Natură nu operează izolat, că interdependența este numele jocului, majoritatea oamenilor nu sunt conștienți de asta. Atunci când vom vedea cum toate organele lucrează în beneficiul întregului corp, cum albinele colaborează în stup, cum o școală de pești înoată la unison, ca și cum ar fi un pește uriaș, cum cimpanzeii îi ajută pe alți cimpanzei sau pe oameni, fără să aștepte nici o recompensă în schimb, vom *ști* că legea primară a Naturii este una a armoniei și a coexistenței.

Media poate și trebuie să ne arate astfel de exemple, mult mai des decât o face acum. Realizând că așa lucrează Natura, în mod spontan, ne vom examina societățile și ne vom strădui să emulăm această armonie și între noi. Dacă gândurile noastre încep să se schimbe în această direcție, ele vor induce o atmosferă diferită și vor aduce un spirit de speranță și putere în viața noastră, mai înainte chiar de a transpune în realitate acest spirit, deoarece vom fi aliniați cu forța vitală a Naturii, cu Creatorul.

Așa cum am arătat, cea mai mare plăcere a noastră este de a câștiga favoarea oamenilor, de aceea dacă acțiunile și opiniile noastre sunt aprobate, ne simțim bine. Atunci când ceea ce spunem sau facem este dezaprobat, ne simțim prost și avem tendința de a ne ascunde acțiunile sau de a le modifica, pentru a fi conforme cu standardele sociale. Cu alte cuvinte, tocmai pentru că este atât de important pentru noi să ne simțim bine, media are poziția unică din care poate schimba acțiunile și opiniile oamenilor.

Deloc surprinzător, politicienii sunt persoanele cele mai dependente de rating, din întreaga societate, din moment ce carierele și nivelul de trai depind de popularitatea lor. Dacă le arătăm că ne-am schimbat valorile și ei le vor schimba pe ale lor. Și unul dintre modurile cele mai eficiente de a le spune acest lucru, este să le arătăm ce anume dorim să vedem la televizor! Putem să oferim ratinguri mari show-urilor care promovează unitatea și camaraderia, atunci politicienii se vor alinia acestui spirit și vor elabora legi conforme lui. Deoarece politicienii vor să rămână în funcții, trebuie să le arătăm că, în acest scop, ei trebuie să promoveze ceea ce dorim noi - unitatea.

După ce vom crea o mass-media care promovează unitatea și colaborarea, în locul glorificării egoiste a celebrităților, vom avea un mediu care ne va *convinge* că unitatea și responsabilitatea reciprocă sunt bune.

Cheia unității

Oamenii trebuie să cultive câteva reguli de bază, pentru a constitui o societate mai unită, ai cărei membri sunt responsabili, unii pentru ceilalți.

1) Hrana și celelalte necesități: În primul rând, oamenii *trebuie* să aibă asigurată hrana. Fără încrederea că își pot hrăni copiii și pe ei înșiși, oamenii nu vor simți că sunt părți integrante ale societății, pentru că se vor lupta constant pentru hrană (chiar dacă nu fizic, ci mental).

În plus, este absolut necesar ca oamenii să aibă suficientă siguranță în ceea ce privește serviciile medicale, locuința, îmbrăcămintea și educația. Toate acestea depind de standardul mediu de viață din fiecare localitate, dar baza subzistenței trebuie asigurată pentru toți, la un nivel care să respecte demnitatea umană și calitatea de membri ai societății.

În schimbul garantării subzistenței, toți membrii societății vor parcurge o formă de instruire, care îi va ajuta să înțeleagă natura interconectată și interdependentă a lumii noastre - motivul pentru care primesc cu toții, aceste

servicii. Ei vor învăța că existența într-o societate care le asigură bunăstarea presupune și anumite îndatoriri, legate de atitudinea oamenilor față de semenii lor, dar și de contribuția lor sub formă de timp sau de servicii dedicate binelui comun.

De exemplu, siguranța faptului că toți copiii primesc o educație de bază, nu ar trebui să coste statul nici un leu. Ea ar putea fi făcută cu ajutorul profesorilor aflați în șomaj, care să lucreze voluntar în schimbul subzistenței. Această măsură ar contribui în mod semnificativ, la coeziunea socială a comunității și, împreună cu ante-menționata instruire, vor fi percepute ca și contribuții la alcătuirea unei lumi mai bune, dând astfel oamenilor un stimulent pozitiv, pentru a munci în slujba comunității.

2) Instruirea: am menționat deja instruirea care îi va ajuta pe oameni să înțeleagă natura interconectată și interdependentă a lumii noastre. Paradigma Educației sociale integrale sugerează că *fiecare* cetățean, chiar fiecare *locuitor* al unei țări, trebuie să ia parte la aceste cursuri.

Instruirea are două scopuri - unul social și unul economic. Scopul economic, care este mai mult un fel de beneficiu suplimentar, decât un scop în sine, este acela de a furniza oamenilor cunoștințele necesare traiului în perioadele în care veniturile sunt mici. Această parte a cursurilor va cuprinde o educație a consumului (finanțe personale), în așa fel încât oamenii să-și poată gospodări familiile într-o manieră economicoasă, viabilă, folosind resurse limitate.

Cealaltă parte a cursurilor, cea mai mare, va include subiecte legate de percepția sinelui ca parte a unui întreg mai mare, cu care împărtășește un scop comun. Această percepție este imperativă pentru coeziunea societății, fără ea am avea o societate în care fiecare om ar lupta pentru el însuși, ne-am mânca între noi.

Dezacordul în creștere dintre acest tip de societate și direcția spre unitate a realității zilelor noastre, va conduce, fără îndoială, la o mărire a presiunii deja excesive, asupra funcționării sociale a oamenilor, iar rezultatul va fi distrugerea societății. Dacă se va întâmpla asta, așa cum o dovedește istoria și cum am arătat în capitolele anterioare, evreii vor fi considerați principalii responsabili, cu consecințe previzibile.

Mai jos, voi descrie topicele care consider că ar trebui incluse în instruirea Educaţiei integrale, pentru a introduce oamenii într-o viziune a lumii mai unită și deci, durabilă:

* Interconectivitatea în economie, cultură și societate, precum și ce presupune aceasta pentru fiecare dintre noi. Acest topic va detalia evoluția dorințelor și cum, la nivelul al patrulea, dorim să ne bucurăm de bogăție, putere și faimă, adică de plăceri egoiste și aceste dorințe ne impun să ne conectăm, chiar dacă în mod greșit, pentru a ne folosi unii de ceilalți.

* Interdependența - de ce am devenit interdependenți și cum ne afectează acest fapt relațiile personale, pe cele din societate și din politică. Acest topic ar trebui să continue explicația evoluției dorințelor, pentru a ne arăta din ce motiv dorința

noastră de a-i exploata pe ceilalți ne face mai dependenți, unii de alții. Pe măsură ce aceste dorințe ne fac să ne angajăm în relații tot mai strânse, în timp ce nutrim intenții rău-intenționate față de alții, noi devenim tot mai interconectați și dependenți, pentru că vrem să ne folosim de ceilalți. Și totuși, suntem interdependenți în egală măsură, pentru că depindem de ceilalți pentru a ne satisface dorințele.

* Îmbunătățirea capacităților mentale, emoționale și sociale:

* Învățarea modului de adaptare la lipsa unui loc de muncă și la mijloacele financiare insuficiente rezultate, la stres și la depresie.

* Deprinderea mijloacelor de comunicare, cum ar fi cum să ascultăm, să ne exprimăm emoțiile și nevoile cu claritate, să ne respectăm și să interpretăm limbajul corpului. Scopul este acela de a atenua agresivitatea și a stabili o înțelegere mutuală mai bună.

* Rezolvarea conflictelor domestice într-o manieră non-violentă.

* Socializarea ca mijloc de învățare, dezvoltare personală, aplanarea tensiunilor și refacerea stimei de sine.

* Consumul de media: Așa cum am afirmat mai înainte, mass-media este mijlocul cel mai puternic prin care putem să ne dezvoltăm opiniile și valorile. Din acest motiv, consumul pe scară largă de media, poate reduce tendințele agresive, încuraja comportamentul pro-social și furniza informații esențiale pentru înțelegerea lumii și a locului nostru, în cadrul ei. Precizăm că termenul ”media”,

nu reprezintă doar televiziunea și radioul, ci și internetul, presa scrisă și anumite forme ale culturii pop, cum ar fi filmele și muzica ușoară.

* Abilitățile legate de administrarea timpului: Învățarea folosirii timpului personal în scopul îmbogățirii personale, expansiunii cercului social, dobândirii de noi însușiri profesionale, sau îmbunătățirea celor vechi, întreținerea unor puternice legături de familie.

* Pregătirea educatorilor pentru viitoarele cursuri și instruiri.

Deasemenea, acolo unde este posibilă participarea fizică, instruirea se va desfășura cu ajutorul activităților sociale, simulărilor, a muncii în grup, jocurilor și prezentărilor multimedia. Învățarea *nu* se va desfășura în clasele tradiționale în format față în față, profesor-elev. În acest caz, profesorul și elevii vor sta în cerc și vor conversa ca egali, învățând astfel prin îmbogățire mutuală și împărtășirea cunoștințelor. Dacă nu este posibilă participarea fizică, structura educațională va fi interactivă, cu exemple și activități dedicate în primul rând învățării interactive sau e-learning.

Rezultatul unei asemenea instruiri ar trebui să fie dublu: 1) înțelegerea modului în care se poate organiza viața personală în contextul mediului volatil social actual, precum și al instabilității economice; 2) înțelegerea legii naturale care galvanizează această desfășurare, a faptului că această lege este inexorabilă și de neclintit, la fel ca gravitația, că trebuie să ne însușim noi mijloace de adaptare, pentru binele nostru.

Deși trebuie cu toții, să știm cum să ne comportăm sub Legea interdependenței, care ne-a fost impusă de Legea dăruirii, de Creator, acest lucru nu înseamnă că fiecare om va trebui să studieze Cabala. Cei care doresc să studieze, o pot face, dar cei care nu simt dorința de a dobândi pe Creator, vor contribui la fel de mult la ”super-organismul umanității”, ca să folosim cuvintele lui Christakis și Fowler, pur și simplu trăim conform legilor garanției reciproce, fără să realizeze munca interioară a Creației.

Așa cum nu trebuie să fii un electrician calificat pentru a aprinde lumina în siguranță, tot astfel nu trebuie ca fiecare om să fie cabalist, sau ”expert în muncile Legii dăruirii”, ca să folosim o exprimare modernă, pentru a aplica în siguranță și cu succes, Legea dăruirii în viețile lor. În fond, această lege există *pentru a face bine* creaturilor Lui, așa cum am învățat din capitolul 2. De aceea, tot ceea ce trebuie să facem este să învățăm cum să folosim această lege în mod corect, tot astfel cum am învățat să folosim electricitatea, gravitația, magnetismul și orice altă lege sau forță naturală, în beneficiul nostru.

Acestea fiind spuse, la fel cum electricienii construiesc sisteme care pot fi folosite în siguranță de toată lumea, fără să fie nevoie de cunoștințe profesionale, cabaliștii vor trebui să construiască sistemele sociale și de studiu, care să inoculeze calitatea de dăruire în societate, așa încât fiecare om să poată folosi în mod benefic aceste sisteme, chiar și fără a cunoaște nimic despre Cabala.

3) Masa rotundă: Un mijloc de importanță capitală, care merită o menționare aparte, este formatul de masă rotundă în desfășurarea discuțiilor. În acest tip de discuții, toți participanții au un statut egal și reprezintă viziuni diferite și, de cele mai multe ori opuse, asupra subiectelor de maximă importanță pentru comunitate, oraș, regiune sau țară.

Scopul deliberării nu este nici de a reconcilia punctele de vedere și nici de a se ajunge la un compromis. Scopul este mai degrabă, acela de a găsi numitorul comun care să fie *mai presus* de conflicte și dispute. Rezultatul găsirii unui asemenea element este acela că subiectele discutate vor părea dintr-o dată lipsite de importanță, vor păli în comparație cu unitatea și căldura pe care participanții le vor simți, unii pentru ceilalți. Soluțiile ulterioare vor fi ușor de aflat, căci abordând conflictele persistente anterioare într-un spirit de bună-credință, datorită interesului *comun* abia descoperit.

Mai multe organizații și mișcări din Israel au implementat formatul de masă rotundă, în discuții. De exemplu, *Arvut*, mișcarea pentru responsabilitate reciprocă, a folosit *de sute de ori* acest mijloc de deliberare și, de fiecare dată, participanții înșiși au raportat un mare succes. Chestiuni care au rămas nerezolvate ani de zile au putut fi rezolvate în doar câteva ore, în această manieră.

Până acum în Israel această metodă a fost încercată în orașele mari, în sate și kibuțuri, în satele arabe și druze, aducând împreună aripa cea mai de dreapta a coloniștilor din Iudeea și Samaria, cu arabii din West Bank, în Knesset

(parlamentul israelian) sau în mijlocul populațiilor care se zbat pentru supraviețuire, provenite din Etiopia și fosta Uniune Sovietică. Aceste evenimente s-au terminat cu un profund sens al unității și căldurii, în 100% din cazuri. Pentru detalii și înregistrări ale meselor rotunde, vizitați http://www.arvut.org/en/round-table.

Discuții în format de masă rotundă au avut loc în întreaga lume: New York și San Francisco (SUA), Toronto (Canada), Frankfurt și Nurnberg (Germania), Roma (Italia), Barcelona (Spania), St, Petersburg și Perm (Rusia), sunt doar câteva dintre numeroasele locuri unde acestea au fost implementate, toate bucurându-se de același succes răsunător, ca și în Israel.

În spiritul egalității, deliberările actuale implică și auditoriul, conform următoarei proceduri: la masa principală se adună un număr de indivizi provenind din medii și având interese diverse, de cele mai multe ori aflate în conflict. Participanții își exprimă părerile lor despre un subiect anume stabilit de gazda evenimentului.

Apoi audiența adresează întrebări participanților, la care unul sau mai mulți dintre ei, răspund. Există regula, care nu poate fi încălcată, că participanții nu reproșează nimic altora și nici nu îi întrerup pe aceștia. Este strict interzisă critica la adresa persoanei. În acest fel, invitații ascultă o varietate de opinii care nu se află în opoziție, ci se *completează*.

În continuare, publicul se împarte în mai multe mese rotunde și discută problemele ridicate de gazdă, în același fel și spirit demonstrat de participanții la

masa rotundă principală. În sfârșit, mesele se unesc într-o adunare comună, fiecare grup, prezentându-și concluziile și împărtășindu-și impresiile despre eveniment, în întregul său.

Recent, au fost încercate și discuții de tip masă rotundă în mediul online, acestea având deasemenea, un mare succes. Evident că fiecare loc își are mentalitatea sa proprie și fiecare vehicul - eveniment în direct, întâlnire online sau transmisiune televizată - își are propriile avantaje și dezavantaje. Prin urmare, nici un eveniment nu seamănă cu altul. Și totuși, spiritul de camaraderie și angajamentul față de garanția reciprocă care stau la baza fiecărei astfel de discuții, asigură succesul acestor deliberări unice. Deși vasta majoritate a societății este încă departe de a-și conduce viața conform conceptelor garanției reciproce, aceste discuții, așa cum demonstrează înregistrările video, reușesc să inducă un autentic sens al traiului în responsabilitate reciprocă.

COPIII EDUCAȚI INTEGRAL

În timp ce adulții trebuie să-și asume responsabilitatea schimbării pozitive a mediilor lor sociale, în ceea ce-i privește pe copii și tineri, situația este mult mai complicată. Este responsabilitatea adulților - educatori și profesori - fie cu ajutorul inițiativei private, fie cu sprijinul guvernului, de a construi acest mediu propice coeziunii.

Sistemul educațional actual sprijină cu toată puterea competiția. Privită în sine, competiția este naturală și nu este inerent negativă. Dar, dacă ținem cont de efectele culturii competitive de astăzi, asupra noastră și, încă mai mult, asupra copiilor noștri, este clar că folosim greșit această trăsătură.

În *Fără competiție: Pledoarie împotriva competiției*, Alfie Kohn, un cunoscut dizident al competiției, l-a citat pe psihologul Elliot Aronson: ”Începând cu jucătorul din Liga mică, acela care izbucnește în lacrimi când echipa sa pierde, până la studenții de la colegiu care cântă ”Suntem numărul unu!”; de la Lyndon Johnson, a cărei judecată a fost în mod sigur distorsionată de dorința sa adeseori mărturisită, de a nu fi primul președinte american care să piardă un război, până la școlarul de clasa a treia care își disprețuiește colegii, doar pentru că a obținut un rezultat superior la un test de aritmetică; manifestăm o uluitoare obsesie culturală pentru victorie.”[260]

Într-adevăr, bibliotecile și internetul abundă în studii care arată că individualismul și competiția sunt nocive, pe când colaborarea și cooperarea sunt bune, atât la școală cât și la muncă. Jeffrey Norris a publicat o povestire în News Center al UCSF, intitulat, ”Premiul Nobel obținut de Yamanaka subliniază valoarea educației și a colaborării”. În această relatare, Norris afirmă, ”Singuraticul om de știință, care lucrează ore lungi în noapte, pentru a termina un experiment revoluționar, care duce la un moment de Evrica! plin de bucurie solitară, este poate o scenă dintr-un film de Hollywood, dar, în realitate, știința este o întreprindere înalt-socială.”[261] Mai departe, în secțiunea, ”Colaborarea sinergetică duce la progres”, el adaugă, ”În spațiile deschise ale clădirilor

laboratoarelor moderne, fiecare cercetător științific principal lucrează cu câțiva confrați de nivel postdoctoral, studenți din anii terminali și tehnicieni iar un vizitator nu poate să spună unde se termină un laborator și începe altul. În acest mediu interactiv cresc ideile științifice și camaraderia."[262]

Același lucru este valabil și la școală. Au fost deja efectuate numeroase experimente, asupra beneficiilor colaborării în cadrul sistemului educațional. Într-un eseu intitulat, "O poveste de succes în psihologia educațională: Teoria interdependenței sociale și învățarea cooperativă", profesorii universității din Minnesota, David W. Johnson și Roger T. Johnson, argumentează teoria "interdependenței sociale". Cu cuvintele lor, "Au fost efectuate mai mult de 1200 de studii, în ultimele 11 decade, asupra eforturilor cooperative, competitive și individualiste. Descoperirile rezultate din acestea, au validat, modificat, rafinat și extins teoria."[263]

Autorii au continuat să detalieze descoperirile acestor studii. Cercetătorii au comparat eficacitatea învățatului cooperativ cu acela uzual, al învățatului individual. Rezultatele au fost fără echivoc. În termenii răspunderii individuale și a responsabilității personale, ei au concluzionat, "Se afirmă că interdependența pozitivă care leagă împreună membrii unui grup, conduce la sentimente de responsabilitate față de (a) îndeplinirea părții de muncă atribuită și (b) ajutarea altor membri ai grupului, în munca lor. Mai mult, atunci când performanța unei persoane afectează rezultatele colaboratorilor, acea persoană se simte responsabilă pentru bunăstarea colaboratorilor, în aceeași măsură cu propria bunăstare. A nu corespunde propriilor așteptări este rău, dar a nu corespunde

așteptărilor altora, este și mai rău."[264] Cu alte cuvinte, interdependența pozitivă îi transformă pe oamenii individualiști, în persoane iubitoare și colaborante, o tendință complet opusă aceleia curente de creștere a individualismului, până la punctul narcisismului.[265]

Johnson și Johnson fac distincție între interdependența pozitivă și negativă. Cea pozitivă presupune"... o corelație pozitivă care face parte din scopurile individuale propuse; indivizii percep că își pot realiza scopurile doar dacă și ceilalți indivizi cu care întrețin relații de colaborare, își ating scopurile lor."[266] Cea negativă înseamnă că "indivizii percep că își pot atinge scopurile doar dacă indivizii cu care sunt legați prin relații de concurență, eșuează în îndeplinirea scopurilor lor."[267]

Pentru a demonstra beneficiile colaborării, cercetătorii au evaluat realizările studenților care au colaborat, față de cele ale studenților care s-au aflat în competiție. Conform descoperirilor lor, "În medie, o persoană care a colaborat s-a dovedit că a realizat mai mult cu două treimi, decât o altă persoană care a activat într-o situație competitivă sau individualistă."[268]

Ca să înțelegem semnificația acestei deviații peste medie, să luăm în considerație faptul că un student cu media 6, va sălta prin cooperare, până la o uluitoare medie 10. Cei doi Johnsoni au mai scris, "Cooperarea, în comparație cu eforturile individuale, tinde să promoveze păstrarea relațiilor pe termen lung, o puternică motivație intrinsecă, speranța dobândirii succesului, o gândire mai creativă... și o atitudine mult mai pozitivă față de sarcini și școală."[269] În

concluzie, nu doar copiii beneficiază de pe urma acestei atitudini prosociale, ci și întreaga societate.

La începutul anului 2012, am fost coautor, împreună cu profesorul de psihologie și gestalt-terapeutul, dr. Anatoly Ulianov, al cărții intitulate, *Psihologia societății integrale.* Cartea detaliază bazele EI, cu referințe specifice la societatea competitivă a zilelor noastre. Cartea sugerează, în esență, că, din moment ce competiția este inerentă naturii umane - așa cum am detaliat mai devreme în această carte, cu privire la aspirațiile nivelului vorbitor, pentru bogăție, putere și faimă - nu ar trebui să o inhibăm. În schimb, în loc să ne întrecem pentru poziția de rege (sau regină) a satului, putem întreține o atmosferă socială, care să sprijine competiția între persoanele care contribuie cel mai mult la bunăstarea altor oameni.

Ar trebui declarați câștigători, aceia care au făcut cel mai mult pentru a-i ajuta pe *ceilalți*. Într-un fel, aceasta este o competiție pentru a se alege cel care îi iubește cel mai mult pe ceilalți. În acest fel, imboldul natural al copiilor de a excela - și în special, de a excela față de ceilalți - nu este inhibat, permițându-le acestora să-și atingă potențialul maxim și, în același timp, să-l canalizeze în beneficiul întregii societăți și nu doar al lor, căci singurul mod de a câștiga acest tip de competiție este acela de a fi cel mai bun în a face bine. Astfel, competiția devine o unealtă pentru plantarea calității dăruirii în copii.

Pentru a întreține această atmosferă sănătoasă, relațiile dintre prieteni și cele dintre studenți și profesori, trebuie să oglindească aceste valori prosociale.

Aceasta presupune anumite modificări ale stilului tradițional de predare. Educația integrală arată că provocarea zilelor noastre, în învățământ, nu este transmiterea de informații, ci, mai degrabă, insuflarea caracteristicilor care permit acumularea rapidă de informații, într-o manieră care să se potrivească, cel mai bine scopurilor diferite ale studenților.

Aceasta este o tranziție de la paradigma tradițională, care se datorează faptului că viața de astăzi este extrem de diferită de aceea din timpul Revoluției industriale, atunci când a fost conceput conceptul predării informațiilor, față în față. În Epoca informațiilor, datele se acumulează atât de rapid, încât experiențele trecute pot servi doar ca bază de studiu. Pentru a se pregăti pentru lumea adultă actuală, copiii de școală trebuie să învețe *cum* să învețe, mai mult decât să acumuleze informații.

Mai mult, datorită faptului că lumea de astăzi este interconectată și interdependentă, încă din fragedă pruncie, copiii trebuie să înțeleagă că doar interesul de sine nu îi va conduce la fericire. În plus, așa cum demonstrează Johnson și Johnson, respectul mutual și deschiderea față de ceilalți va crește șansele lor de a dobândi succesul și fericirea.

Copiii au nevoie să experimenteze interconectivitatea lumii, în viața reală și nu doar să audă, sau să vorbească despre asta. O cale practică prin care se poate deprinde acest lucru, este transformarea sălii de clasă într-un microcosmos, un mini-mediu, o familie în care toți se îngrijesc unii de ceilalți.

În acest scop, EI propune ca studenții și profesorii - sau ”educatorii”, așa cum îi numește EI - să stea în cercuri iar învățarea să aibă loc prin discuții deschise, asupra tuturor subiectelor. Cercurile îi plasează la același nivel pe educator și pe studenți, în așa fel încât educatorul să poată ghida, cu blândețe, discuția, spre învățare și, mai important, spre înțelegerea reciprocă, fără să fie autoritar sau dominator.

O altă chestiune importantă este curriculum-ul școlar. Acesta ar trebui să reflecte natura interconectată a lumii, consolidând integrarea subiectelor. În acest sens, disciplinele de studiu, cum ar fi matematica, fizica și biologia, nu vor fi predate separat, ci în context natural, ca un întreg, așa cum funcționează de fapt legile acestor trei discipline.

Integrarea ar trebui să fie inerentă studiului și este foarte probabil să vedem cum studenții aplică legile biologiei, la studiile lor umaniste. În fond, umanitatea a fost deja etichetată ca ”superorganism”, așa că a aplica legile biologiei la societatea omenească, pare a fi o evoluție naturală.

Este notabil, deasemenea, faptul că, de multe ori, în EI educatorii nu sunt profesori, ci *foști studenți*. Acest fapt crește coeziunea și camaraderia dintre studenții de diferite vârste, dezvoltă deprinderile verbale și pedagogice ale tinerilor educatori și conduc la o asimilare mai profundă a informației, de către tutori, fiind nevoiți să o predea altora.

Lucrul cel mai important însă, este acela că, atunci când tinerii predau și nu profesori adulți, problemele legate de disciplină dispar cu totul. Copiii mici îi

respectă în mod natural, pe cei cu doi-trei ani mai mari decât ei, pe când față de educatorii adulți au sentimente de respingere. Ei caută să câștige aprobarea educatorilor lor și concurează pentru locul de cel mai bun student. Această aspirație, cuplată cu dorința deja menționată de a fi cel mai bun în a face bine, conduce la instaurarea unei atmosfere plăcută în școală, spre care copiii se vor bucura să se îndrepte dimineața și în care ei vor crește și vor deveni adulți încrezători și *prosociali*.

Corespunzător cu scopul EI, învățarea se va desfășura în grupuri, deoarece aceasta este forma cea mai avantajoasă de studiu, pentru creșterea adaptării sociale și pentru asimilarea informației, așa cum arată studiile lui Johnson și Johnson. Evaluarea unui student nu se va face pe baza capacității sale de memorare și de redare a cunoștințelor, pe baza unui test standardizat, ci va fi efectuată pentru întregul grup. Acest lucru va crește și mai mult sentimentul responsabilității grupului și garanția reciprocă dintre studenți.

Atât profesorii cât și educatorii vor trimite în mod regulat, rapoarte părinților și administratorilor școlii, cu privire la progresul social și educațional al copiilor. Deoarece profesorii vor fi mult mai apropiați de studenți decât o permit metodele actuale, ei își vor da seama dacă apare o problemă cu un copil, mai înainte ca aceasta să se deterioreze, devenind o criză majoră.

O dată pe săptămână, studenții ar trebui să părăsească școala, să facă ieșiri. Pentru a cunoaște lumea în care trăiesc, sistemul de educație trebuie să le pună la dispoziție informații la prima mână, despre instituțiile care le influențează

viețile, despre autoritățile guvernante și despre istoria și natura locului în care trăiesc. Asemenea ieșiri ar trebui să includă muzee, plimbări în parcuri, vizite în comunitățile agricole apropiate, tururi în fabrici, spitale și instituțiile guvernamentale, poliție, etc.

Fiecare astfel de excursie trebuie să fie pregătită, prin informarea studenților despre locul pe care urmează să-l viziteze, rolul și contribuția acestuia în societate, posibilele alternative ale acestuia, precum și originile acestui loc sau instituții.

De exemplu, înainte de o ieșire la o secție de poliție, studenții vor face cercetări despre activitatea de poliție, pe internet, dacă este posibil obținând informații chiar despre secția pe care urmează să o viziteze. Ei vor învăța cum a ajuns poliția să acționeze în modul în care o face acum, care este locul ei, în cadrul vieții noastre sociale și ar putea imagina alternative la poliția clasică.

În acest fel, copiii învață despre lumea în care trăiesc, își dezvoltă gândirea creativă pentru a crea un viitor dezirabil, a practica munca în echipă și a-și îmbunătăți abilitățile de învățare. După ieșire, discuțiile vor permite studenților să-și împărtășească observațiile, să tragă concluzii, să facă sugestii și să-și compare descoperirile cu percepția pe care o aveau despre topicul discutat, mai înainte de vizită.

Sunt multe încă de spus despre școlile EI, cum ar fi relațiile dintre părinți-școală-copii, abordarea temei pentru acasă, orele recomandate de școală, sărbători, politicile cu privire la pedepse, etc.. Dezvoltarea în continuare a acestui

topic depășește scopul acestei cărți, dar ar trebui să fie clară ideea de bază a EI: copiii trebuie să învețe într-un mediu interconectat, să experimenteze direct beneficiile și plăcerea asociată de traiul într-un asemenea mediu.

PRIVILEGIUL NOSTRU, DATORIA NOASTRĂ, TIMPUL NOSTRU

Mai trebuie menționat un singur lucru cu privire la educația adulților, a tinerilor și a copiilor. Nici o formă de educație integrală nu va avea succes, dacă scopul ei este *doar* de a îmbunătăți viața noastră materială. Deși acesta este un scop dezirabil, el nu poate fi atins fără o înțelegere profundă a faptului că toată umanitatea se deplasează spre o eră a interconectivității și a interdependenței, pentru că *aceasta este Legea Naturii*.

Oamenii nu trebuie să o numescă ”Creatorul”. Nu este nevoie ca oamenii să aspire să atingă un nivel de percepție mai înalt, mai profund și mai extins, decât dacă asta își doresc cu adevărat. Cu toate acestea, ei *vor trebui* să cunoască faptul că echivalența de formă, a fi similar cu Legea Naturii, adică a fi interconectați, ne obligă să ne adaptăm în mod corespunzător modul nostru de trai.

Aceia care stabilesc curriculum-ul și alcătuiesc programele de studiu, vor trebui să fie așa cum am scris mai sus cu alte cuvinte, cabaliști. Acestea fiind spuse, studiul Cabalei niciodată nu va fi obligatoriu, pentru că doar cei care doresc să se transforme, să se dedice servirii altora și doresc într-adevăr să dobândească calitatea dăruirii, se vor dedica acestei vocații.

Adevărat, o asemenea transformare socială este o sarcină uriașă. Și totuși, noi, evreii, ne-am mai transformat și înainte, iar reminiscența acestei transformări există încă în noi, fie ea vădită, fie latentă. Nici unei alte națiuni nu i s-a mai încredințat sarcina salvării umanității, ci doar nouă, evreilor și nici o altă națiune nu a mai primit uneltele necesare acestui scop. Aceasta este chemarea noastră; este privilegiul nostru; este datoria noastră și este timpul nostru.

Tocmai din asumarea acestui angajament, a fost dezvoltată metoda de educație sugerată mai sus. Poate părea o metodă neconvențională, dar fundația ei este adânc înrădăcinată în istoria noastră și în sufletele noastre iar ”tezele” ei au fost testate cu succes de către alte doctrine. Vom reuși dacă ne unim și vom da greș în caz contrar. Așa cum au spus învățații noștri, ”Măreață este pacea, căci chiar și atunci când Israelul se roagă la idoli dar este pace între ei, Creatorul spune, ”Este ca și cum nu îi pot guverna pentru că este pace între ei.””[270]

Aș dori să închei cu un citat din cuvintele lui Baal HaSulam, de la sfârșitul ”Introducerii la Cartea Zoharului”. El a încheiat introducerea sa cu o declarație, în care afirmă că, dacă Israelul și-ar îndeplini misiunea și ar aduce fericirea în lume, prin unitate și dobândirea calității dăruirii, atunci s-ar adeveri cuvintele profetului Isaia și națiunile ni s-ar alătura și ne-ar ajuta în misiunea noastră. Așa cum spunea Baal HaSulam, ”Astfel spune Domnul Dumnezeu, Priviți, îmi voi ridica mâna către națiuni și voi instaura măsura mea peste oameni: și ei vor aduce pe brațe pe fiii tăi iar fiicele tale vor fi duse de ei, pe umeri”” (Isaia 49:22).

POSTFAȚĂ

Umanitatea merită să fie unită într-o singură familie. Când se va întâmpla aceasta, toate certurile și relele care izvorăsc din divizarea națiunilor și limitările lor, vor înceta. Cu toate acestea, lumea necesită alinare, astfel umanitatea va fi perfecționată datorită caracterului unic al fiecărei națiuni. Aceasta este deficiența pe care Adunarea Israelului o va completa.

Rav Kook,

Orot HaRaaia (Luminile lui Raaia), Șavuot, p 70

Nu a fost ușor să scriu această carte. Am scris zeci de cărți, dar nici una dintre ele nu a fost atât de solicitantă din punct de vedere emoțional sau intelectual. Am aflat despre sarcina care stă înaintea noastră, cu mulți ani în urmă, dar am ezitat să mă adresez direct conaționalilor mei evrei. Nu am dorit să par condescendent sau arogant, predica plictisitoare sau dojenitoare nu se află pe lista mea de priorități.

Studiile mele cabaliste, împreună cu Rabaș, m-au învățat însă, că direcția în care se mișcă astăzi lumea, ne va conduce direct la dezastru. De aceea, tatăl lui Rabaș, Baal HaSulam și fiul său deopotrivă, au fost mai dornici decât oricare

alt cabalist dinaintea lor, să facă să circule vechea înțelepciune, ca un leac împotriva egoismului exacerbat al umanității.

Baal HaSulam a fost neliniștit de creșterea interdependenței globale încă de la începutul anilor 1930, atunci când extrem de puțini oameni erau conștienți de acest proces. El știa că acest lucru va provoca o criză de nerezolvat, dacă umanitatea nu va întări dependența mutuală cu garanție reciprocă, că natura umană nu va putea suporta contrastul dintre interdependență și aversiunea reciprocă.

În același timp, chiar și la acel moment de început al globalizării noastre, Baal HaSulam a realizat faptul că procesul era ireversibil, pentru că suntem părți ale aceluiași suflet, aceleiași dorințe, fiind, inevitabil, conectați. El mai știa, așa cum știau toți înțelepții citați în această carte, că scopul pentru care am fost creați nu este acela ca oamenii să fie înstrăinați și plini de ură, ci ca ei să se strângă și să se unească, datorită calității de dăruire.

Vedem astăzi, cât de multă dreptate a avut. Suntem conectați fără speranță, în mod greșit și urâm din suflet acest fapt. Sistemele noastre sociale, cum ar fi economia, sănătatea și educația, consideră că această rea-voință constituie fundația relațiilor interumane, de aceea, fiecare entitate se îngrădește cu regulamente, legislații și avocați.

Dar acest *modus operandi* este nesustenabil. Așa cum familiile bune își asumă bunăstarea membrilor lor, tot astfel membrii umanității trebuie să învețe să aibă încredere unii în alții.

Însă, așa cum am arătat pe parcursul acestei cărți, din cauză că ego-urile nostre evoluează constant, accentuând unicitatea noastră în detrimentul unității, avem nevoie de o metodă care să ne ajute să atingem unitatea, mai presus de diferențieri, fără a le înăbuși sau suprima. Această metodă își are rădăcina în patrimoniul spiritual al poporului nostru și constituie darul făcut de evrei umanității, salvarea pe care o așteaptă toate națiunile din partea evreilor.

Darul poate fi înmânat prin intermediul înțelepciunii Cabalei, al Educației integrale, așa cum a sugerat Baal HaSulam în *Națiunea*, sau prin oricare alte mijloace care pot conduce la o schimbare a naturii umane, de la divizare la unitate, de la animozitate la empatie și grijă. Dacă vom realiza această unitate, atunci, cu cât caracterele noastre vor fi mai diferite, cu atât mai puternică și mai caldă va fi legătura dintre noi. Așa a descris Rabi Nathan Sternhertz acest fenomen, ”Depinde în primul rând de om, care este inima Creației și de care depinde totul. De aceea ”Iubește-ți vecinul ca pe tine însuți” este marele *klal* (regulă, dar și colectiv) al Torei, pentru a include în unitate și pace, care este inima vitalității, durabilitatea și corectarea întregii Creații, prin includerea împreună, în dragoste, unitate și pace, a oamenilor de opinii diferite.”[271]

Într-adevăr, frumusețea poporului nostru se află în unitatea sa, în coeziunea sa. Națiunea noastră a început ca un grup de indivizi, care împărtășeau o dorință comună, aceea de a descoperi forța esențială a vieții. Am descoperit că aceasta era, într-un cuvânt, ”dragostea”, dezvoltând această calitate în interiorul nostru. Această forță a dragostei ne-a unit și, în spiritul iubirii, am dorit să împărtășim descoperirea noastră cu oricine dorea asta.

De-a lungul timpului ne-am pierdut conexiunea, mai întâi între noi și apoi cu acea forță pe care am descoperit-o prin legătura noastră. Acum însă, lumea are nevoie ca noi să reaprindem acea legătură, mai întâi între noi și ulterior, între toate națiunile umanității.

Suntem o națiune dăruită, o națiune înzestrată cu darul dragostei, care este calitatea Creatorului. Umanitatea a fost creată în scopul de a primi acest dar iar noi suntem singura conductă prin care această dragoste poate curge spre toate națiunile. Încă din zorii umanității, ”nu au existat niciodată atât de puțini care să datoreze atât de mult, atât de multor oameni”, ca să-l parafrazăm pe Winston Churchill. Și totuși, niciodată nu au mai fost atât de puțini, capabili să dăruiască atât de mult, unui număr atât de mare de oameni.

Adevărate sunt cuvintele lui Baal HaSulam, care spune, ” este sarcina națiunii israeliene de a se pregăti pe sine și pe toate popoarele lumii... de a se dezvolta pentru a lua asupra lor munca sublimă a dragostei pentru ceilalți, care este scara spre scopul Creației, acesta fiind *Dvekut-ul* (similaritatea/echivalența de formă) cu El.”[272]